

ПОЛИТИКИ ЗАБА

ГОДИНА
XXXI
БРОЈ
985
13. XI 1970.

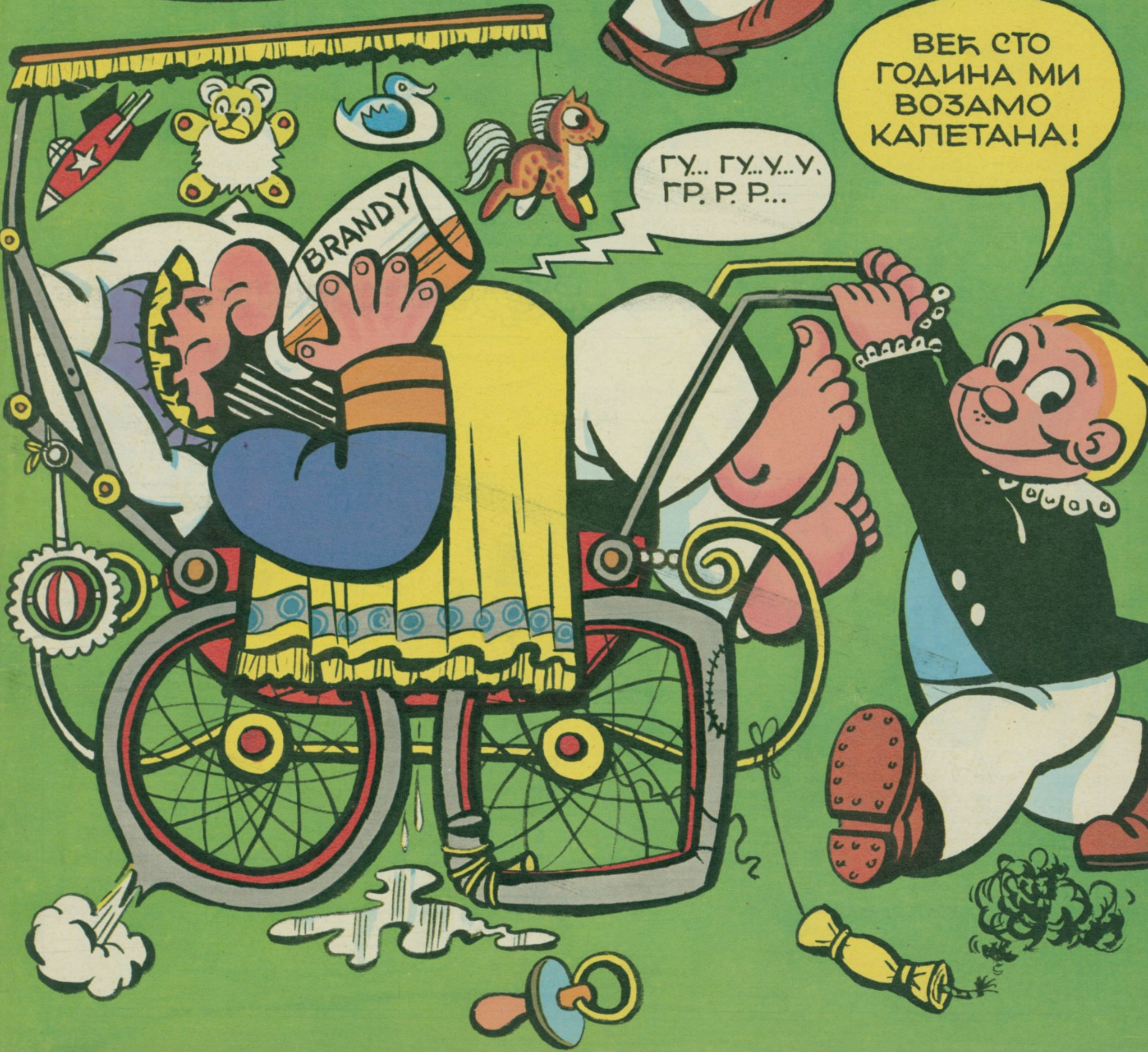
1,50
ДИНАР

У ОВОМ БРОЈУ
ЗАБАВНИКА ПРОЧИ-
ТАЋЕШ КАКО СИ
РОЂЕН!

ВЕЋ СТО
ГОДИНА МИ
ВОЗАМО
КАПЕТАНА!

ГУ... ГУ...У...У,
ГР.Р.Р...

ДОГОДИЛО СЕ...

МАЛИ ПЛИВАЧ. — Цеми Дин, шестомесечна беба из Њупорт Бича у Калифорнији већ три месеца учи пливање и може да се одржи на води један минут и 6 секунди. Његова учитељица је позната данска пливачица Грета Андерсон која је недавно отворила школу за децу испод годину дана.

ПРАСИЋИ У ПОЛИЦИЈИ. — Малолетни преступници Америке, кријумчари и крадљивци, па чак и мирољубиви хиџици, у последње време све више називају полицајце погрдним именом „свиње“. Полицајци су се одлучили да се против увреде боре — хумором. Један полицијски службеник из Пенсилваније први је на униформу прикачио плочицу на којој пише „свиња“ а за њим и остали полицајци и тако погрду претворили у почасну титулу. Данас готово свака полицијска станица има по једно прасе као своју маскоту.

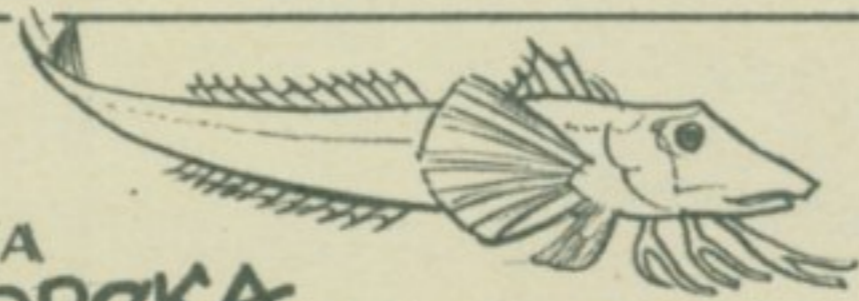
ОДЛУЧНА НЕВЕСТА

ЗА ВРЕМЕ ВЕНЦИЈАЊА **ДИЈАНЕ**, кћерке француског краља Анрија II. и Франсоа Монтморенсија у париској цркви Нотр Дам, УДАРИО ЈЕ ГРОМ И КРОЗ ОТВОРЕНА ЦРКВЕНА ВРАТА ЛИЗНУО ЈЕ ПЛАМЕН КОЈИ ЈЕ ЗАХВАТИО НЕВЕСТИНУ ПЕРИКУ И ВЕНЦИЈАЊУ ХАЉОИНУ. ЧИМ ЈЕ ВАТРА НА ЊОЈ УГАШЕНА ДИЈАНА ЈЕ ЗАХТЕВАЛА ДА СЕ ВЕНЦИЈАЊЕ НАСТАВИ (3. МАРТ 1567)

ДИВЉИ КРАСТАВАЦ

(*ESBALLIUM ELATERIUM*)
ИЗБАЦУЈЕ, КАД ГА НЕКО ДОДИРНЕ, ЗРЕЛО СЕМЕ И СЛУЗ КОЈА НАДРАЖУЈЕ КОЖУ

Ripley's Вероватни или не!

РИБА МОРСКА ЛАСТАВИЦА

КАД ЈЕ УЛОВЕ ИСПУШТА ЗВУКЕ СЛИЧНЕ ГРОКТАЊУ И ИМА ЛЕПЕ — ЗАСТА ГРУДНА ПЕРАЈА КОЈИМА, КАО ПИПЦИМА ИСКОПАВА ХРАНУ ИЗ МУЉЕВИТОГ ДНА И УБАЦУЈЕ ЈЕ У УСТА.

ФОНТАНА СВЕТОГ ПЕТРА

НА ПИЈАЦИ ЦВЕЋА У ТРИРУ (НЕМАЧКА) ВЕК 800 ГОДИНА „ДОБИЈА“ ДЕСЕТИНУ СВЕГ ЦВЕЋА КОЈЕ СТИЖЕ НА ОВУ ПИЈАЦУ

Пери ИНДИЈАНЦИ

ИМАЈУ ДВОСТРУКО ОШТРИЈИ ВИД ОД БЕЛЦА. БЕЛЦИ МОГУ ДА ВИДЕ ГОЛИМ ОКОМ САМО 6 ЗВЕЗДА ИЗ САЗВЕЖЂА ПЛЕЈАДЕ А ИНДИЈАНЦИ 13!

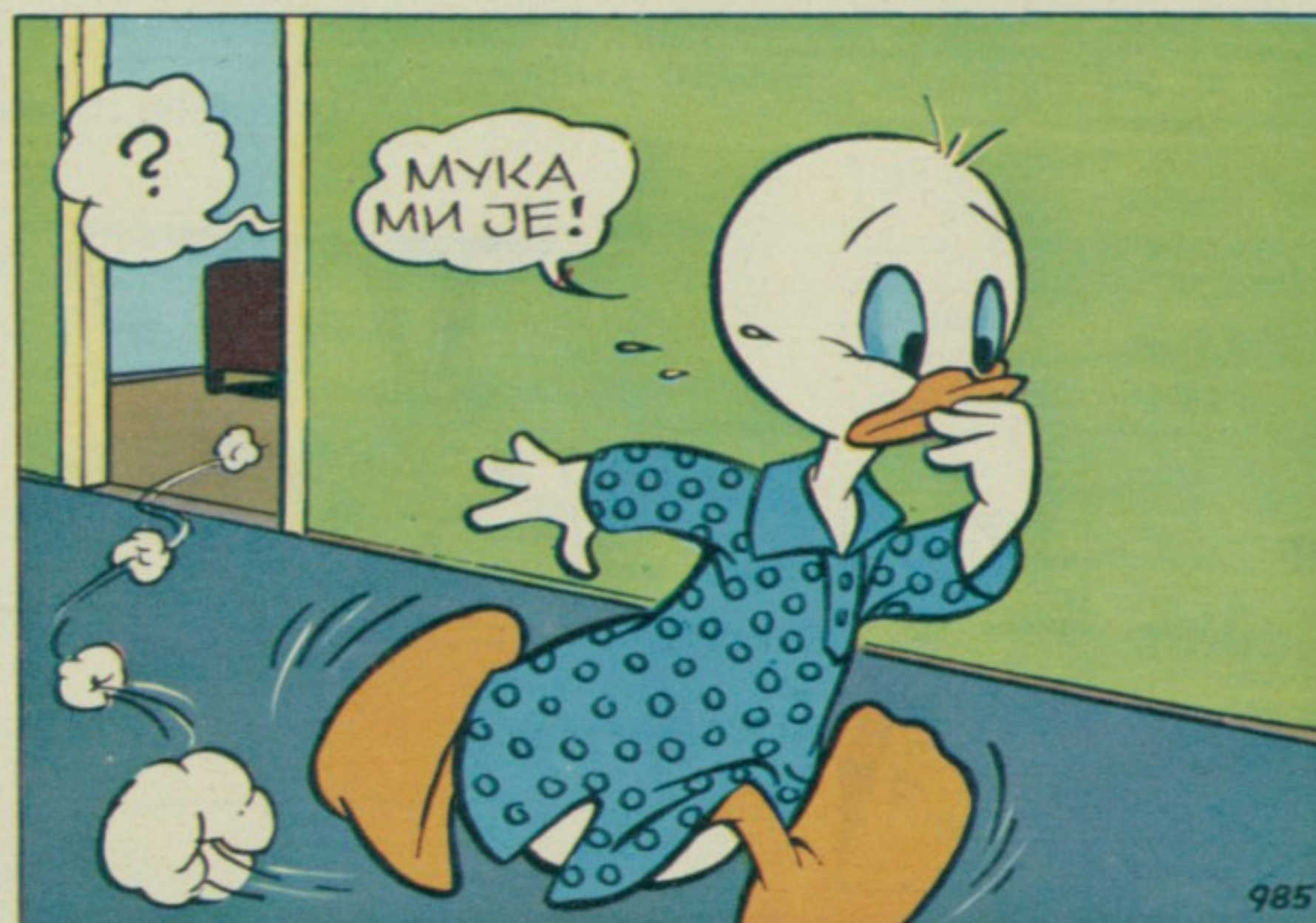
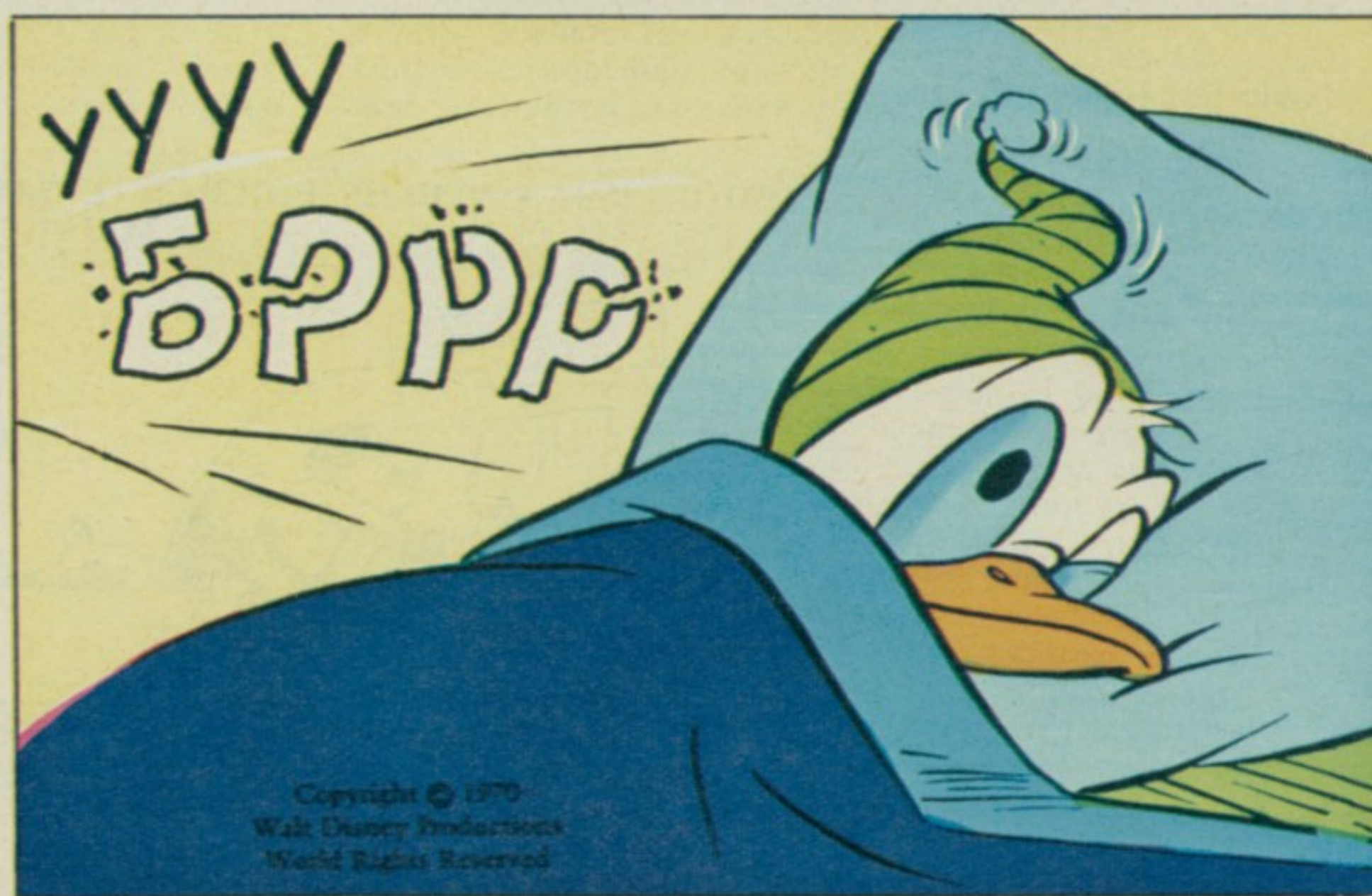
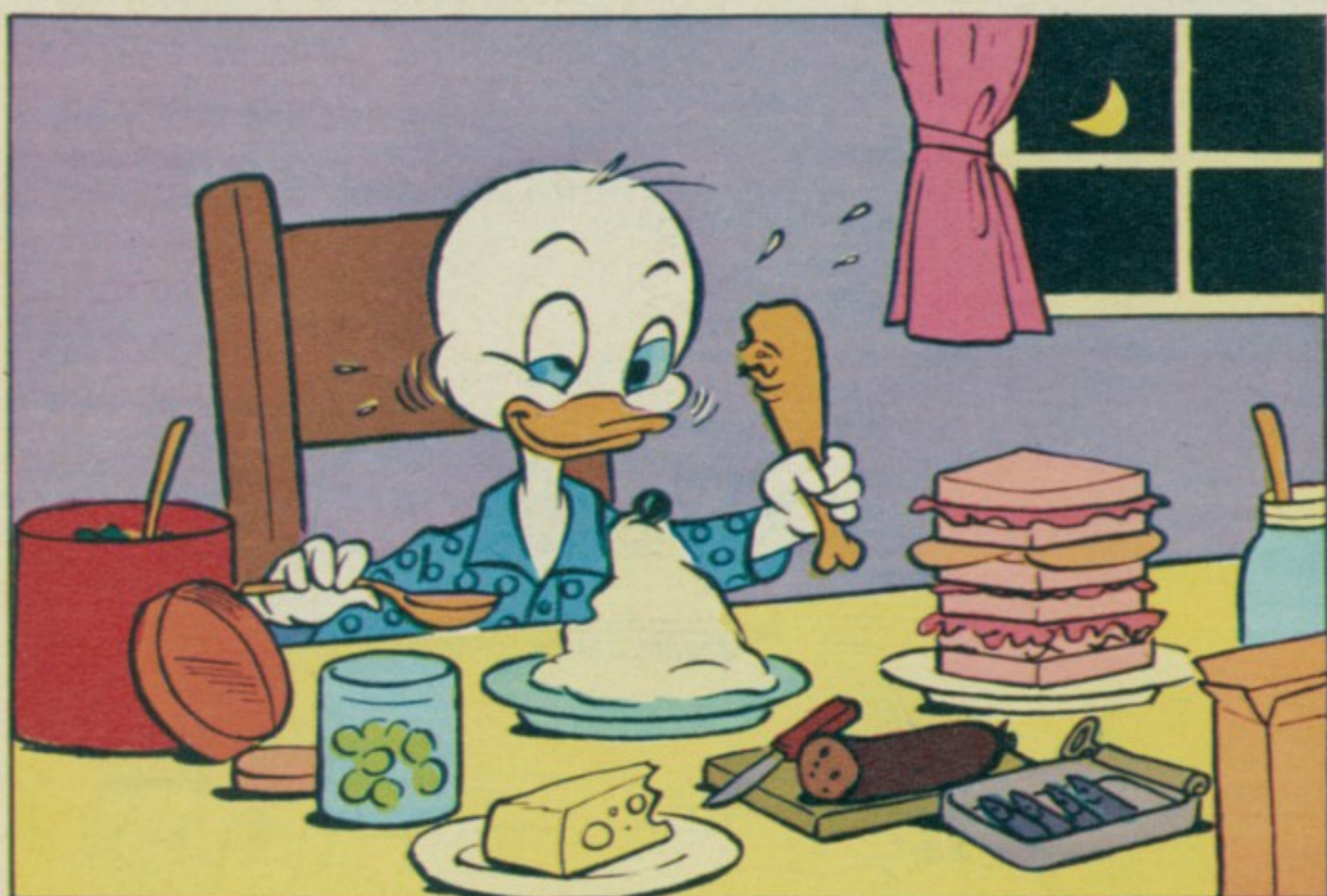
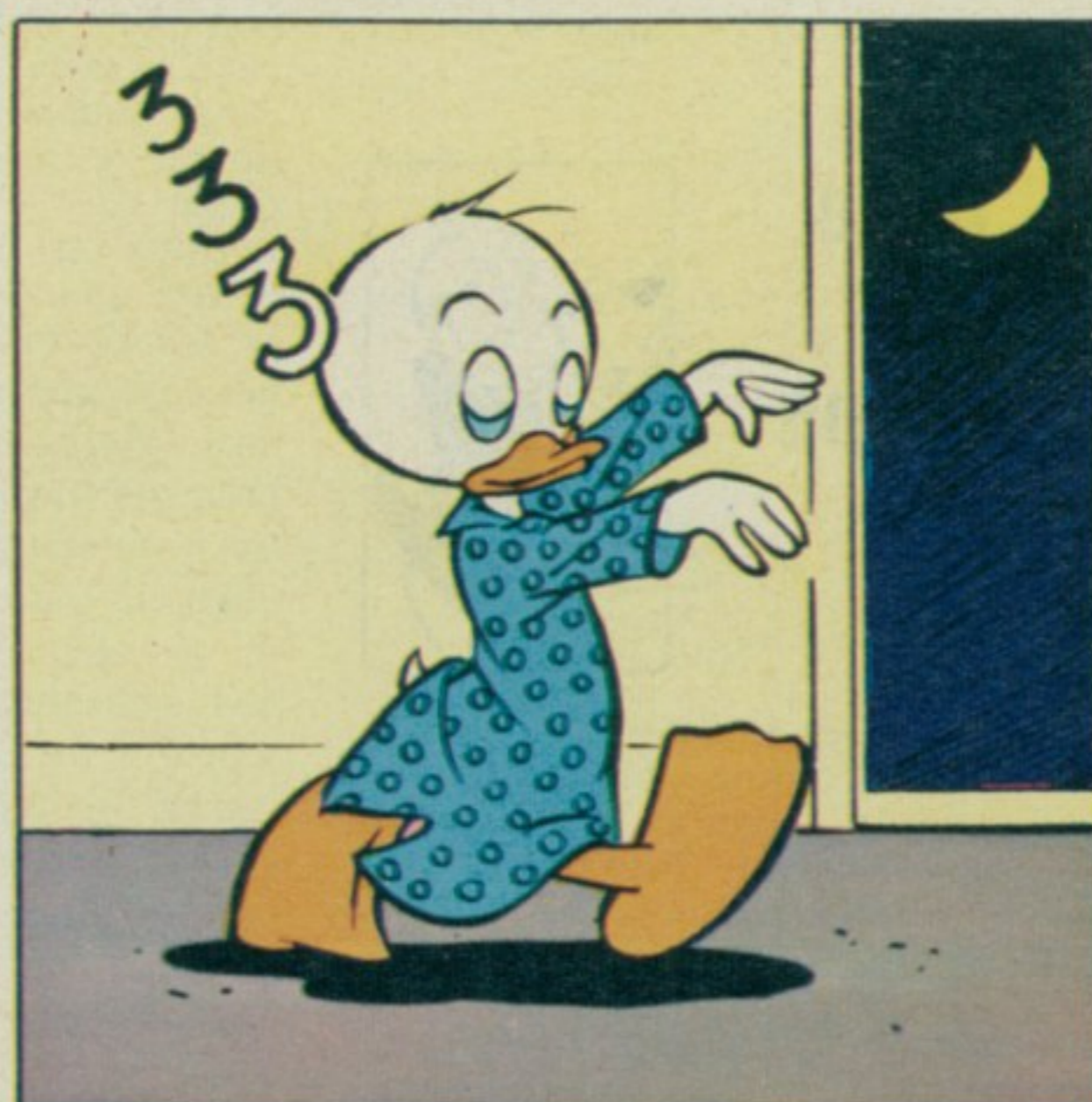
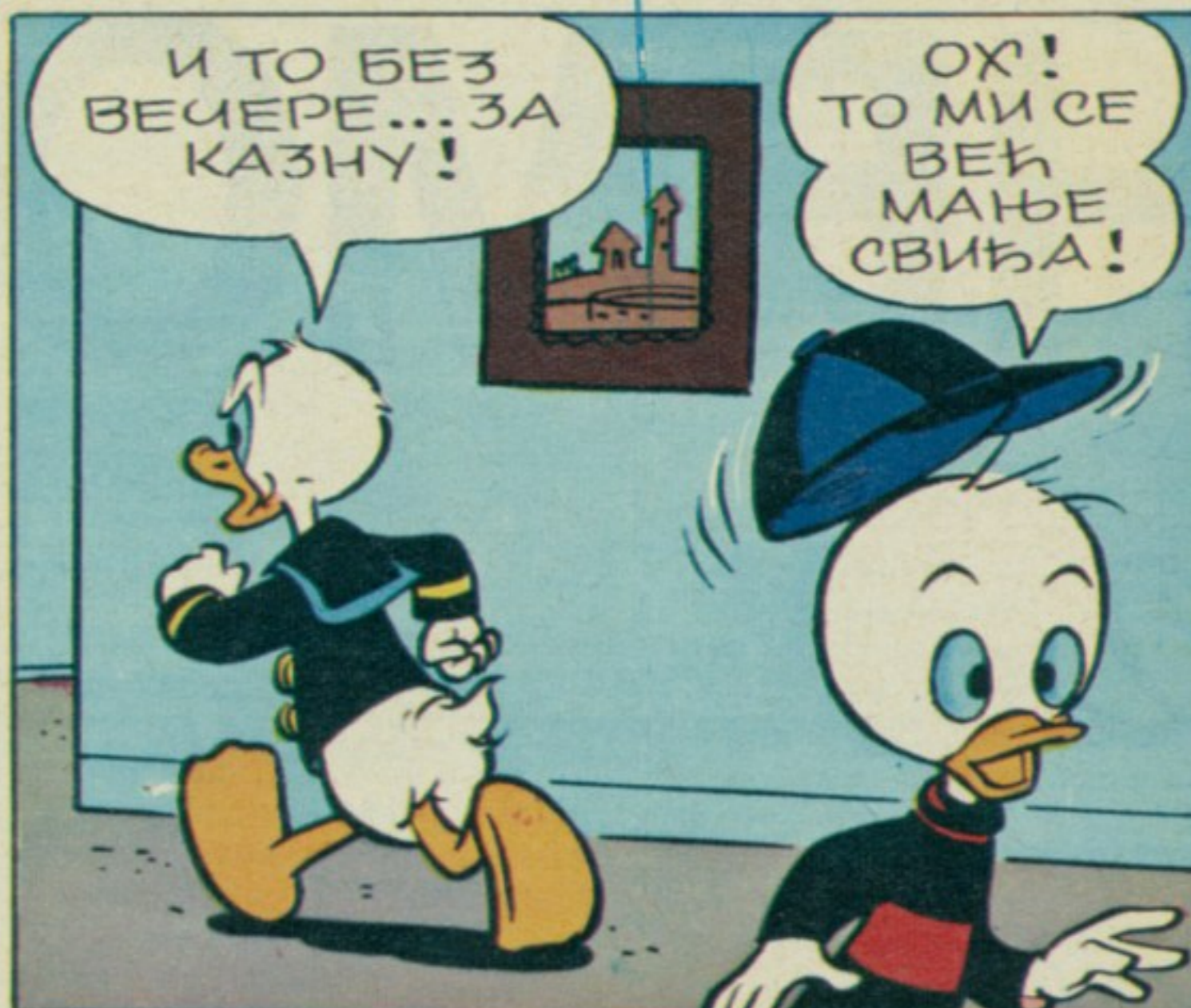

Венерина ЦВЕТНА КОШАРИЦА

— ЈЕДНА ВРСТА СУЊЕРА КОЈИ ЖИВИ У АТЛАНТСКОМ И ТИХОМ ОКЕАНУ — ТОЛИКО ЈЕ ЛЕП ДА ГА СТАНОВНИЦИ ЈУЖНЕ АЗИЈЕ НОСЕ КАО НАКИТ

WALT
DISNEY

ПАЈА
ПАТАК

НЕМОГУЋИ ВРА

2 а ли вам је познато да су Бим и Бум стари готово сто година? Звучи невероватно а ипак је тако. Дванаестог децембра 1897. „Американ хјуморист“, недељни

ВИЛХЕЛМ БУШ, ГЕНИЈАЛНИ ТВОРАЦ ЋИРЕ И СПИРЕ

додатак у боји њујоршког листа „Американ цорнал“ обрадовао је своје читаоце једним од првих стрипова на свету у коме су главну улогу имала два немогућа дечака Ханс и Фриц. Стрип је носио наслов „Мангули господина Кацнјамера“ а аутор је био Рудолф Диркс. Њихова данас чувена Мама појавила се већ у другом наставку, следеће недеље, а Капетан, Инспектор и остале личности нешто касније.

Слике стрипа, у почетку крајње једноставно скицира не и лишене детаља, позадине и било каквог дотеривања, ући ће у историју као најдужа и једна од најпопуларнијих стрипованих прича, која нам је дошла чак из прошлог века. Двдесетогодишњи Рудолф Диркс, цртач и писац Бима и Бума (оригинална имена дечака Ханса и Фрица у свакој земљи друкчије су преведена; код нас их је „крстио“ Душан Тимотијевић, новинар предратне „Политике“), заслужан је за први прави стрип на свету. Он је први у слике стрипа унео такозване „балоне“ са текстом дијалога. Али, он није измислио Бима и Бума већ их је „позајмио“ уз одговарајуће графичке и идејне измене, од Вилхелма Буша, чувеног немачког цртача, карикатуристе, писца текстова и песника

Несрећно детињство

4 Вилхелм Буш се родио 1839. године у немачком ме-

сту Виденсалу као најстарије дете у породици скромног трговца. У родитељској кући, уз строгу веома побожну мајку и увек заузетог оца, Буш је остао жељан топлине и нежности. Провинцијски начин живота и строга дисциплина која је владала у кући оставили су у његовој дечијој души траг који ће се касније одразити у целокупном Бушовом стваралаштву. Није никакво чудо, према томе, што је Вилхелм једва дочекао да га заувек пошаљу ујаку у Ебергецен.

Уз ујака, веома образованог, радозналост природњака аматера и веселјака, иначе протестантског свештеника, десетогодишњи Буш ушао је у један нови свет, свет ситних занатлија, сељака, крчмара, здрав, ослобођен предрасуда и спреман да се препусти радостима живота. Ту је завршио нижу школу а затим у оближњем Хановеру студије чисте математике на политехничком факултету. У Диселдорфу се уписао на Академију ликовних уметности следећи своју давнашњу жељу да се посвети цртежу и илустровању сопствених текстова и старих дечијих маштарија. Огромна култура, истанчано поз-

ЗБОГ МАНГУПА БИМА И БУМА ДОШЛО ЈЕ 1913. ГОДИНЕ ДО ПРВОГ СУЂЕЊА У ИСТОРИЈИ СТРИПА.

навање људске психе, цртачки таленат и машта ускоро су му донели славу и богатство.

Ћира и Спира

Из његовог пера изишли су 1865. године Макс и Мориц, у преводу на наш језик названи Ћира и Спира, претече Бима и Бума. Наравно, то је била прича у сликама која је редовно излазила у једном хумористичком листу а затим објављена и као посебна књига, а не стрип који ће тек касније освојити светско тржиште. Ретко се који стари-

ји читалац неће сетити књиге о Ћири и Спири која се код нас појавила двадесетих година овога века а у свету још много раније штампана у милионима примерака.

Ћира и Спира, прворазредни враголани, загорчавају живот читавој варошици: пекару, кројачу, млинару, врлим домаћицама и комшијама, па чак и рођеном стрицу који им је једина фамилија на овоме свету. Тако, на пример, једног дана ова два несташка кроз димњак улазе у пекару да би се добили колача. Али, на несрећу, упадну у брашно па онда у наћве с тестом. Уто наиће пекар, зграби их, добро замеси и сав срећан стрпа у фуруну. Кад их је добро испекао, вади их и задовољно трља руке гледајући две велике румене перече. Међутим, Ћира и Спира

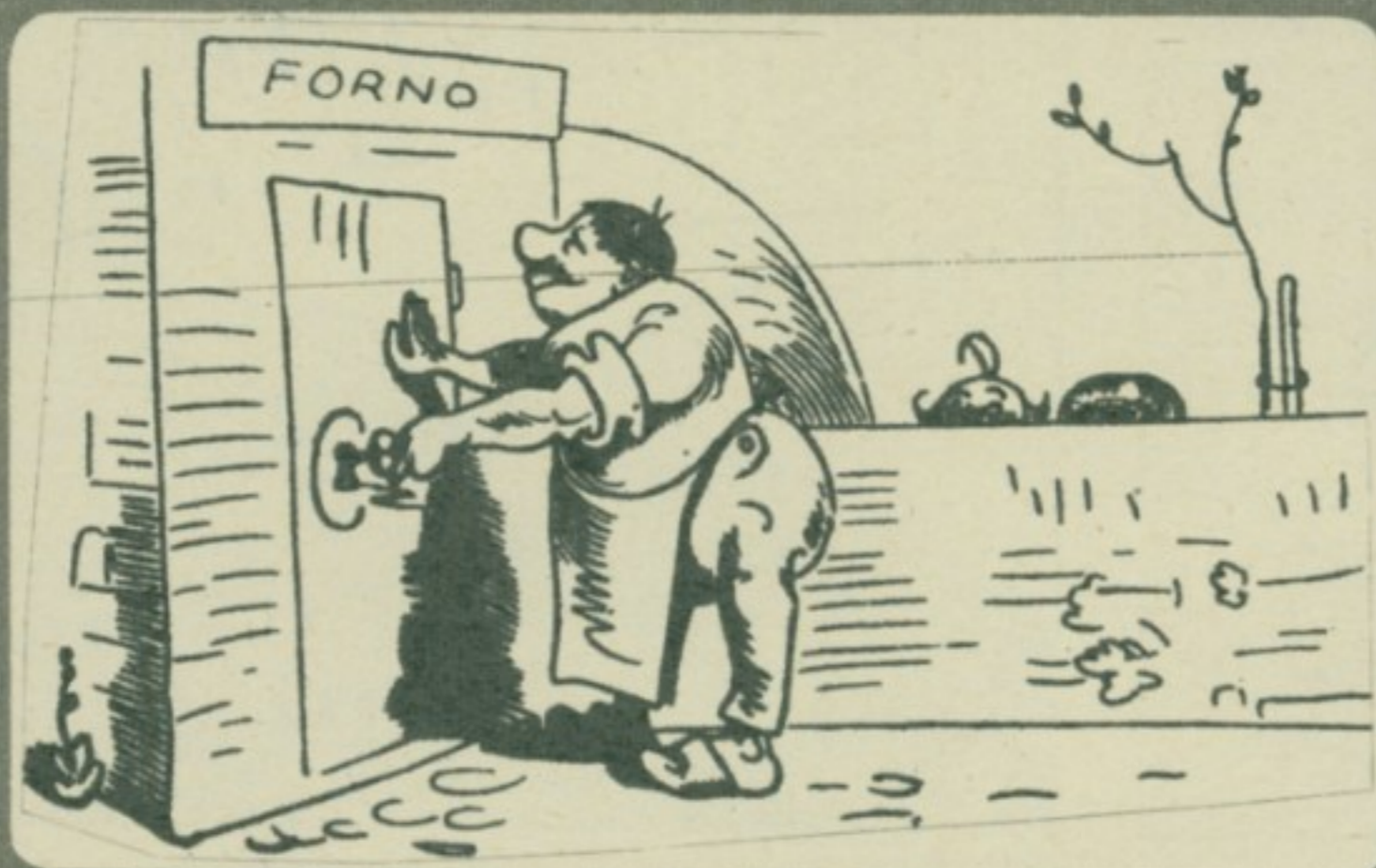
су веома живави и чим се пекар окренуо, они се ослобађају коре и хватају маглу.

Страшан крај

Последња авантура коштала је Ћиру и Спиру живота. Ево шта се догодило. Када су се увукли у амбар једног сељака, иначе свог заклетог непријатеља, угледали су две велике вреће пуне жита спремног за млевење. Сместа су их пререзали и сакрили се да виде шта ће се даље десити. Сељак је дошао, натоварио џакове на леђа и понео их у млин. Упут је приметио да су вреће

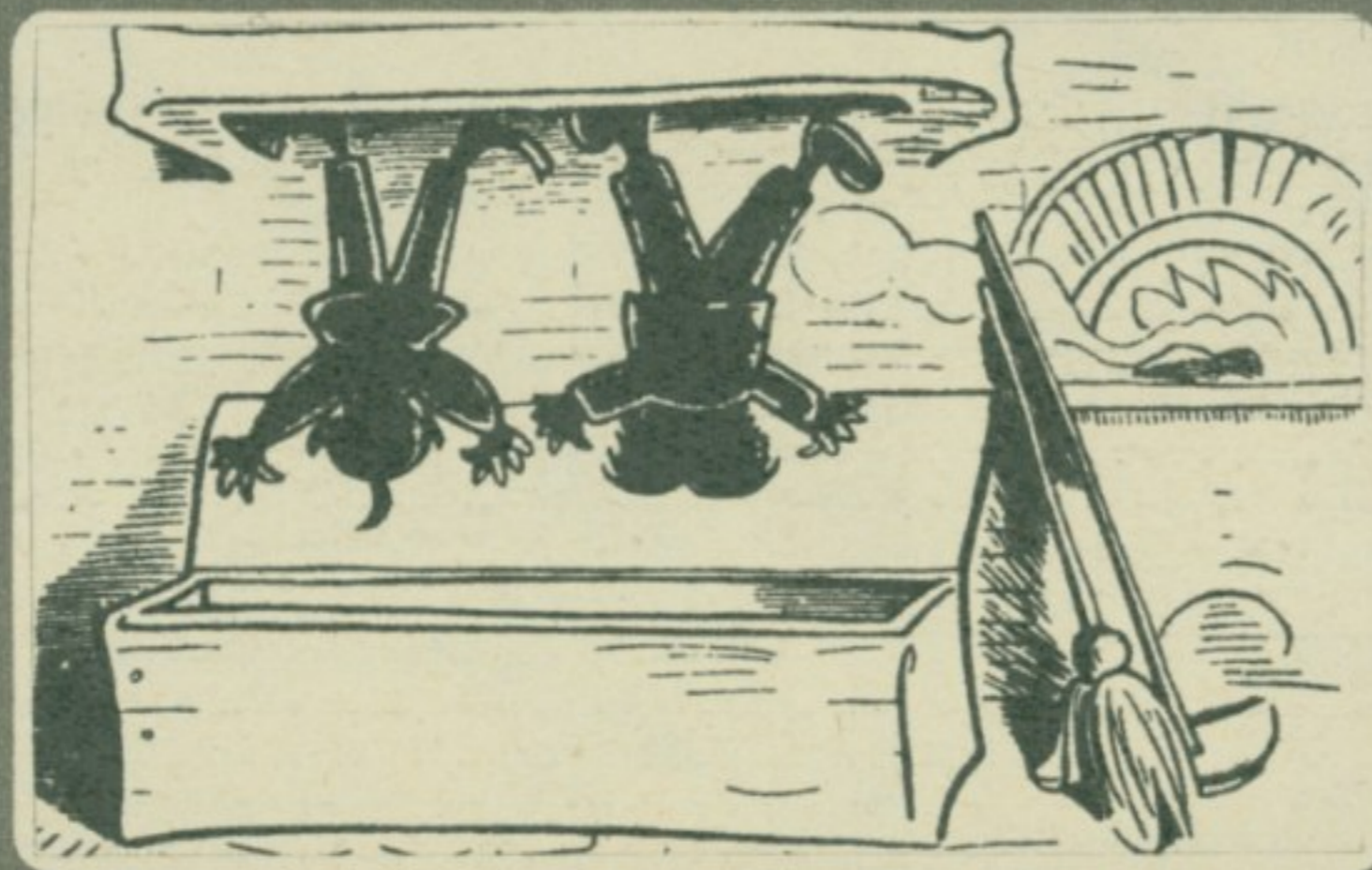
ЕВО ПОЧЕТКА ЧУВЕНЕ ЕПИЗОДЕ О ЋИРИ И СПИРИ И ПЕКАРУ, ЈЕДНЕ ОД МНОГИХ КОЈЕ ЈЕ НАПИСАО И НАЦРТАО ВИЛХЕЛМ БУШ ЈОШ У XIX ВЕКУ

ЋИРА И СПИРА ХОЋЕ НА СВАКИ НАЧИН ДА ДОЂУ ДО КОЛАЧА, АЛИ ПЕКАР ЈЕ ЗАКЉУЧАО ВРАТА И ДВА ПУТА ОКРЕНУО КЉУЧ

АЛИ, ТО МАЛИМ МАНГУПИМА НИЈЕ НИКАКВА ПРЕПРЕКА. БЕЗ РАЗМИШЉАЊА ОДЛУЧУЈУ ДА СЕ СПУСТЕ КРОЗ ОЈАК НА КРОВУ.

И САМО ШТО СУ СЕ ДОМОГЛИ ПЕКАРЕ, ЦРНИ И ПРЉАВИ ОД ЧАБИ...

... ГЛАВАЧКЕ ПАДАЈУ У САНДУК ПУН БРАШНА.

АГОЛАНИ

све лакше, схватио је да су пробушене, вратио се у амбар и открио виновнике неслане шале. Сав бесан, стрпао их је у цак, однео у млин и рекао млинару да их самеле. Тако самлевене, Ђиру и Спиру позобале су две пловке које су се случајно нашле у близини. Кад се новост прочула по селу, нико није нашао лепу реч за настрадале дечаке. Ево како су неки становници села пропратили њихову смрт:

— Знала сам да ће тако завршити! — рекла је најближа комшиница.

— Неваљалство никада не доноси добро! — упао је кројач.

— Служиће другима као пример! — изјавио је комшија.

— Да, да, били су ужасно неваљали! — додао је пекар.

— То је последица њиховог немирлука! — рекао је чак и њихов стриц.

— Добро сам урадио, сви су одахнули! — закључио је сељак који им је дошао главе.

Тако је Вилхелм Буш својом причом у сликама, привидно намењеној само деци, извргао подсмеху хладно, окрутно, нечовечно друштво свог несрећног детињства. Ђира и Спира су његова освета том друштву и побуна против лажног морала и нехуманости.

Ђира и Спира нису једино Бушово дело, можда чак нису ни најбоље, али су свакако најпопуларније. Вилхелм Буш умро је 1908. године а Ђира и Спира не само да ни су заборављени већ су инспирисали Рудолфа Диркса да створи Бима и Бума.

Две верзије Бима и Бума

Диркс, рођен 1879, још пре него што је напунио двадесет година упознао је Рудолфа Блока, главног помоћника Виљема Рандолфа Херста, власника листа „Америкен цорнал“ који га је позвао да сарађује са редакцијом. Блок му је и предложио да на основу доживљаја Ђире и Спире направи једну модернију верзију ове цртане приче. За свега неколико година Бим и Бум су постали веома популарни и њихова слава убрзо је прешла границе Сједињених Америчких Држава. Све је текло глатко до 1912, кад је Диркс изненада одлучио да за извесно време напусти по

сао и крене на дугачак пут по Европи. Издавач Херст одобрио му је одсуство тим да наставке Бима и Бума спреми унапред за читаву годину дана. Диркс је дао реч али је није одржао и Херст га отпушта а његов посао поверава Харолду Кнеру.

РУДОЛФ ДИРКС, ПРВИ ЦРТАЧ БИМА И БУМА

Година је прошла, Диркс се вратио из Европе и запослио код Џозефа Пулицера, Херстовог великог конкурента. У његовом листу „Ворлд“ наставио је да црта Бима и Бума. Од тага дана у два најмоћнија њујоршка листа редовно излазе Бим и Бум из пера два различита цртача и воде беспштедну борбу за читаоце и тираж. Ствар је дошла и до суда који је донео соломонову одлуку: два истовремена издања Бима и Бума могу и даље да излазе под условом да Диркс за своје измисли нови наслов. Тако од 1913. године Дирксови Бим и Бум носе назив „Капетан и дечаки“ за разлику од Кнерових који се и даље зову „Мангупи господина Кацнјамера“. Све до своје смрти 1968. године Диркс је остао веран Биму и Буму а затим их је преузео његов син Џон који их ради и дан-данас. Кнер је, међутим, своју верзију радио до 1949. потом ју је преузео Док Винер и, најзад, Џоел Мусиал. Бим и Бум које објављује „Политикин забавник“ носе Мусиалов потпис.

На југу Африке

Немогућа деца Бим и Бум која задају главобољу свим људима с којима имају било какве везе припадају колонији немачких исељеника настањених негде у јужној Африци. Немачко порекло осећа се у веома исквареном енглеском језику којима се

јунаци стрипа служе (наравно, у оригиналу, док се у преводу на друге језике то не осећа). Зна се само да су Бим и Бум браћа и да имају маму док међусобно сродство осталих чланова није одређено и може се само наслутити. Тако се, на пример, не зна шта им дођу Капетан и Инспектор којима они понајвише загорчавају живот а такође ни њихова сушта супротност, добра деца Бам и Лена. Око главних јунака мота се читав низ споредних личности, веома карикираних уосталом, као што је мис Алгебра, на пример. Ту је и мноштво егзотичних животиња, лавова, крокодила, нојева, слона, носорога, жирафа, мајмуна, који се одлично уклапају у амбијент а служе ђаволским циљевима Бима и Бума.

Урне-бесне враголије

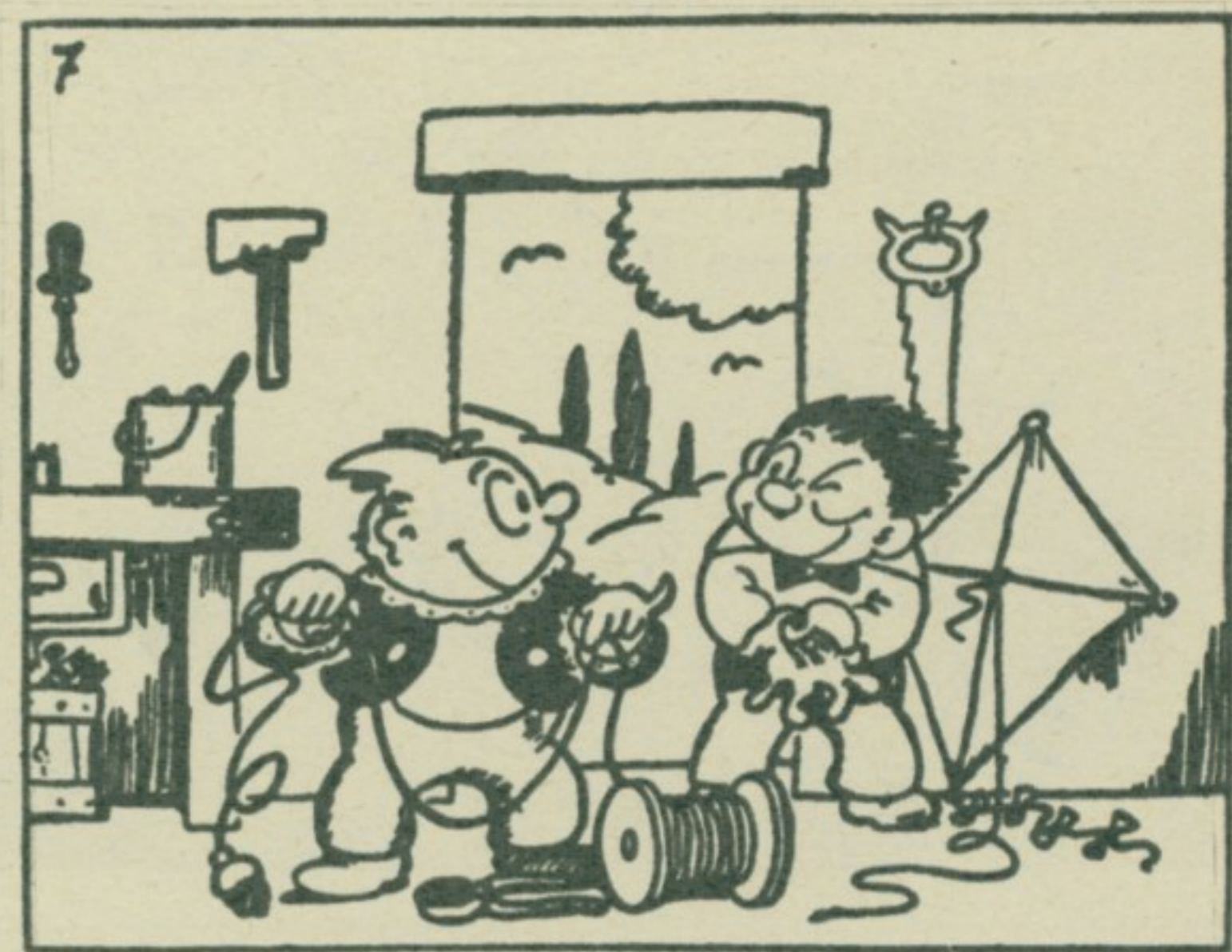
Два мангупа користе сваку боговетну ситуацију да направе неку пакосну шалу, често веома грубу, и да затим невинно трећу изигравајући анђелчиће који свим тим немају никакве везе. Жртве не бирају а смицалице припремају и рођеној мајци која једина слепо верује својој „златној дечици“. Капетан, Инспектор и остали одавно су их „прочитали“ али им не могу ништа јер су Бим и Бум довитљивији од њих а штити их и лаковерна Мама с оклагном у руди. Они ретко кад извлаче дебљи крај а када се то ипак догоди, настаје право славље у ближој и даљој околини коју бесомучно тиранишу. И тако између Бима и Бума и друштва у коме живе траје бесконачни рат, на огромно уживање читалаца свих узраста.

Током времена Бим и Бум су у графичком погледу претрпели извесне измене, цртеж је постао прецизнији, пажљивији у детаљима и бојама али се сматра да је стрип понешто изгубио у маштовитости идеје и свежини. Многобројни читаоци Бима и Бума широм света, међутим, не мисле тако а најбољи доказ је што већ готово шест деценија с великим успехом излазе упоредо две верзије, обе исто онолико популарне као и кад су се појавиле, ако не и више.

Б. Д.

ОВО СУ БИМ И БУМ РУДОЛФА ДИРКСА КОЈИ ИХ ЈЕ НАЦРТАО НАДАХНУТ АВАНТУРАМА ЂИРЕ И СПИРЕ

ПОШТО ДИРКС НИЈЕ ИСПУНИО СВОЈЕ ОБАВЕЗЕ, ИЗДАВАЧ ЦРТАЊЕ СТРИПА ПОВЕРАВА ХАРОЛДУ КНЕРУ

ПОСЛЕ КНЕРОВЕ СМРТИ ЦРТАЊЕ ДРУГЕ ВЕРЗИЈЕ БИМА И БУМА ПРЕУЗИМА ДОК ВИНЕР

ВИНЕРА ЈЕ НАСЛЕДИО ЏОЕ МУСИАЛ ЧИЈИ ПОТПИС НОСЕ БИМ И БУМ КОЈЕ ОБЈАВЉУЈЕ „ЗАБАВНИК“ 5

ДИКАНОВЕ АВАНТУРЕ

ГОСПОДАР ДИОКЛЕЦИЈАНОВЕ ПАЛАТЕ

ЈЕСИ ЛИ
МУ ДАО
ОНО?

КАКО ЋУ ЈАХА-
ТИ МАГАРЦА КОГА
НЕ ПОЗНАЈЕМ?!

ЈЕСАМ,
ДВЕ СУПЕНЕ
КАШИКЕ КАКО
И ПИШЕ.

НИЈЕ ТО
ОБИЧАН МАГАРАЦ.
ВУКОЈЕВ СИВОЊЕРОС
РАЗУМЕ СВЕ ШТО
МУ КАЖЕШ!

НИШТА СЕ ТИ
НЕ БОЈ! ЈА ЋУ
ЊИМЕ УПРАВЉАТИ
ИЗ ДАЉИНЕ! ЕВО
ПОГЛЕДАЈ!

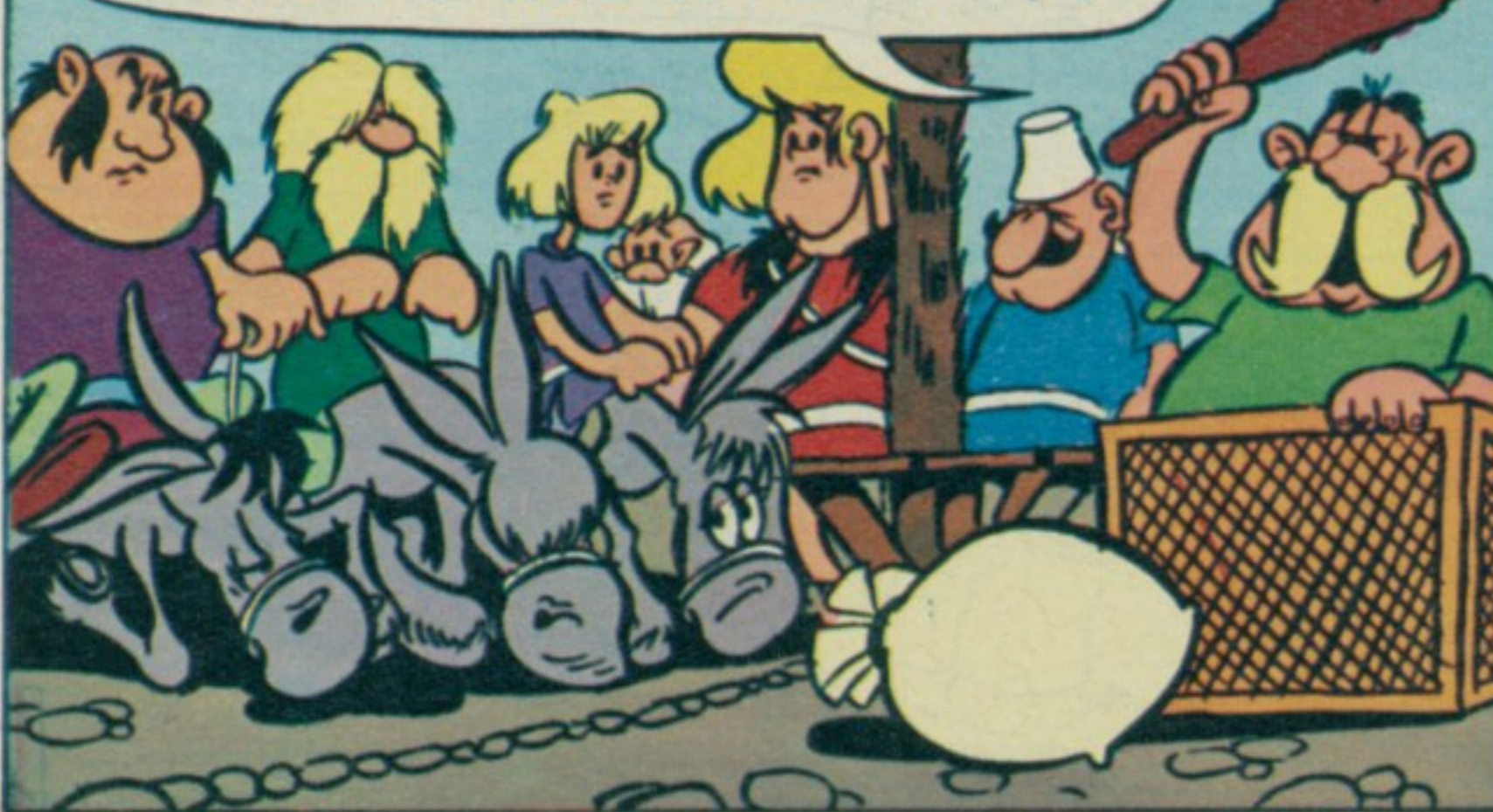
ТОНЧИ,
ЗЛАТО МОЈЕ!
ПАЗИ ДА НЕ
ОЗЕБЕШ!

ИЈУ! ОН СТВАРНО
СВЕ РАЗУМЕ!

ПАПИРНЕ
МАРАМИ-
ЦЕ

ФЕФЕРОМИЦИН* 2x1

НЕКА СВИ МАГАРЦИ ЗАУЗМУ СВОЈА МЕСТА.
КАД ПУКНЕ КЕСА, СВИ У ТРКУ ДО ОНОГ МЕСТА
НА РИВИ ОДАКЛЕ ЋЕ НАЈБОЉИ НАСТАВИТИ
ПЕШКЕ, КОЈУ РЕКИ ПЛИВАЈУЋИ ДО
ОТОКА БРАЧА. ЗАБРАЊЕНО
ИСТРЧАВАЊЕ НА СТАРТУ!

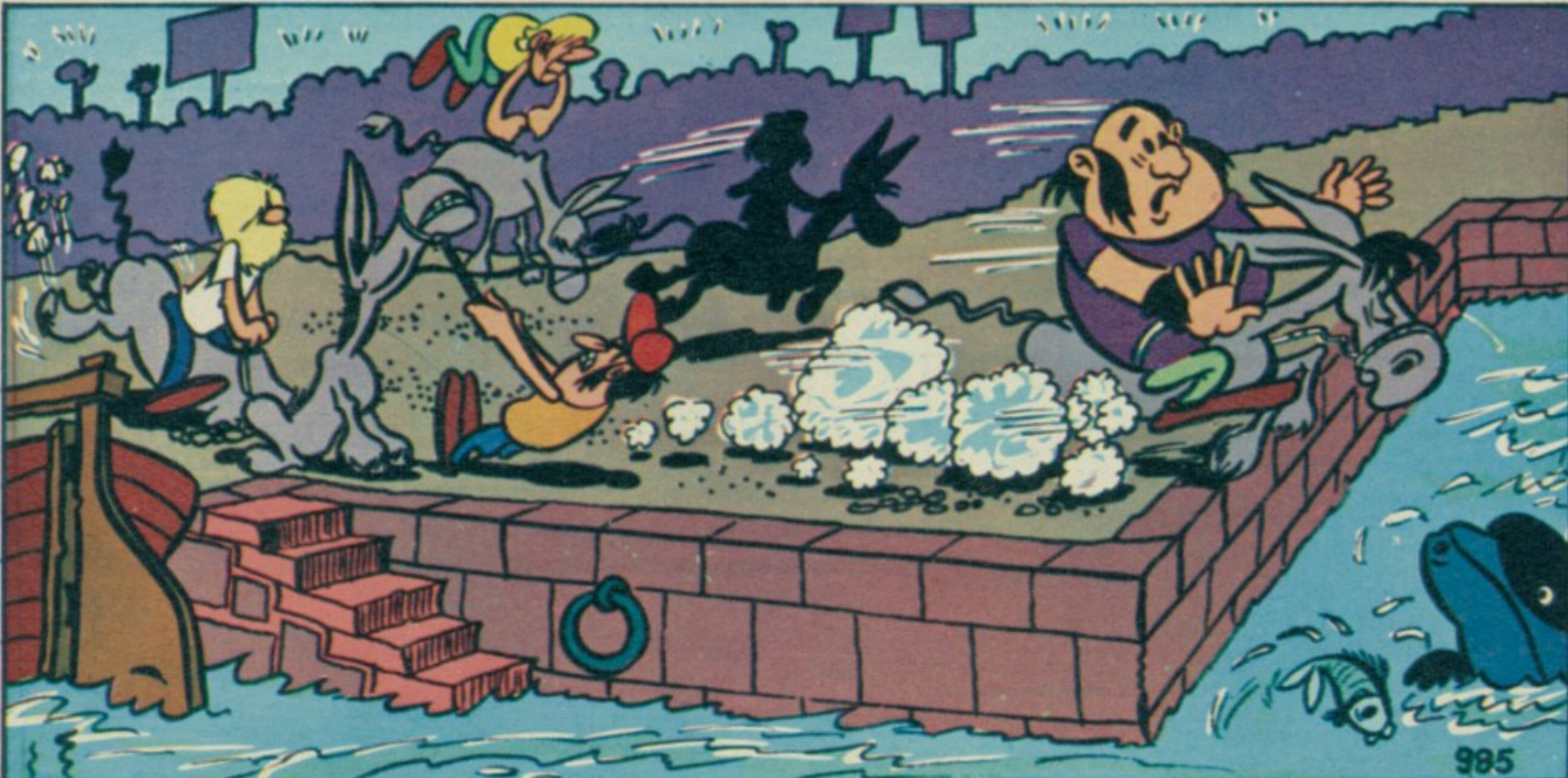
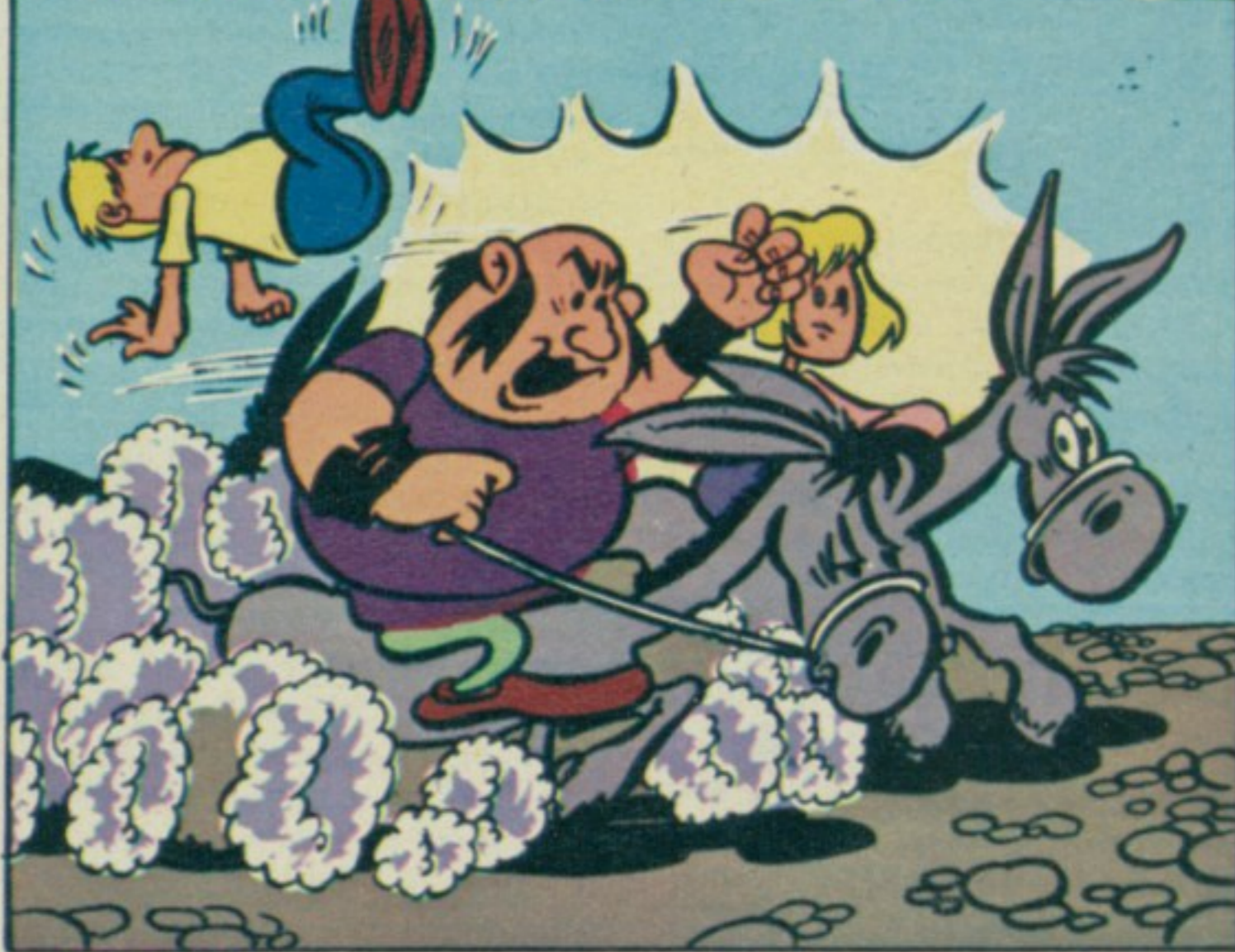

САД
ПАЗИТЕ!

БУМ

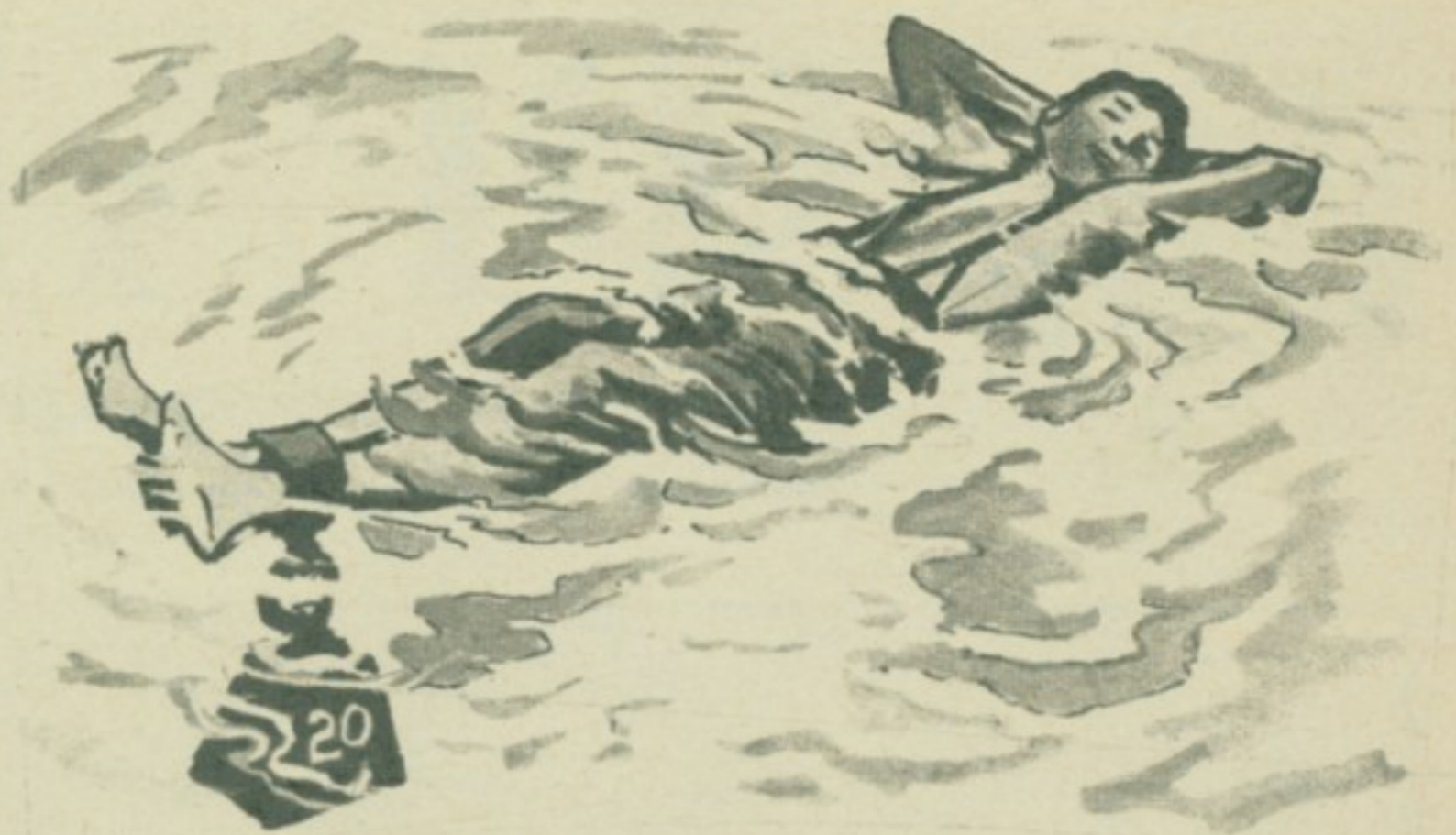
ВЕЛИКА ТРКА ЈЕ ПОЧЕЛА

ХА ХА
ХИ ХИ

КЛАУДИЈЕ,
ПЛАТИЋЕШ МИ
ТИ ОВО!

НИЈЕ МОГАО ДА ПОТОНЕ

— НЕМА ТУ НИКАКВОГ ТРИКА! — ИЗЈАВИО ЈЕ ХУДИНИ ПОШТО ЈЕ ДУГО ПРОУЧАВАО ДЕЧАКА

Два дечака пецала су на обали реке Конектикат кад је изненада један од њих уплашено узвикнуо.
— Хеј, Ангело, погледај! Један морнар је пао у реку!

— Врати се, Ангело! — чуо је за собом уплашени глас свог друга Џонија — Ти си луд! Како мислиш да спасеш тако крупног момка!
Ангело је имао испод че-

века? Али, постојали су очевици а и сам морнар, Џон Мак Ати, потврдио је причу о свом спасавању.

И тада је откривена невероватна истина: мали Ангело није могао да потоне. Био је у ствари живи „запушач од плуте“.

ОБИЧНА ПЛУЋА

Ангело Фатикони се родио 1859. године у градињу Хартфорду, у америчкој савезној држави Конектикату. Његов отац, обућар италијанског порекла, доселио се у Америку неколико година пре синовљевог рођења. Гунђао је кад се син искрадао из куће и уместо да му помаже одлазио на реку да се купа и пеца.

Прича о дечаку који не може да потоне брзо је стигла и до медицинских стручњака и многи лекари и истакнути научници данима су га прегледали и испитивали. И сви су они на крају закључили да се Ангело физички ничим не разликује од осталих људских бића, да су му плућа и остали унутрашњи органи потпуно исти као и код осталих људи.

Зашто онда Ангело није могао да потоне? Нико од лекара и научника није ус-

пео то да објасни. Та његова способност, боље речено особина, остала је потпуна и нерасветљена загонетка.

Неки су сматрали да Ангело има невероватну контролу над својим дисањем али су медицински тестови показали да то није имало никакве везе са дисањем. Други су га оптуживали за шарлатанство али се и то показало као нетачно.

Није никакво чудо што је Ангело био изванредан пливач који се, у правом смислу речи, никад није могао уморити. Причало се да се у води осећао сигурнији него на сувом. Могао је да спава плутајући по површини, и то у сваком положају, удобно и дубоким сном као да је у најмекшој постели. Једном је чак остао плутајући на води 20 часова и то с тегом од десет килограма који му је био привезан за чланке на ногама!

НИСАМ ЦИРКУЗАНЕР!

Други пут, да би разбио сумњу једног њујоршког новинара који је допутовао у Хартфорд да би раскринкао „малог преваранта“, пристао је да пред читавим градом преплива реку Хадсон, и то везан за столицу за коју је било причвршћено 25 килограма олова. До друге обале Хадсона стигао је без муке.

Ангело Фатикони је могао, кад је одрастао, да обиче читав свет и обогати се

приказујући своју изузетну способност. Али, како је сам говорио, он није био „циркузанер“ и више је волео да живи мирним и обичним животом. Своју необјашњиву способност да се као плута одржава на води приказивао је само да би ућуткао оне који су га оптуживали за преваре.

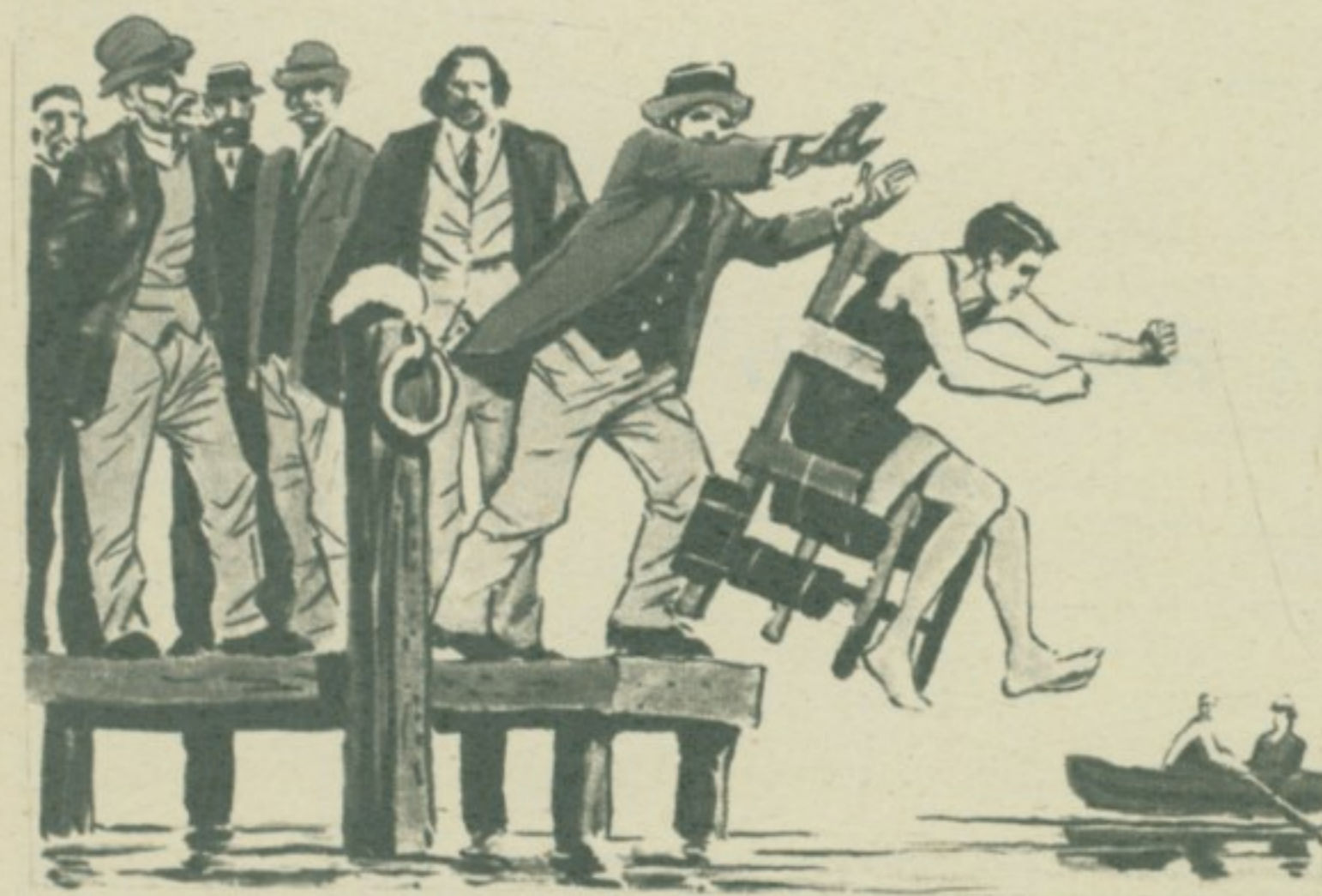
Тако је једном приликом Ангело дозволио да га стрпају у џак везан при врху ланцима и наглавце баце у Атлантски океан. Готово тренутно „искочио“ је као чеп на површину и остао да по њој плута неколико часова.

За Ангела Фатиконија заинтересовао се и сам Худини, познати мађионичар који је узбуђивао публику својим невероватним спасавањима из окова, закључаних сандука. Худини који је знао све трикове и све начине да затворен у сандук и бачен у воду остане жив, дуго је проучавао Фатиконија. Најзад је изјавио:

— Не могу да нађем никакву превару или трик!

И тако никад нико није разјаснио тајну Ангела Фатиконија — или особине — да се одржава на води. Фатикони је остао медицинска загонетка све до своје смрти. Умро је августа 1931. у Џеконсвилу, у Флориди, у седамдесет и другој години.

К. В.

ГРАЂАНИ ПРЕДВОЂЕНИ СУМЊИЧАВИМ ЊУЈОРШКИМ НОВИНАРЕМ С АПЕТИТОМ СУ БАЦИЛИ БЕЗАНОГ ФАЛКОНИЈА У РЕКУ ХАДСОН

Изгледа немогуће али... чини ми се да не уме да плива.

Десетогодишњи Ангело Фатикони погледао је у правцу где је његов најбољи друг Џони Карлино показивао. Непосредно пре тога један морнар је премазивао бојом бок теретног брода „Елен Несбит“ а сада се борио за живот у мутној реци.

Неколико чланова посаде притрчали су ограда и бацили конопце човеку који се давио, али ниједно уже није било довољно дугачко. Нико од морнара није скочио да спасе свог друга. Несрећник заиста није умео да плива и сигурно би се удавио да му помоћ није стигла са обале

НЕВЕРОВАТНА ИСТИНА

Ангело је одмах схватио положај морнара и скочио у воду потпуно обучен, не скинувши чак ни тешке дубоке ципеле. Био је добар пливач и снажним замасима крећу је према човеку који се давио, на око 150 метара од обале.

трдесет килограма а морнар је био стокилаш. Храбри дечак очигледно је прценио своју снагу. Поред тога, дављеник ће, онако уплашен, свакако одвући Ангела под воду. Дечак као да је пливао у сусрет сопственој смрти.

И заиста, кад је Ангело стигао до дављеника, морнар га је, борећи се за живот, зграбио за појас од панталона. Морнари са брода, који су већ спуштали чамца у воду, стрепели су да ће дечак и њихов друг потонути пре но што они стигну до њих.

Али, догодила се нешто невероватно. Тонући, морнар није одвукао Ангела под воду. Дечак је плутао као велики запушач па је чак успео да и дављеника врати на површину. И држао је његову главу изнад воде све док спасиоци нису стигли и извукли злосрећног морнара у чамца.

Ангело је постао јунак дана у свом градињу. Ипак, многи грађани су с неверицом вртели главама. Како је један тако мали и мршав дечкић могао да одржи на води одраслог крупног чо-

— ВРАТИ СЕ, АНГЕЛО! ТИ СИ ЛУД! — ЧУО СЕ УПЛАШЕН ЏОНИЈЕВ ГЛАС.

ФРАНЦУСКА РИ

1 ХЛЕБ И СЛОБОДА — Економски развој Француске долази током XVIII века у све већу супротност с феудално-апсолутистичким системом. Мада буржоазија држи највећи део богатства, краљ има политичку моћ а племство и свештенство све важније положаје. Припрена се обрачун буржоазије с режимом под паролом да „божанска права краља треба да уступе место природним правима човека“. Тежину оваквих односа и празне државне благостање носе сељаци и радници који траже „хлеба и слободе“. Најзад се 17. јуна 1789. Трећи staleж — буржоазија, радници и сељаци — проглашава Народном скупштином.

2 ПАД БАСТИЉЕ — Краљ Луј XVI одобрава Скупштини право да донесе устав али истовремено позива у Париз војна појачања. Скупштина тражи повлачење трупа, краљ одбија и народ 14. јула 1789. проваљује у Дом инвалида, наоружава се и јуриша на тврђаву Бастиљу, симбол краљевског апсолутизма. На вест о паду Бастиље племство одлази у емиграцију а буржоазија оснива Националну гарду и преузима управу. Краљ је сачувао круну али не и власт и Француска постаје буржоаска монархија. Феудални систем се укида а слобода, једнакост и власништво проглашују се неотуђивим правима човека.

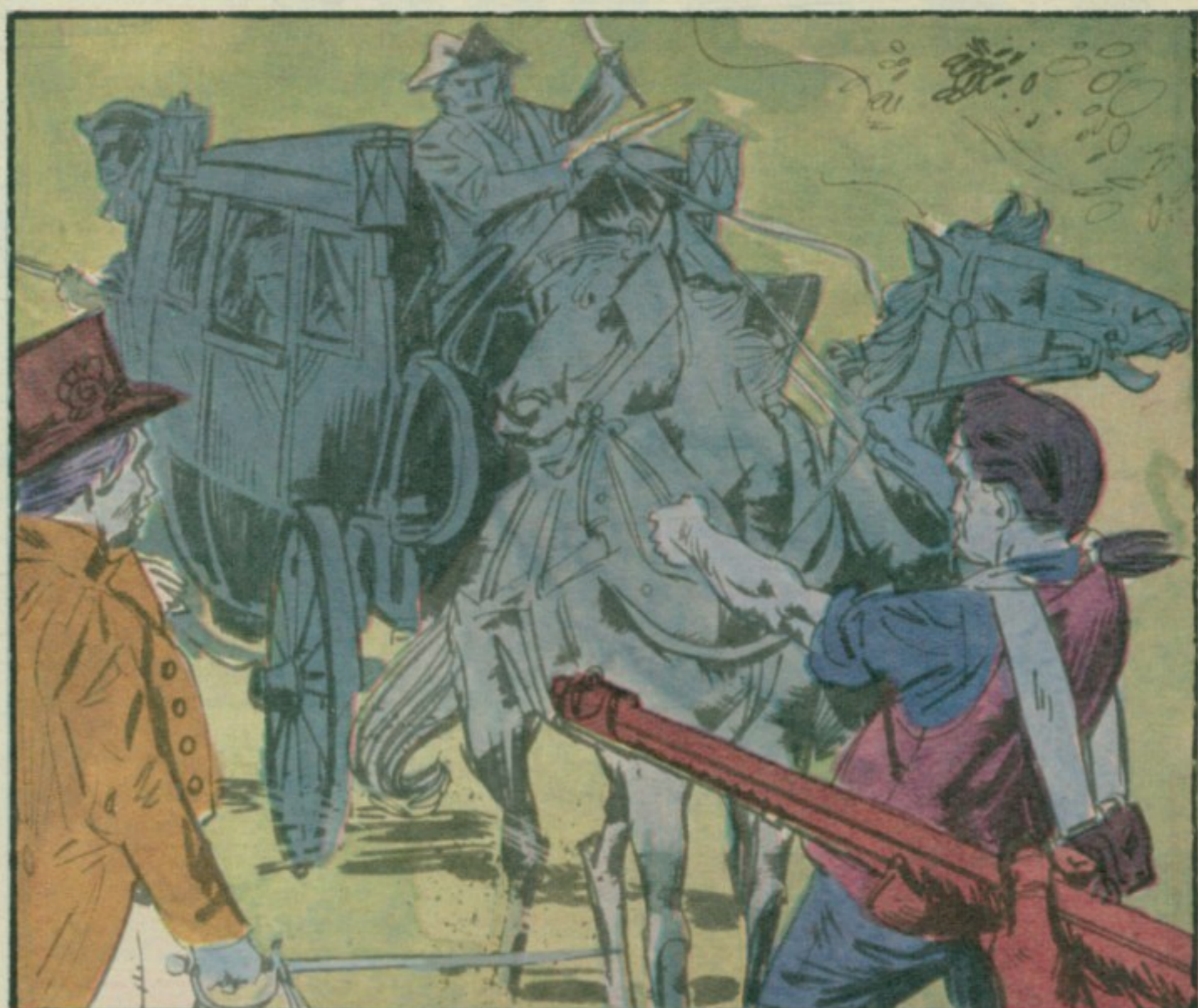

5 СВИ СУ ГРАЂАНИ — Француском републиком владао је народ преко својих посланика у Народном конвенту, њене спољне границе бранила је снажна војска састављена од добровољаца а унутрашњи ред одржавала Национална гарда. Да би се подвукла једнакост људи пред законом, укинута су титуле а сви Французи названи су грађанима. Разне реформе одиграле су се у свим областима друштвеног живота, оберучке се прихватало све што је ново. Тако је измењен календар а година је подељена на десет месеци. Прихваћен је и децимални метрички систем који је заменио компликоване старе мере.

6 ТЕРОР — У Паризу а затим у читавој Француској оснивају се политички клубови који прерастају у праве странке. Најпознатији су били јакобинци, представници ситне буржоазије и сиротиње, на челу са Робеспјером, Дантоном и Мараом и жирондинци с Роланом, Верњоом и Брисоом. Убрзо између странака долази до правих крвопролића а истовремено избија и побуна у Вандеји која жели краља. Робеспјер, као вођ јакобинске диктатуре, заводи такозвани „Терор“ и тада су донете најреволуционарније одлуке Конвента који се коначно сурово обрачунава с последњим остацима феудализма у Француској.

ЕВОЛУЦИЈА

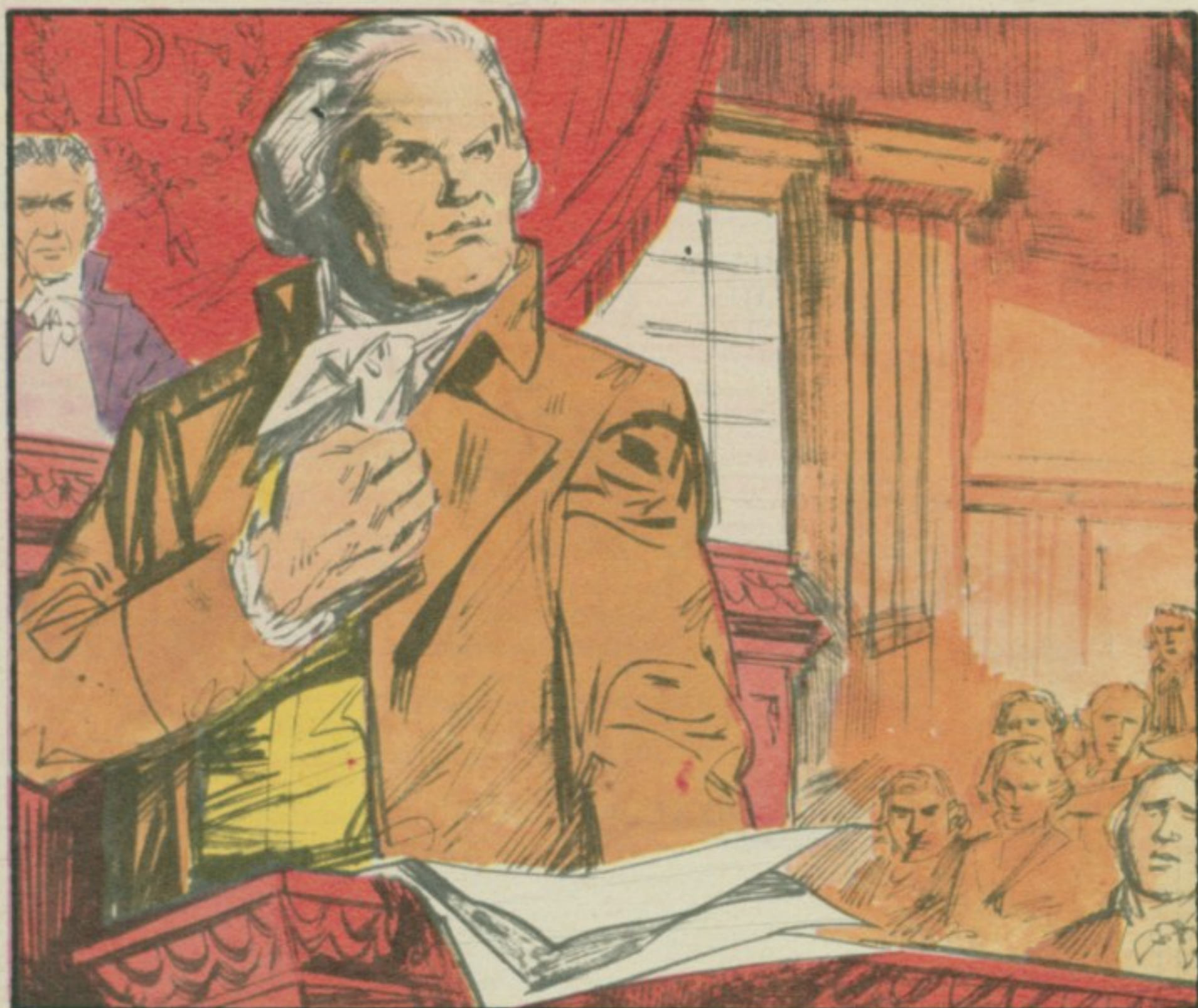

ОТАЏБИНА У ОПАСНОСТИ

3 — Европске монархије уплашиле су се да би их могла задесити судбина Луја XVI и спровеле су бојкот и изолацију Француске. Упркос томе Француска је априла 1792. објавила Аустрији рат. Ситуација је била крајње критична јер влада није могла да сакупи довољно војника и официра али се, на драматичан позив да је отаџбина у опасности, одазвао француски народ и с оружјем у руци похрлио на бојиште. Историјског 20. септембра 1792. Французи су код Валмија потукли непријатеља а сутрадан је проглашена Република. Отада се ратна срећа смешила револуционарној армији.

СМРТ КРАЉУ

4 — Још јуна 1791. Луј XVI са женом Маријом Антоанетом, децом и малом пратњом покушао је да побегне из Француске али је препознат у Варену и враћен у Париз. Ту је краљевска породица живела у притвору све до августа када је маса народа упала у Тиљерије тражећи краљеву смрт. Спасио га је Народна скупштина, разрешила дужности и целу породицу затворила у тврђаву. Јануара 1793. Француска је већ увелико била република. Конвент је краља прогласио кривим и у име француског народа осудио га на смрт. С њим је гиљотинирана и краљица Марија Антоанета.

РОБЕСПЈЕР

7 — Једна од најзначајнијих личности Француске буржоаске револуције. Због његовог политичког поштења народ му је дао надимак „Неподмитљиви“. Међутим, иако одлучан у борби против свих непријатеља револуције, Робеспјер је био далеко мање револуционаран од такозваних „бесних“ који су тражили конфискацију имовине свих богаташа и бесплатну поделу земље сељацима. Одбио је народ од себе тиме што је „бесне“ послао на гиљотину тако да је крупна буржоазија лакше извршила контрареволуционарни термидорски преврат и погубила и Робеспјера и његове другове.

НАПОЛЕОН

8 — Октобра 1795. распуштен је Конвент и уместо њега успостављен Директоријум од пет чланова. Сваке године, жребом, испадао је један члан а на његово место биран нови. Директоријум се борио против јакобинаца као и против присталица монархије и секао главе на све стране. Оборио га је Наполеон Бонапарта државним ударом од 18. Бримера, односно 9. новембра 1799. Француска револуција срушила је феудализам као владајући систем заменивши га буржоаско-капиталистичким уређењем. Сматра се да је она означила крај средњег и почетак новог века у историји човечанства.

ЧУДНА ГОШЋА

УЗАЛУД СУ СТРАНЦИ И УЧЕНИ
ЉУДИ ПОКУШАВАЛИ ДА УТВР-
ДЕ ШТА ЈЕ ДЕВОЈКА ПО НАРОД-
НОСТИ И ИЗ КОЈЕ ЈЕ ЗЕМЉЕ

Једне априлске вечери 1817. године у селу Олмондсберију, у енглеској покрајини Глостерширу, појавила се необична девојка. Била је одевена у неку чудну ношњу, отменог држања и говорила је језиком који нико није разумео.

Праћена гомилом радозналаца, које је привлачила ње на лепршава одећа, девојка је ушла у једну сеоску кућу и знацима стала да објашњава домаћину да је уморна и да би желела да ту спава. Збуњен њеним изгледом, не разумевајући ни речи од онога што је говорила, домаћин је послао једно од своје деце да позове Мери Ворол, жену средског судије која је већи део године проводила у својој сеоској кући за одмор.

Мери Ворол је била паметна и образована жена али ни она није могла да одгонетне којим језиком девојка говори. Ипак је успела да утврди како се зове.

— Ја сам Мери Ворол — понављала је судијина жена показујући при том на себе. Затим је упрла прстом у девојку.

Девојка је разумела. Пошто је изговорила много неразумљивих речи најзад је ставила руку себи на груди и неколико пута изговорила: — Карабу! Карабу!

Звала се, закључили су, Карабу. Мери Ворол је одлучила да узме девојку себи и покушала да о њој дозна нешто више.

ЗБУЊЕНИ НАУЧНИЦИ

За вечером Карабу је одбила да узме месо и јела је само воће које је заливала водом. И не само да је одбила месо већ је и сам поглед на њега изазивао у њој гађење. Исту одвратност показала је и према пиву, вину, јајима. Кад ју је увече домаћница увела у собу коју јој је наменила за спавање, Карабу је одбила да легне у постељу: склупчала се на под и ту заспала.

Покушавајући да открије

одакле је њена гошћа, Мери Ворол јој је показала слике из разних источних земаља у нади да ће девојка препознати неки град или пејзаж. Карабу је, додуше, показала извесно занимање за слике из Кине али у целини покушај са сликама није успео.

После неколико дана Мери Ворол је одвела Карабу у Бристол где је с девојком покушало да разговара десетак учених људи и странаца. Научници нису успели да утврде шта је девојка по народности и из које је земље дошла. Тек трећег дана један Португалац, који је дуго боравио у Малаји, изјавио је да разуме девојчин језик. Њеној заштитници је објаснио да је из разговора с девојком открио да је Карабу принцеза са Јавасуа, једног од источноиндијских острва. Принцезу су једног дана отели гусари који су је довели у Енглеску и ту оставили.

РОЂЕНА ГЛУМИЦА

Мери Ворол је била веома дирнута девојчином судбином и очарана њеним високим пореклом па ју је зрагала својој кући и указивала јој пажњу као високој гошћи. Прича о принцези коју су отели гусари брзо се проширила по читавој Енглеској и девојка је постала права атракција. Поред радозналаца у Олмондсбери су похрлиле и разне званичне личности да јој изразе своје поштовање и саосећање. И сви су били очарани источњачком принцезом.

Карабу је готово преко ноћ постала чувена личност. Косу је увек имала украшену перјем и цвећем а играла је чудним, ситним корацама пратећи се на даирама. Направила је себи лук и стреле, носила је стално мач и редовно је изводила вежбе с тим оружјем као да се спрема за рат.

Убрзо је село Олмондсбери постало сувише мало за

принцезу Карабу. Напустила је своју домаћницу и заштитницу Мери Ворол и преселила се у познато летовалиште Бат где је постала миљеница друштва. Око ње је увек била гомила поштовалаца који су буквално клечали пред њеним ногама. Разуме се да је таква личност морала да привуче и новинаре: није било листа у Енглеској који није донео причу о њеној тужној судбини и који касније, по њеном преласку у Бат, објављивао редовне „извештаје“ о њеном кретању и животу.

Један од тих чланака прочитала је једна жена која је држала пансион. Неке појединости из чланка и опис принцезе Карабу подсетиле су је на девојку која је некад код ње радила као кухњина помоћница и коју је от-

пустила зато што је причала о себи романтичне измишљене приче. Жена је допутовала у Бат и потражила принцезу Карабу.

Истина је „избила на светлост дана“. Суочена са својом некадашњом послодавком, „принцеза“ је бризнула у плач и све признала. Испричала је да се зове Мери Бекер, да је од најраније младости служила по кућама и да је рођена у Девону. Досадило јој је да буде туђа слушкиња, да трпи понижења и једног дана је измислила „своју нову личност“: принцезу Карабу и њену потресну историју.

А шта је с Португалцем који је ту њену причу о детињству на острву Јавасу и отмици „превео“ на енглески? Његова улога у томе никад није била разјашњена. Можда је и он волео да измишља романтичне приче а можда је просто искористио прилику да се изруга у себи бар, ученим људима који су увек с неким презрењем гледали на њега, обичног морнара.

Најзанимљивије и најчудније у овом необичном догађају било је то да је једна једва писмена девојка могла да превари толике учене људе. Она је, без сумње, била рођена за глуму и да је имала могућности да стигне до неког позоришта „Енглеска би добила једну од својих највећих глумица“, како је после њеног раскривања писао један тадашњи новинар.

„Јавасу“ језик којим се „принцеза“ служила био је измишљен савршено, тврдили су касније образовани људи код којих је Мери Ворол водила девојку у настојању да одгонетну њено порекло. Она је за поједине предмете и појмове увек употребљавала исте речи, служила се увек истим „глаголима“ и глаголским облицима.

Мери Ворол је била толико великодушна да је својој некадашњој штићеници опростила превару и непријатности којима је била изложена кад је истина о „принцези Карабу“ била откривена. И кад је девојка, не могавши више да издржи поруге које су се сручиле на њу исто онако обилато као некад дивљење, пожелела да напусти Енглеску, Мери Ворол јој је омогућила да емигрира у Америку.

СУСРЕТ С НАПОЛЕОНОМ

Али, личност принцезе Карабу у толикој мери је постала саставни део Мери Бекер да је се она није могла одрећи. Када је брод којим је кренула за Америку пролазио крај Свете Јелене, острва на којем је Наполеон Бонапарта живео у изгнанству, Мери је кришом спустила у море један мали чамац и одвела до обале. Брод је отпловио даље.

Сер Хадсону Лоу, гувернеру Свете Јелене и Наполеоновом чувару, представила се као принцеза Карабу и изјавила жељу да види човека који је донедавно владао готово читавом Европом. Гувернер јој је испунио жељу и уговорно аудијенцију код Наполеона. Као и многи пре њега, Наполеон је био очаран „принцезом са Јавасуа“. Свргнути француски цар је чак изјавио Хадсону Лоу да би се веома радо оженио девојком.

Али, Наполеон је био ожењен и тако од те везе није могло бити ништа. И ништа се више није чуло о Мери Бекер. Нико не зна куда је отишла са Свете Јелене, каква јој је био живот, када је и где умрла. Једноставно је нестала остављајући иза себе необичну причу о „принцези Карабу.“

К. В.

ГУСАРИ СУ ПРИНЦЕЗУ КАРАБУ
ОТЕЛИ СА ЈАВАСУА, ДОВЕЛИ
ЈЕ У ЕНГЛЕСКУ И ТУ
ИСКРЦАЛИ

БИМ И БУМ

JOE MUSIAL

АКО У КОСМОСУ ИМА ИНТЕЛИГЕНТНИХ БИЋА, НИЖИХ ИЛИ ВИШИХ ОД ЧОВЕКА, КОЈИМ ЋЕМО СЕ »ЈЕЗИКОМ« СПОРАЗУМЕВАТИ

КАД БИ БИЋА У ТИМ ДРУГИМ СВЕТОВИМА БИЛА НА НИЖЕМ СТУПЊУ ОД ЧОВЕКА, »РАЗГОВОР« БИ СЕ ТЕЖЕ ОДВИЈАО

Први проблем човека који би се искрцао на другу планету вероватно би био да установи да ли биће са три главе које му долази у сусрет покушава да му саопшти: „Добро дошао, човече са Земље“, или „Губи се, јед ноглави“! Ако би се ово прво питање решило на пријатељски начин, обе стране могле би прићи успостављању једне шире везе. Као прво, свемирски човек морао би да установи које од својих пет чула да употреби да би „разговарао“ са тим створењем јер би оно могло да им само један део тих чула.

Чуло мириса изгледа неупотребљиво. Пре свега, немогуће је створити неограничен број различитих мириса. И чуло укуса има исте мане јер може да реагује само на материје с којима долази у додир и које су растворљиве у води. Додир је, међутим, кориснији. Свемирски путник могао би дати Марсовцу неки предмет који би овај опипао својим антенама, а онда би му могао дати да додирне антенама реч која одговара овом предмету, забележену, на пример, Брајевом азбуком.

Вид и слух ће ипак бити од највеће користи. Уз помоћ ова два чула веза би по свој прилици почела једноставније: покаже се предмет, а онда изговори његово име, тачно по систему који се користи за учење страних језика. Свемирски путник би могао да подигне камен и каже „камен“, да учини неколико трчећих корака и каже „трчати“ итд. Али ако би Марсовци — или било који облик живота на оближњим планетама, ако постоји — били бића на нижем ступњу од људске врсте, случај би био много тежи јер ови прости облици не би имали неопходну интелигенцију. Али, људи би могли да посматрају како они међусобно „разговарају“ и да тај говор разумеју као што су, на пример, одгнетнули „језик“ пчела.

СВЕМИРСКА ПОШТА

Проблем директног сусрета и споразумевања ипак је само мали део тешкоћа у вези с порукама из свемира. Слаба је вероватноћа да на Венери или Марсу постоји интелигентан живот, а раздаљина до других најближих планетарних система је толико незамисливо огромна да су многи научници уверени како човек никада неће покушати да је пређе. Да би се прешла једна галаксија дугачка 60.000 светлосних година биле би потребне хиљаде и хиљаде година, чак и кад би се брод кретао брзином светлости којој се човек ни издалека није приближио!

Постоји предлог да се према другим планетама пошаље нека врста лебдеће боце која би пловила по океану свемира. Поруке би могле бити микроскопски утиснуте на плоче од веома финог метала или чак убачене

ДА РАЗ

у структуру молекула тако да емитује информацију. Лесли Едди, чија је ово замисао, предлагао је и да се боље прегледају метеорити да би се установило нису ли бића из других светова некада већ покушала да нам на сличан начин пошаљу поруку!

По свему изгледа да ће најбрже и најекономичније средство за међусобне везе бити радио-таласи. У ствари од самог зачетка радио-технике човек као да је схватио да ће радио бити најприродније средство за споразумевање у свемиру. Тако је Никола Тесла, пионер на овом пољу, запазио у својој лабораторији у Колораду 1899. периодичне „електричне активности које се нису могле приписати ниједном узроку који ми је познат“. „Све се више уверавам“, написао је другом приликом „да сам ја први чуо поздрав једне планете другој“.

ПРВИ ПОКУШАЈ

Када је Марс 1924. био веома близу Земље, оживеле су дискусије о могућности успостављања везе с овом планетом. Астроном Дејвид Тод предложио је да све земаљске радио-станице ћуте за време проласка, спремне да ухвате сигнале с Марса ако их буде. И заиста, војска и морнарица су наредиле својим предајницима да избегавају емисије које нису заиста неопходне. То је био први покушај људи да ухвате сигнале с неког другог света. У поноћ 24. августа ухваћени су неки одломци сигнала, а затим се чуо глас који је изговорио неколико речи. Није учињен никакав покушај да се одговори јер је изгледало очигледно да је то некаква случајна проба коју такође изводе људи.

Отада су напредак радио-астрономије и уопште радио-технике омогућили да се елиминишу велики делови радио спектра као могући канали за поруке из свемира. Па ипак, остао је широки радио-појас. И где сад слушати на том огромном подручју? Научници Коконе и Морисон утврдили су подручје које би било најповољнији канал за хватање сигнала из свемира. То је такзвана фреквенца радио-

МИ ЋЕ НАС

ЗУМЕТИ?

-зрачења неутралног водоника, откривена тек 1951. која одговара таласној дужини од 21 см.

ТАУ ЦЕТИ И ЕПСИЛОН ЕРИДАНИ

А одакле би са највећом вероватноћом могли да очекујемо та емитавања? Где истраживач да усмери своју антену? Према звездама које су у стању да роде живот. То су најстарије звезде, оне које се врте најопорије, као наше Сунце, и имају своје планете. Разуме се, прво би се узеле у обзир звезде које су нам ближе. Већину од 45 звезда које се налазе на удаљености не већој од 16 светлосних година од Сунчевог система треба одбацити јер не одговарају захтевима. Најближа, Алфа Кентаури, у ствари је трострука звезда — три звезде се врте једна око друге — и више је него невероватно да има орбиту са планетом на којој може бити живота. Све у свему у близини Сунчевог система једва десетак звезда одговара захтевима. Две највероватније кандидаткиње су: Тау Цети у сазвезђу Кита, и Епсилон Еридани у сазвезђу Ериданске реке. Обе су мање од нашег Сунца и има-

ју трећину његове сјајности, али су обе, као и Сунце, старе и врте се полако. До ових закључака дошли су сваки за себе разни теоретичари, међу којима и Френк Дрејк, кога смо поменули на почетку чланка у прошлом броју „Јесмо ли сами у свемиру“.

Зато је Дрејк прво управно према Тау Цетију свој радио-телескоп и то наизменично према звезди и небу у близини звезде. Из појаса неба допирао је само општи космички шум без икаквог емитавања док је са звезде долазило и шум и понеко емитавање.

Рано ујутро оног историјског осмог априла 1960. човек је почео свој први важан покушај откривања постојања живота у другим Сунчевим системима. Читавог дана циновска плоча његовог радио-телескопа лагано се окретала праћећи Тау Цети, невидљиву због сјаја Сунчеве светлости. У звучнику су се чули звиждуци и брујање космичких шума. Када је Тау Цети почела да залази на западу, Дрејк је решио да пређе на Епсилон Еридани. Тек што је извео маневар, иглица регистратора је поскочила, погођена великим јаким сигналом. Када је смањено јачину звука, иглица је забележила уједначену серију импулса, осам у секунди. Могло их је произвести само неко интелигентно биће!

Одмах су проконтролисали апаратуру. Никаквог квара!

Али пре него што су успели да помере радио-телескоп да би се утврдило оштаје ли сигнал и даље снажан и кад долази из других сектора небеског свода, што би значило да извор није Епсилон Еридани, емитавање је прекинуто.

ДАЛЕК ПУТ ЗБОГ ЈЕДНЕ ШНИЦЛЕ

Дрејк је озбиљно сумњао у могућност да је заиста ухватио међузвездани сигнал и то при првом покушају. Све је још било исувише неодређено. После две недеље кад је поново чуо импулсе покушао је да идентификује извор удаљујући антену од звезде. Као што је и сумњао, импулси су се наставили и тако доказали да долазе са непознате тачке Земље, вероватно као резултат радарских противмера (намерне сметње које се праве да радар не би могао нормално да функционише).

„Пројект Озма“, како је Дрејк назвао своје истраживање, трајао је око 150 часова слушања, све до краја јула 1960, а међузвездани сигнали нису ухваћени. Онда је прекинут јер је телескоп служио и за друге послове, а и интересовање је опало.

Дискусије о „Озми“, међутим, настављене су и често су се могли чути гласови уопште против таквих истраживања. Шта ако ми развијеним створењима неке друге цивилизације негледамо само као привлачно стадо? Зашто изазивати судбину? Било је више одговора на ово питање. На пример, непрегледна је раздаљина коју би требало прећи и слабо вероватно да би неко пожелело да крене на тако далек пут само ради једне шницле! Или узмемо трајање пута: Земља би могла да се на време припреми за одбрану од доласка створења из неког другог Сунчевог система. А поврх свега: зар једна цивилизација која би била толико развијена да може да ступи у контакт са Земљом, да има проблеме око снабдевања храном? Сви се ови одговори своду на то да је једино због чега вреди путовати на овако велике даљине — информисање.

МОЖДА ЋЕ ОНИ МОЋИ ДА САВЛАДАЈУ КОСМИЧКИ ЈЕЗИК

Замислимо и да је дошло до међузвезданог разговора и он би се нужно водио с великим зашашењем. Радио-таласима који се крећу брзином светлости било би потребно двадесет година да стигну до планете удаљене двадесет светлосних година! Био би то заиста преспор разговор. Али, људи свакако не би емитавали поруку, па онда четрдесет година чекали одговор. С обе стране би се емитавала непрекидно серија информација. Питање би, да тако кажемо, поставио отац, а одговор на њега добио би син.

ШТО ЈАСНИЈА ПОРУКА

Али, како бисмо могли да разговарамо? Који би то био језик? Тесла је размишљао да земаљски астрономи овако објављују први космички контакт овим речина: „Браћо! Имамо поруку из једног другог света, непознатог и далеког. Чује се: Један... два... три“

Веома је вероватно да би се свемирска бића као прво побринула да поруку учине што је могуће јаснијом. Била би шифрована али тако да се лако схвата. У групном раду на превођењу заједно са логичарем радиће математичар, лингвиста, биолог, астроном, инжењер и човек који ће дешифровати поруку.

Како ће одговорити човек? Овде пре свега наступају логичари, математичари и астрономи. Њихови предлози се могу поделити у две основне групе. Једна заснива језик пре свега на математичкој логици, друга се углавном ослања на слике.

КОСМИЧКИ ЈЕЗИК

Крајем прошлог века Италијан Ђузепе Пеано насто-

јао је да језик који користе математика и логика што је могуће више сведе на формуле. Пеанову идеју о једном математичком језику прихватили су Алфред Норт Вајтхед и Берtrand Расел, који су у свом делу „Принципи математике“ и доказа ли да су основе математике и логике исте. Данас, као резултат његовог рада, постоји велики речник који служи као костур за међузвездани језик заснован на логици. Ханс Фројдентал, професор математике на универзитету у Утрехту написао је и први космички речник. Звучи се састоје од радио-сигнала различитих дужина и фреквенца; размаци између речи и знакова интерпункције изражавају се паузама различитог трајања.

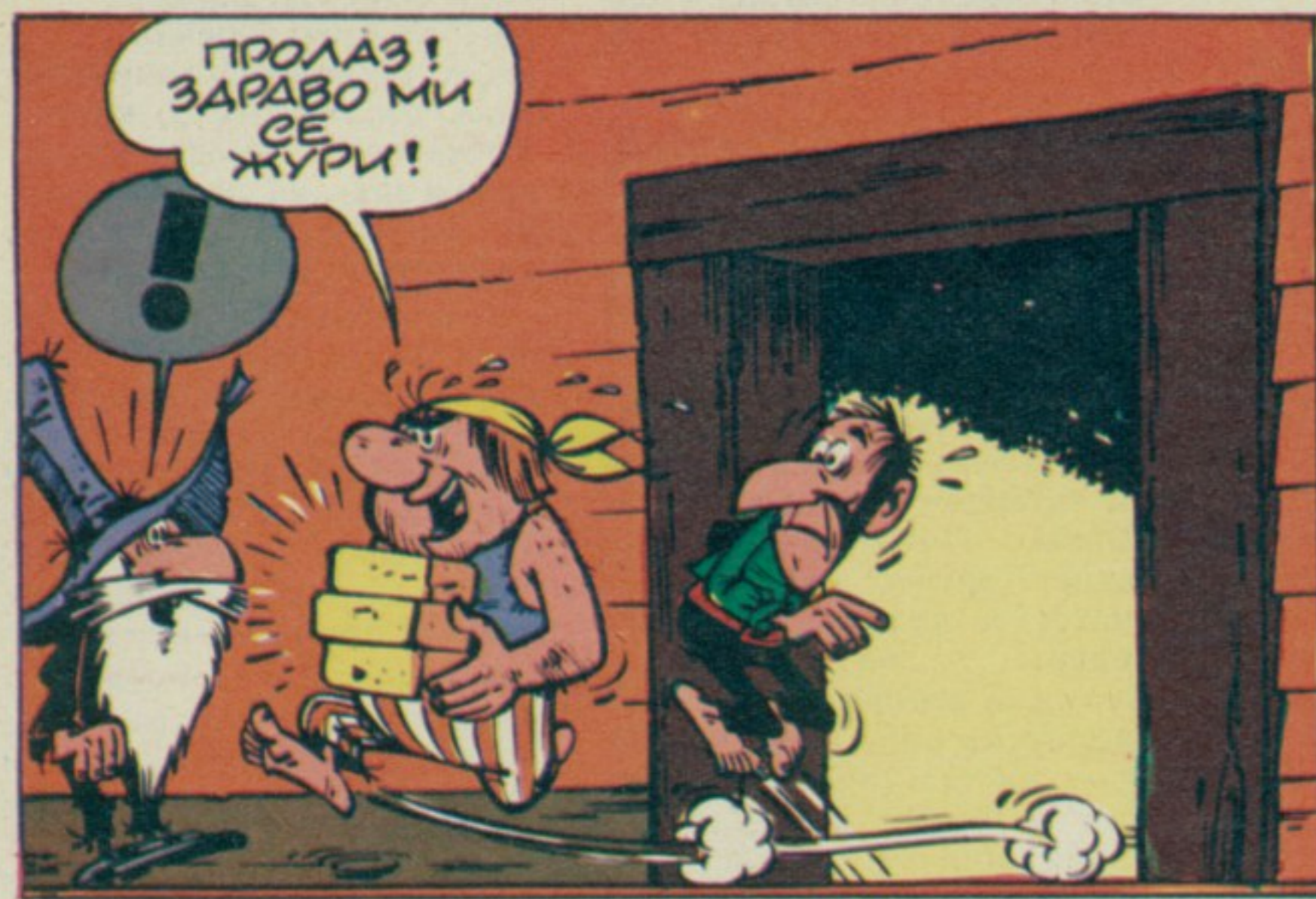
Створења из свемира требало би да науче овај језик пре него што би био употребљен као средство спора зумевања и Фројдентал је предложио да се то учини емитавањем реченица одређеног садржаја, више пута, све док прималац не схвати.

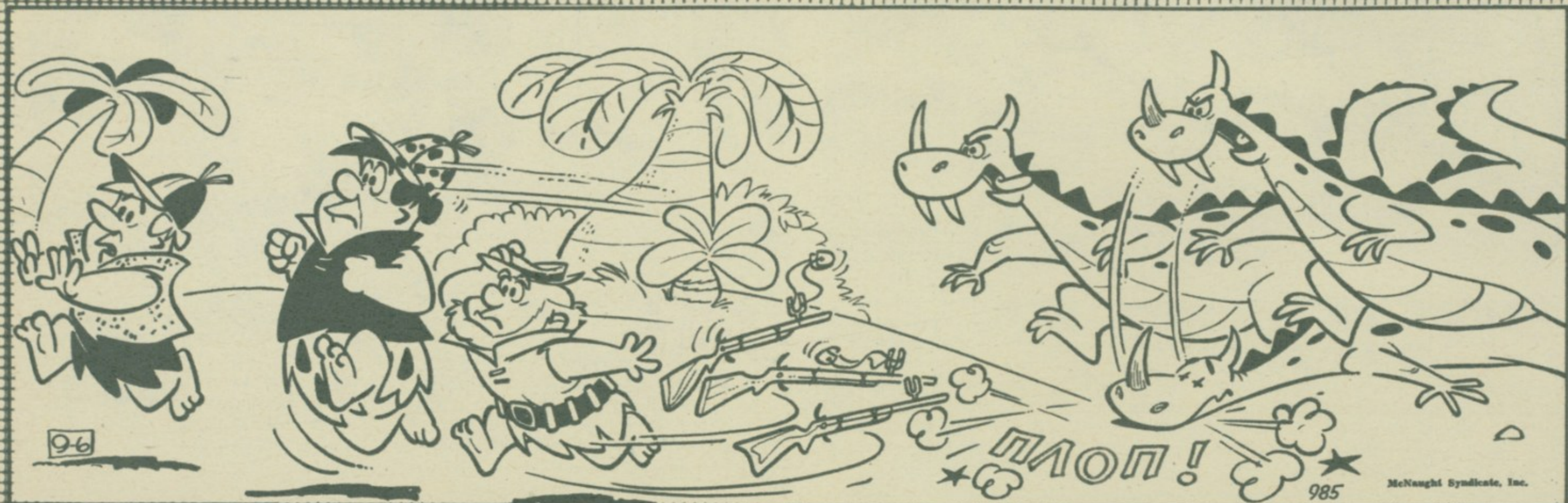
А како у међувремену привући пажњу и указати на присуство човека на Земљи становницима неке друге планете, рецимо Марса. Немачки математичар Карл Фридрих Гаус предложио је да се у Сибиру посаде велики појасеви шума који би чинили циновски правоугли троугао, а његова унутрашњост да се засади житом како би био уочљивији. Овај геометријски облик био би схваћен као очигледна вештачка творевина. Бечки астроном Јохан фон Литров предложио је ископавање канала у Сибиру који би чинили геометријске фигуре са странама од 20 миља. Ноћу би се у воду канала сипао керозен и палио. У Француској је Шарл Кро предложио да се направи циновско огледало које би одбијало светлост Сунца према Марсу.

КАКО ДА ИМ НАЗОВЕМО „ДОБАР ДАН“?

ЦРНЕ ЗАСТАВЕ

МОЖЕ ЛИ СЛОН
ДА ЖИВИ
ДУЖЕ ОД
СТО ГОДИНА?

ЖИВОТИЊСКО ЦАРСТВО

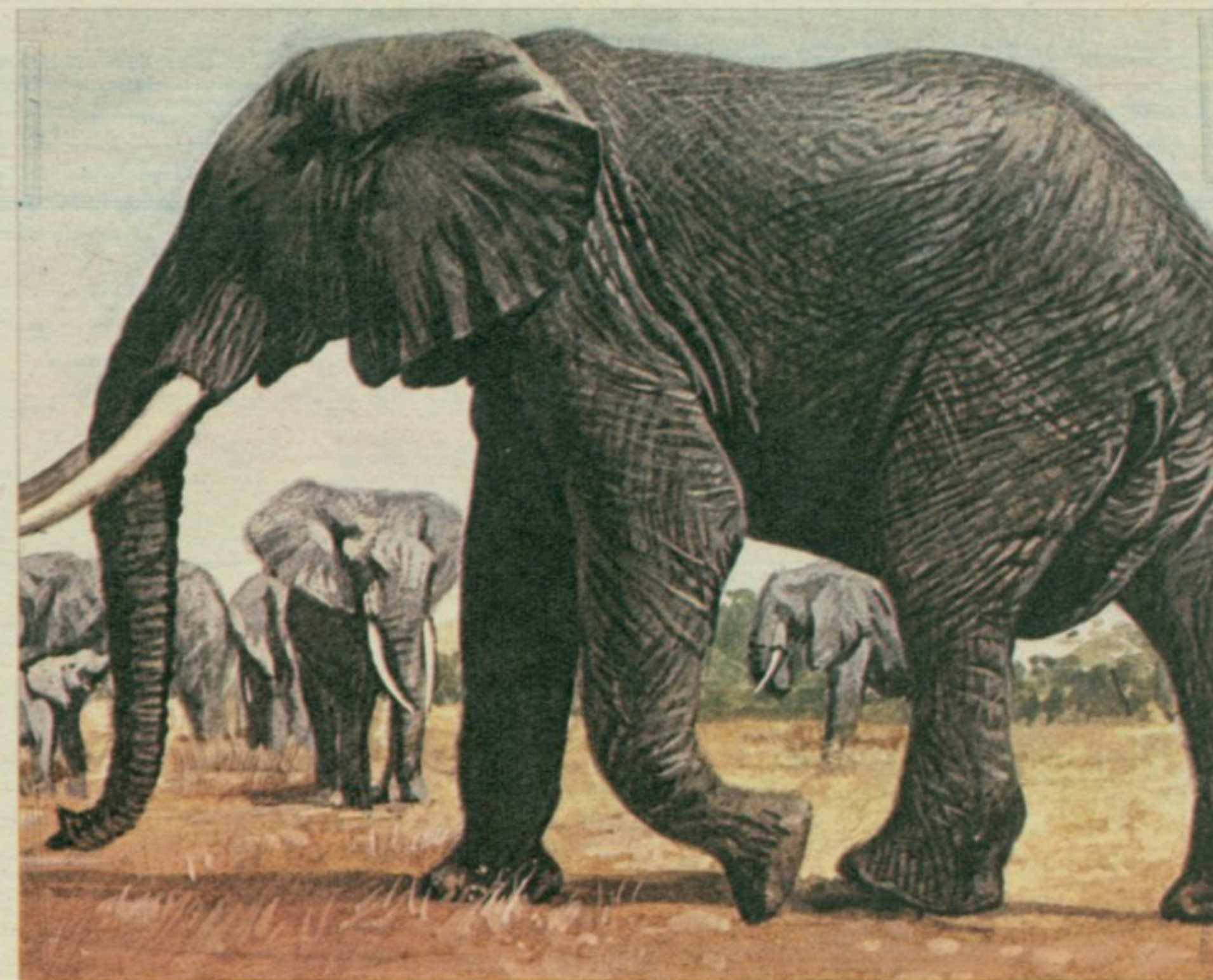
23 **БЕЛИ МЕДВЕД** — У ствари није беле већ жућкасте или прљавосиве боје. У царству вечитог леда Северног пола он је апсолутни господар од кога стрепе фоке, делфини па чак и мањи китови. Често се на санти леда отискује далеко на пучину где хвата плен. Одличан је пливач и пљурац, у стању је да као од шале преплива и неколико десетина километара одједном. Природа је према белом медведу била необично великодушна. Поред осталог, подарила му је дивно топло крзно, одличан њух и диновску снагу. (Звер).

24 **АЛПСКИ ЗЕЦ** — Живи у пределу Алпа али и у другим планинским областима Европе, Азије и Северне Америке. Зими, кад падне снег и већина животиња се повуче у јазбине и склоништа, могу се на белој површини видети нежни трагови шапа алпског зеца који храбро крчи себи пут у потрази за храном. Да би дошао до биља које једе, мора под снегом да копа дугачке ровове али му то не лада нарочито тешко. Зову га још и променљиви зец јер његово бело крзно чим прође зима добија обичну црвенкасту боју. (Глодар).

25 **ПАНГОЛИН** — Живи у влажним екваторским зонама Африке и Азије. Чудног је изгледа, тела покривеног по леђима и слабинама од губице до врха репа ројастим љускама тако да подсећа на оклопљеног ратника. Љуске се састоје од сраслих длака, препокривених као у шишарке четинара, које расту у низовима по веома сложеном распореду. Панголин нема зуба а храни се инсектима које хвата дугачким лепљивим језиком. При најмањој опасности склупча се у чврсту лопту или зарони у воду. (Крезубица, љускавац).

26 **СЛОН** — Постоји афричка и индијска врста а афрички слон (на слици) је највећи живи копнени сисар. Може се припитомити али никада није постао права домаћа животиња. Веома је интелигентан, изражене личности и по реакцијама сличан човеку. Сматра се да чак може да научи да разуме људски говор и то не само аутоматски као, на пример, пас или шимпанзо. Човек га је одувек радо ловио због скупоцених кљова, слоноваче, тако да је запретила опасност изумирања врсте. Данас га штити закон. (Сурлаш).

ТЕДИ ТЕД: КО ЈЕ УБИО ТОМА ТОМВЕЈА

НА ЈЕДНОМ ОД СВОЈИХ ЛУТАЊА ТЕДИ ТЕД ЈЕ НАИШАО НА ТУЖАН СКУП...

НЕСРЕЋНИК ЈЕ ОЧИГЛЕДНО БИО ОМИЉЕН... ЈОШ НИКАД НИСАМ ВИДЕО ТОЈИКО СВЕТА НА ЈЕДНОМ ПОГРЕБУ...

У СВОЈОМ ЖИВОТУ КАУБОЈА ТЕДИ ЈЕ НАВИКАО НА ЈЕДНОСТАВНЕ САХРАНЕ У ПЕРИЗИ...

КОГА ЈИ ТО САХРАЊУЈУ?

ЗА ШЕШИРОМ У РУЦИ ТЕДИ ЈЕ ПРИШАО ГРОБУ...

ПОЧИВАЈ У МИРУ, ТОМЕ! НИКАД ТЕ НЕЋЕМО ЗАБОРАВИТИ!

ПОЧИВАЈ У МИРУ, ТОМЕ... БИКЕШ ОСВЕЌЕН! ОБЕЉАВАМ ТИ ДА ЋУ НАЂИ КУКАВИЦУ КОЈА ТЕ ЈЕ УБИЛА!

МУШКАРЦИ СУ БИЛИ БЛЕДИ, ЖЕНЕ СУ ЈЕЦАЈЕ...

КОГА ТО САХРАЊУЈЕТЕ, ПРИЈАТЕЉУ?

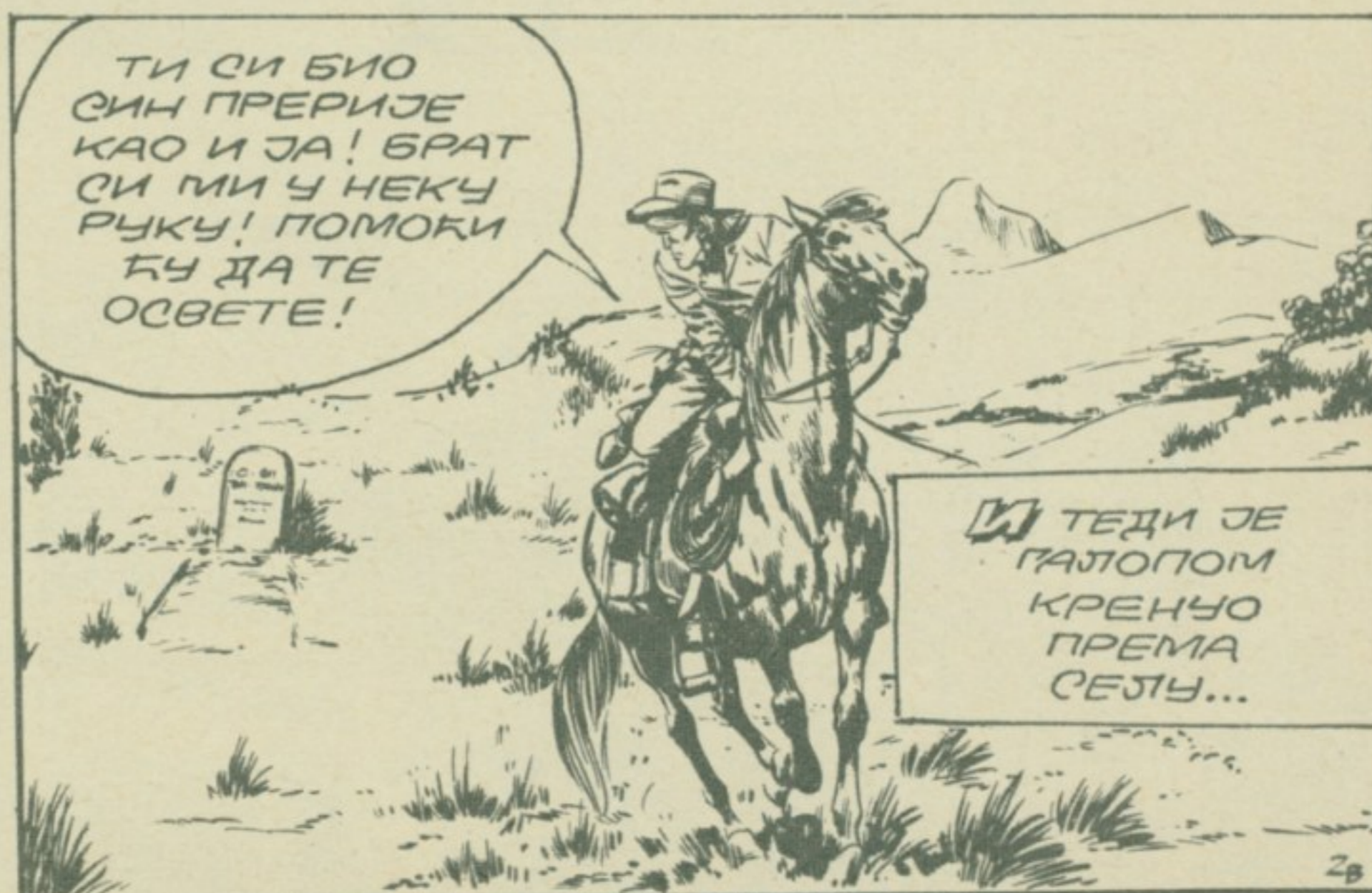

ТОМ ТОМВЕЈ ЈЕ БИО КАУБОЈ, СТРАНЧЕ! ОБИЧАН КАУБОЈ К'О ШТО СИ ТИ! И ГОДИНА К'О ТИ! СВИМА ЈЕ БИО ПРИЈАТЕЉ...

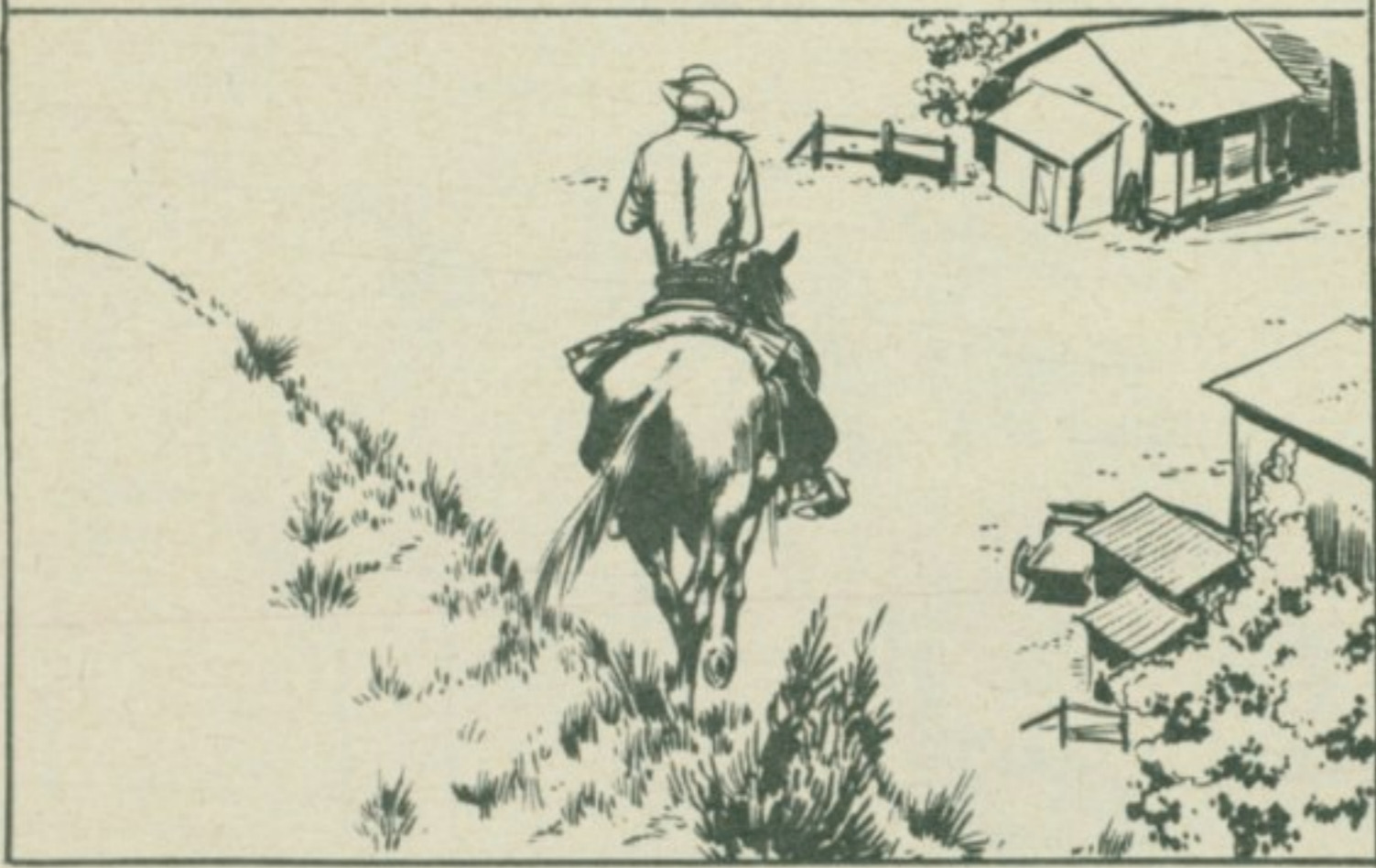

НЕКО ГА ЈЕ КУКАВИЧКИ УБИО... СЛЕЂА... НА ЈЕДНОМ РАСКРШЋУ! ЗАШТО?

МОЖДА ЗБОГ НОВЦА?

... ВЕРАН БРАТСТВУ ЛЉУДИ ИЗ ПЕРИЈЕ ТЕДИ ЈЕ БИО СВЕ ЧВРШЋИ У СВОЈОЈ ОДЛУЦИ...

ОСЕКАЊА ОВИХ ЛЉУДИ ЈАСНО ГОВОРЕ ДА ЈЕ ТОМ ТОМВЕЈ БИО ДОБАР И ПОШТЕН...

У СЕЛУ ЈЕ ВЛАДАЈУЋА ПРАВА ЖАЛОСТ...

Теди се упутио право шерифу...

ДОШАО САМ ДА ВАМ ПОНУДИМ ПОМОЋ, ШЕРИФЕ! БРЕДИ! ЗОВЕМ СЕ ТЕДИ ТЕД!

ТЕДИ ТЕД!

ОТУЧАЈНО САМ НАИШАО КАД СТЕ САХРАЊИВАЛИ ТОМА ТОМВЕЈА! ЧУО САМ ДА ЈЕ БИО ЧЕСТИТ И ДА ЈЕ МУЧКИ УБИЈЕН...

СПРЕМАН САМ ДА ВАМ ПОМОГНЕМ У ТРАГАЊУ ЗА УБИЦОМ!

БРАВО, КАЧБОЈУ! У ОВОЈ ЗЕМЉИ НЕ СРЕЋЕ СЕ ЧЕСТО ТАКВА СПРЕМНОСТ! ЈА САМ ЗАИСТА МНОГО ЗАУЗЕТ...

И ЗАТО КУ СА ЗАДОВОЉСТВОМ ПРИХВАТИТИ ТВОЈУ ПОМОЋ! КАЖИ МИ... ШТА ЈЕ ТЕБИ БИО ТОМ ТОМВЕЈ!

НИШТА! НИСАМ ГА НИ ПОЗНАВАО! ЧУО САМ ДА ЈЕ БИО ОБИЧАН КАЧБОЈ КАО И ЈА ШТО САМ...

ВИДИМ! ВИДИМ! СЕНТИМЕНТАЛАН МОМАК, ЗАР НЕ? ВОЛИШ ДА СЕ ИГРАШ ПРАВДЕ?

У РЕДУ, ТЕДИ! МОЖЕШ ДА СЕ СМАТРАШ КАО ЈЕДАН ОД МОЈИХ ПОМОЋНИКА! СУТРА ЋЕМО ОТИЋИ ДО МЕСТА ГДЕ ЈЕ ТОМ УБИЈЕН... МОЖДА ЋЕМО НЕШТО НАЋИ...

СУТРА? ЗАШТО ТЕК СУТРА?

ЗАТО ШТО СУ МИ ЈАВИЛИ ДА СУ СЕ НА ТРИ КИЛОМЕТРА ОД СЕЛА ПОЈАВИЛИ РАЗБОЈНИЦИ! МОРАМ ПОКУШАТИ ДА ИХ УХВАТИМ...

ШЕРИФ ЈЕ ПОЗВАО ТРОЈИЦУ СВОЈИХ ПОМОЋНИКА...

...И ТАКО ЈЕ ТО ОВАКОГ ДАНА, ТЕДИ! РАЗБОЈНИЦИ СУ НАПАЛИ ЈЕДАН РАЧ...

У ОКОЛИНИ ИМА ВИШЕ БАНДИ КОЈЕ ИЗМЕЂУ СЕБЕ НЕМАЈУ ВЕЗЕ! ТО НАМ ОТЕЖАВА ПОСАО! НАДАМ СЕ ДА ЋЕМО ДАНАС БАР НЕКЕ УХВАТИТИ!

ИДЕМ И ЈА С ВАМА!

НЕ, ТЕДИ! АКО ЗАИСТА ХОЋЕШ ДА МИ ПОМОГНЕШ, ОСТАНИ У СЕЉУ И ПОКУШАЈ ДА НЕШТО САЗНАШ О ТОМОВОЈ СМРТИ!

КАКО ДА ЈА СА-ЗНАМ НЕШТО ВИШЕ ОД ОНОГ ШТО ВИ ЗНАТЕ?

КО ЗНА! ТИ СИ ОВДЕ НЕ-ПОЗНАТ... МОЖДА ЋЕ ЈЉУДИ ПРЕД ТОБОМ СЛОБОДНИЈЕ ГОВОРИТИ!

ШЕРИФ ЈЕ ОТИШАО...

МОЖДА ЈЕ БРЕДИ У ПРАВИ! ПОЋИ КУ ДО САЉУНА!

ТЕДИ ЈЕ ИЗ ИСКУСТВА ЗНАО ДА СЕ У САЉУНИ ПЛЕТУ ИНТРИГЕ И ЗАВЕРЕ, ДА СЕ ТУ МНОГО ПРИЧА...

У ЗАДИМЉЕНОЈ ПРОСТОРИЈИ ЈЕДНИ СУ ПИЈУ, ДРУГИ ИГРАЈУ ПОКЕР...

СИРОТИ ТОМ ВЕК ЈЕ ЗАБОРАВЉЕН...

СМЕМ ЛИ ДА ТИ ПРЕПОРУЧИМ ОВАЈ ВИДКИ, СТРАНЧЕ?

?!

БИЋЕ МИ ДОВОЉНА ЧАША ВОДЕ...

ТЕДОВО
ТРЕЗВЕЊАШТВО
ЧЕСТО ЈЕ ИЗАЗИВА-
ЈЛО ПИЈАНЦЕ.
ДА ИХ НЕ БИ
НЕРВИРАО...

... ОКРЕНУО ИМ ЈЕ
ЈЕЋА ДА БИ
ИСПИО СВОЈУ
ЧАШУ ВОДЕ...

У ВЕЛИКОМ ОГЛЕДАЛУ ПОСТАВЉЕНОМ ИЗА
ШАНКА ТЕДИ ЈЕ ВИДЕО КАКО СЕ ВРАТА САЉУ-
НА ОТВАРАЈУ И КАКО ЈЕДАН КОЊАНИК
ПОТЕЖЕ ПИШТОЉ...

ТЕДИ ЈЕ ВЕК ПОШАО
ПРЕМА ИЗЛАЗУ КАДА...

БАРНЕТ ЈЕ ПО-
ГОБЕН! БАРНЕТ
ЈЕ МРТАВ!

ПОГОБЕН У ГРУДИ СОПСТВЕНИК САЉУНА
СЕ СРУШИО ИЗА ШАНКА...

БАРНЕТ ЈЕ
ДОБИО МЕТКЕ НА-
МЕЊЕНЕ ТЕБИ,
КАУБОЈУ!

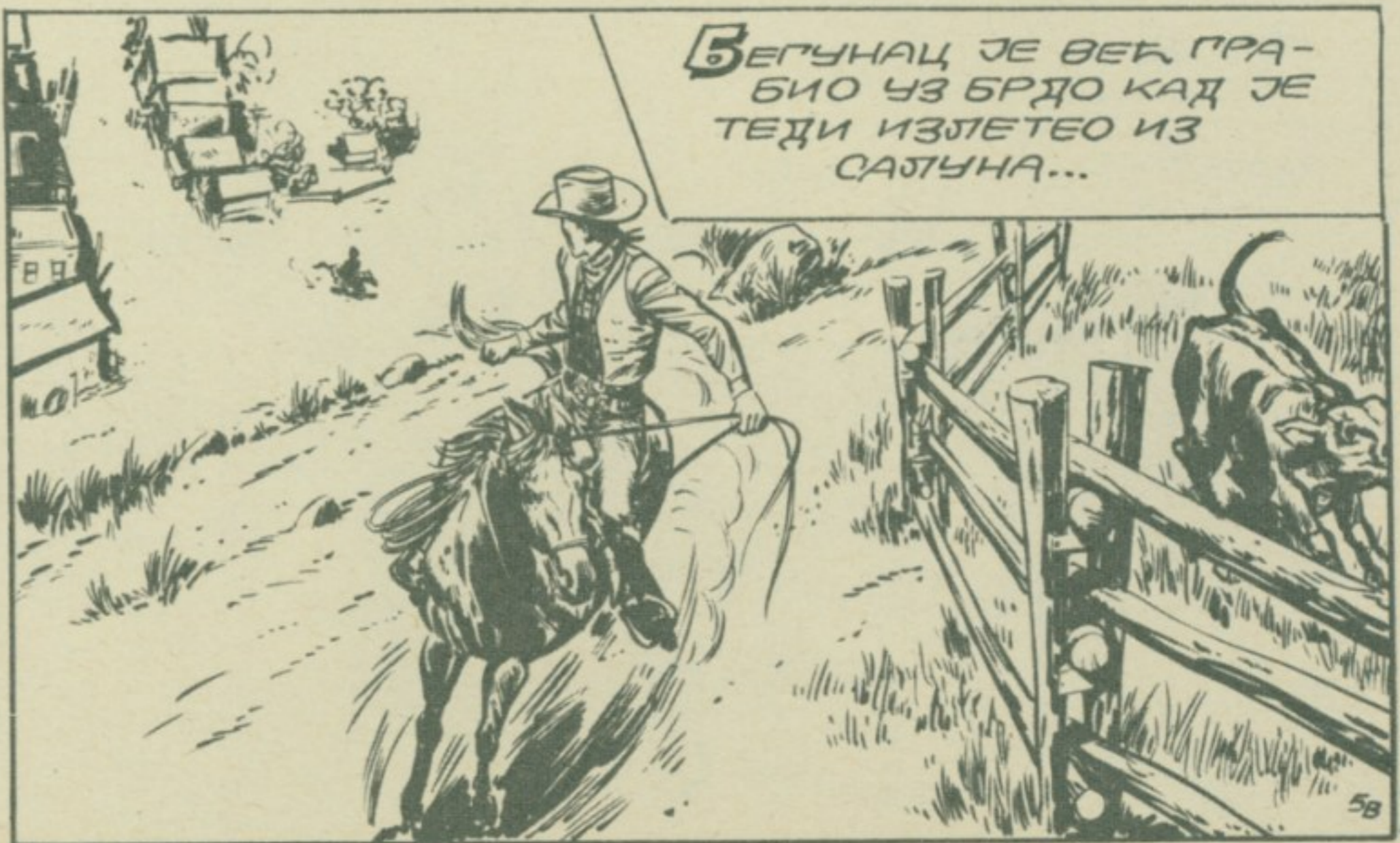
НЕ ВЕРУЈЕМ!
БАРНЕТ ЈЕ БИО НА
ДВА КОРАКА
ОД МЕНЕ КАД ЈЕ
ТАЈ ЧОВЕК
ПУЦАО!

... АЈИ, УБИЦА
ЋЕ НАМ САМ РЕ-
БИ... СИГУРАН
САМ!

БЕГУНАЦ ЈЕ ВЕК ПРА-
БИО ИЗ БРДО КАД ЈЕ
ТЕДИ ИЗЈЕТЕО ИЗ
САЉУНА...

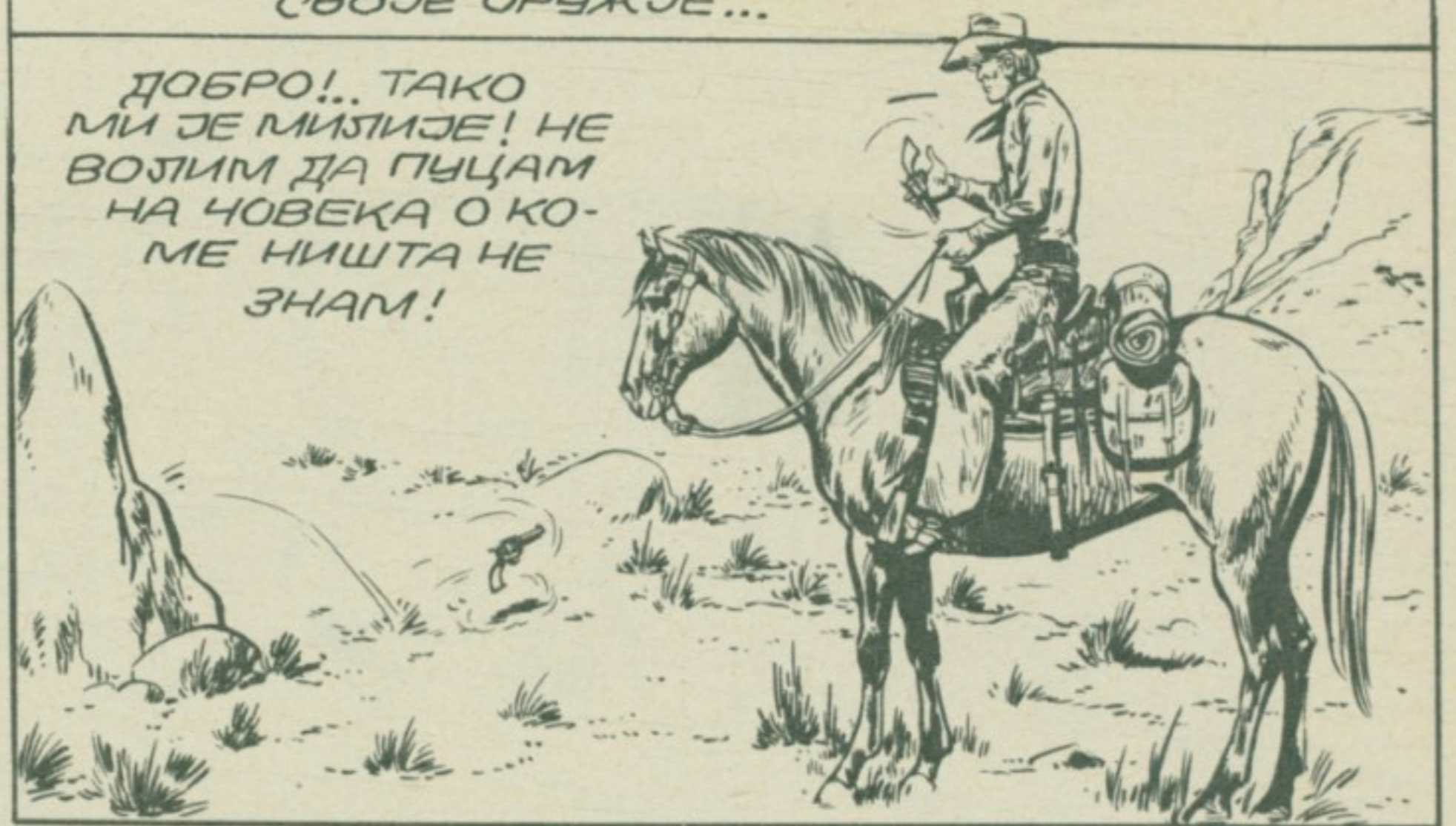

СТИГАВШИ НА ВРХ БРЕЖУЉКА ТЕДИ ЈЕ ИЗНЕНАЂЕНО ЗАСТАО: БЕГУНАЦ ГА ЈЕ ЧЕКАО ИЗА ЈЕДНОГ ДРВЕТА С ПИШТОЉЕМ У РУЦИ...

ИЗНЕНАДА, НЕЗНАНАЦ ЈЕ БАЦИО ПРЕД ЊЕГА СВОЈЕ ОРУЖЈЕ...

ДОБРО!.. ТАКО МИ ЈЕ МИСТИЈЕ! НЕ ВОЈИМ ДА ПУЦАМ НА ЧОВЕКА О КОМЕ НИШТА НЕ ЗНАМ!

КАО ПОМОЌНИК ШЕРИФА ИМАМ ПРАВО НА НЕКО ОБЈАШЊЕЊЕ. ЗАШТО СИ УБИО СОПСТВЕНИКА САЉУНА? ЊЕГА СИ ГАЂАО, ЗАР НЕ?

ЧОВЕК ЈЕ САМО ПУСТИО НЕКИ ЗВУК ИЗ ГРЛА...

НЕЌЕШ ДА ГОВОРИШ? ДОБРО!

МАЈО КАСНИЈЕ НЕЗНАНАЦ ЈЕ ВЕЋ БИО У ЋЕСТИЈИ...

ШЕРИФ ЋЕ СЕ УСКОРО ВРАТИТИ... ОН ЋЕ ТЕ САСЛУШАТИ!

ПРЕД ЗАТВОРОМ СЕ ВЕЋ ОКУПИЛА ГНЕВНА ГОМИЈА...

СМИРИТЕ СЕ ПРИЈАТЕЉИ! ЊЕМУ ЋЕ СУДИТИ ПО ПРАВДИ!

ДВАДЕСЕТ ЈЉУДИ ЋЕ ПОСВЕДОЧИТИ ДА ЈЕ ОН УБИО БАРНЕТА! НЕЋЕ МОЌИ ДА СЕ ИЗВУЧЕ!

ПРЕДВЕЧЕ СЕ ВРАТИО ШЕРИФ СА ПОМОЌНИЦИМА...

А БАНДИТИ?

ОПЕТ СУ НАМ УМАКЛИ! А ШТА ЈЕ КОД ТЕБЕ НОВО?

УХАПСИО САМ ЧОВЕКА КОЈИ ЈЕ ДАНАС ПО ПОДНЕ УБИО БАРНЕТА!

ШТА? РЕК'О СИ
БАРНЕТ?
СОПСТВЕНИК
САЈУНА?!

ТАЧНО,
ШЕРИФЕ...
УБИО
ГА ЈЕ
НЕКИ
НЕЗНА-
НАЦ...

НЕЗНАНАЦ?!
ШТА МИ ТУ
ПРИЧАШ?!

УБИЦА
ТВРДОГЛАВО
ОДБИЈА
ДА
ГОВОРИ!

ШЕРИФ ЈЕ ПОЦРВЕНО
ОД БЕСА...

ВИДЕЋЕМО!

ПРОПЕ-
ВАЋЕ ОН
МЕНИ!

...А АКО ЧУЈЕТЕ
КРИКЕ, НЕ УЗ-
БУЊУЈТЕ
СЕ!

НА ТЕ ШЕРИФОВЕ РЕЧИ
ТЕДИ ЈЕ ПОСКОЧИО...

ЗАТВОРЕНИК
ИМА ПРАВО
НА ХУМАН
ОДНОС...

НЕ
МЕШАЈ
СЕ У
МОЈ
ПОСАО!

УХВАТИО СИ
УБИЦУ... ЛЕПО!
АЛИ, ТО ТИ НЕ ДАЈЕ
ПРАВО ДА МИ ДАЈЕШ
САВЕТЕ! ЈА
ОВДЕ ШТИТИМ
ЗАКОН...
ЈЕ Ј' ТИ
ЈАСНО?

ШЕРИФОВИ ПОМО-
ЋНИЦИ ПОКУШАЛИ СУ
ДА УРАЗУМЕ
ТЕДИЈА...

ТРЕБА ДА
ГА РАЗУМЕШ!
МЕСЕЦИМА
ВЕЋ
ЈУРИМО ЗА
БАНДИ-
ТИМА...

И САД
КАД ЈЕ ЈЕ-
ДАН УХВАЋЕН, ПРИ-
РОДНО ЈЕ ДА ЖЕ-
ЛИ ДА ОД ЊЕГА ДО-
ЗНА ШТО ВИШЕ! ИДИ
ДА СЕ ОДМОРИШ...
ЗАСЛУЖИО
СИ!

У САЈУНУ, ГДЕ
ЈЕ НАМЕРАВАО
ДА УЗМЕ СОБУ
ОЧЕКИВАО ГА ЈЕ
НЕОБИЧАН
ПРИЗОР...

У ЈЕДНОМ УГЛУ САЈУНА
СТАЈАО ЈЕ
КОВЧЕР С БАРНЕТОВИМ
ТЕЈЛОМ... ТО, МЕЂУТИМ,
КАО ДА НИЈЕ
СМЕТАЛО ГОСТИМА...

... А ЈА ТВРДИМ ДА ЈЕ
ТАЈ ТИП ШТО ЈЕ УБИО БАР-
НЕТА УБИО И СИРОТОГ
ТОМА ТОМВЕЈА!

СТАЖЕМ СЕ
С ТОБОМ! ОБЕСИ-
КЕМО ГА...
ПИЈМО У
ТО ИМЕ!

ЋЕДИ ТЕД ЈЕ БЕЗ РЕЧИ
ПОШАО У СВОЈУ СОБУ...

УМОРАН, ОБУЧЕН СЕ
БАЦИО НА КРЕВЕТ...
АЛИ САН МУ
НИЈЕ ДОПАЗИО...

ДА ЈИ ЈЕ ТАЧНО ДА ЈЕ
БАРНЕТА И ТОМА ТОМВЕЈА
УБИО ИСТИ ЧО-
ВЕК? ЈА НЕ
БИХ РЕ-
КАО...

ТОМ ТОМВЕЈ ЈЕ
УБИЈЕН С ЛЕЂА, КУКАВИ-
ЧКИ, НОЌУ! БАРНЕТ ЈЕ
УБИЈЕН У СРЕД ДАНА,
ПРЕД ДВАДЕСЕТ
СВЕДОКА!

САМО... ЗАШТО
ЧОВЕК КОГА
САМ УХВАТИО
ЋУТИ?
ЗАШТО
СЕ НЕ
БРАНИ
?

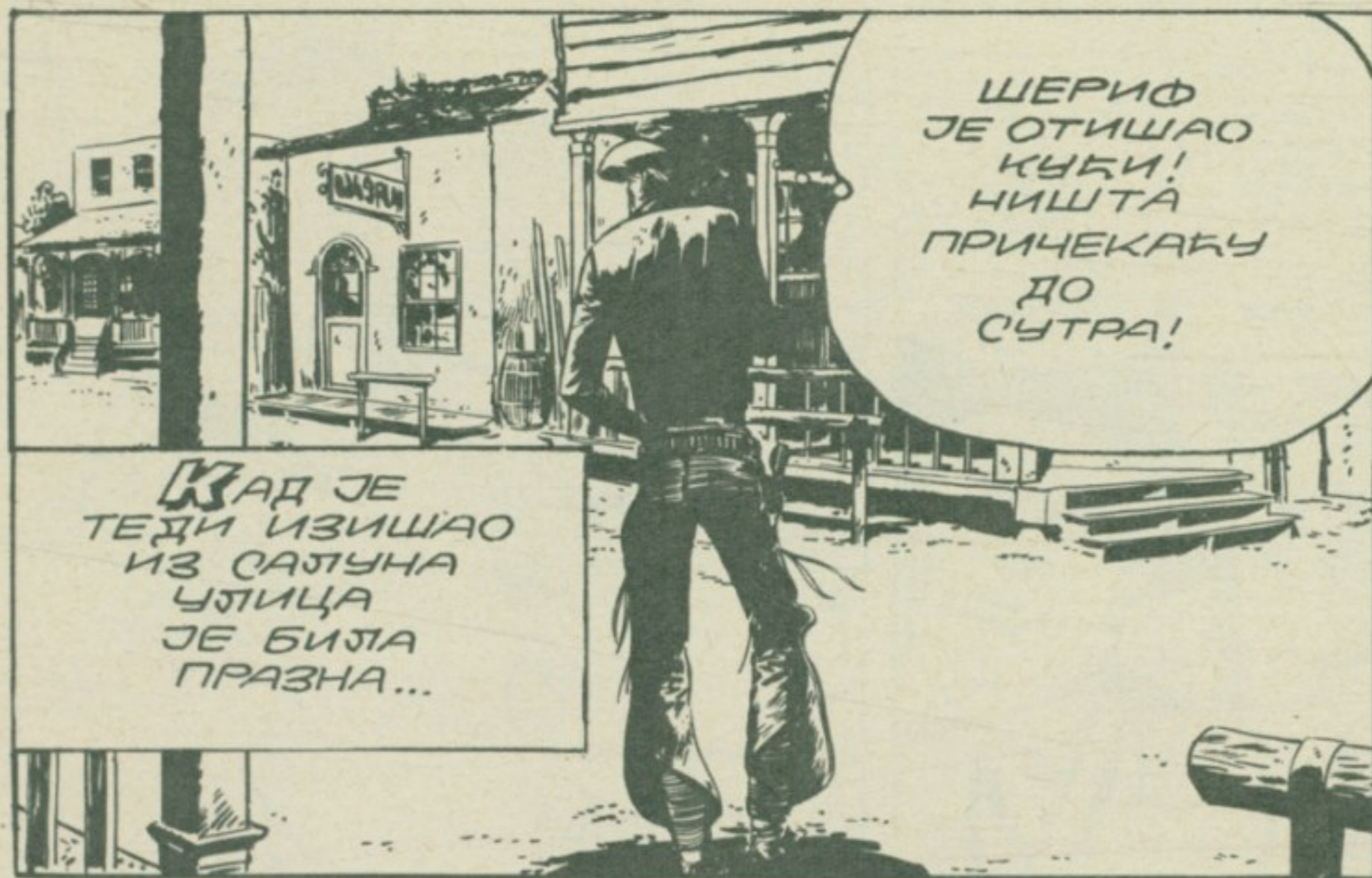
ИЗ ШЕРИФОВЕ
КАНЦЕЛАРИЈЕ ЧУЈИ
СУ СЕ КРИЦИ
И ЈЕЦАЊЕ...

НЕ
ВОЗИМ
БРЕДИЈЕВ НА-
ЧИН САСЛУША-
ВАЊА ЗАТВО-
РЕНИКА...

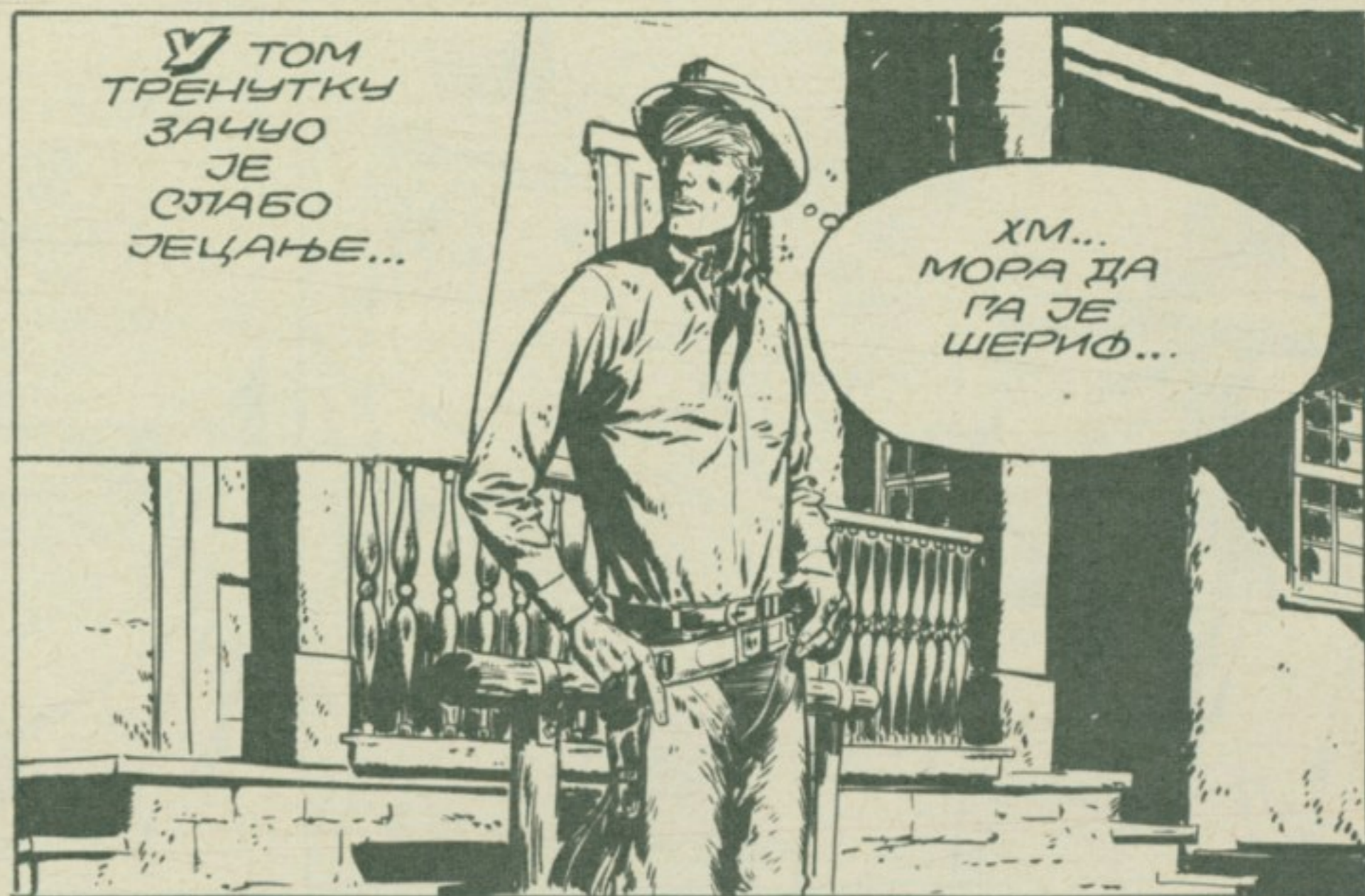
ГЛЕ?! БРЕДИ
ОДЛАЗИ ИЗГЛЕДА
ЗАДОВОЉАН... НЕШТО
ЈЕ СВАКАКО ДОЗНАО
ОД ЗАТВОРЕНИ-
КА! СИЏИ ЋУ
ДА ВИ-
ДИМ...

ПОШТО ЈЕ ЗАКЉУЧАО
КАНЦЕЛАРИЈУ, ШЕРИФ
СЕ УПУТИО УЛИЦОМ...

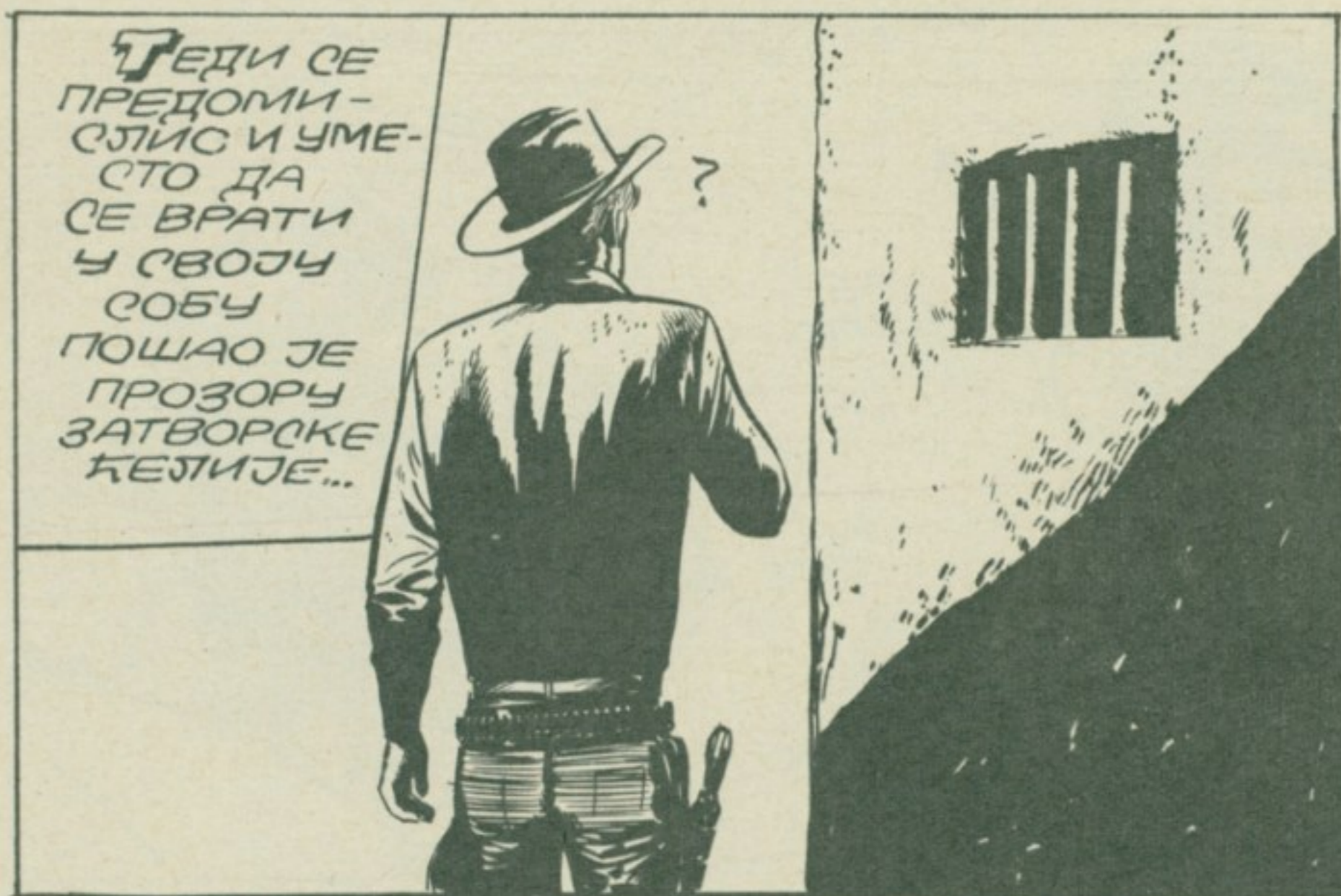
ШЕРИФ
ЈЕ ОТИШАО
КУЋИ!
НИШТА
ПРИЧЕКАЌУ
ДО
СУТРА!

КАД ЈЕ
ТЕДИ ИЗИШАО
ИЗ САТУНА
УЛИЦА
ЈЕ БИЛА
ПРАЗНА...

У ТОМ
ТРЕНУТКУ
ЗАЧУО
ЈЕ
СТАБО
ЈЕЦАЊЕ...

ХМ...
МОРА ДА
ГА ЈЕ
ШЕРИФ...

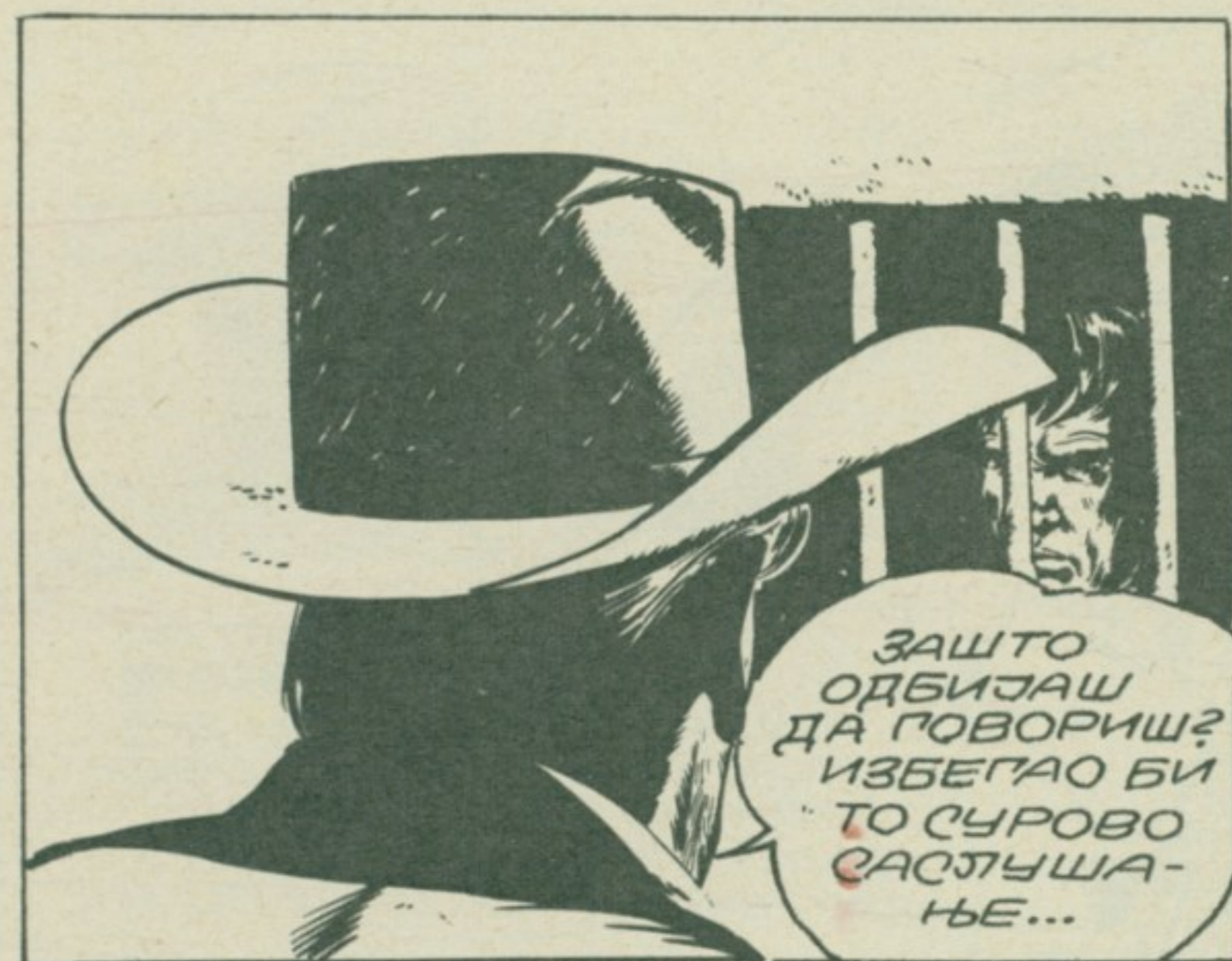

ТЕДИ СЕ
ПРЕДОМИ-
СЛИС И УМЕ-
СТО ДА
СЕ ВРАТИ
У СВОЈУ
СОБУ
ПОШАО ЈЕ
ПРОЗОРУ
ЗАТВОРСКЕ
КЕЛИЈЕ...

У КЕЛИЈИ...

ШЕРИФ
ТЕ ЈЕ
ТУКАО?

ЗАШТО
ОДБИЈАШ
ДА ГОВОРИШ?
ИЗБЕГАО БИ
ТО СУРОВО
САСТУША-
ЊЕ...

ЗАТВОРЕНИК ЈЕ ПРИ-
ШАО ПРОЗОРУ И КАЖИ-
ПРЕТОМ ДОДИРЊО УСНЕ...

ММММ

ТЕДИ ЈЕ СХВАТИО
РАЗЛОГ ЊЕГОВОГ КУ-
ТАЊА...

ММ
ММ

НЕМ!
ТИ
СИ
НЕМ!

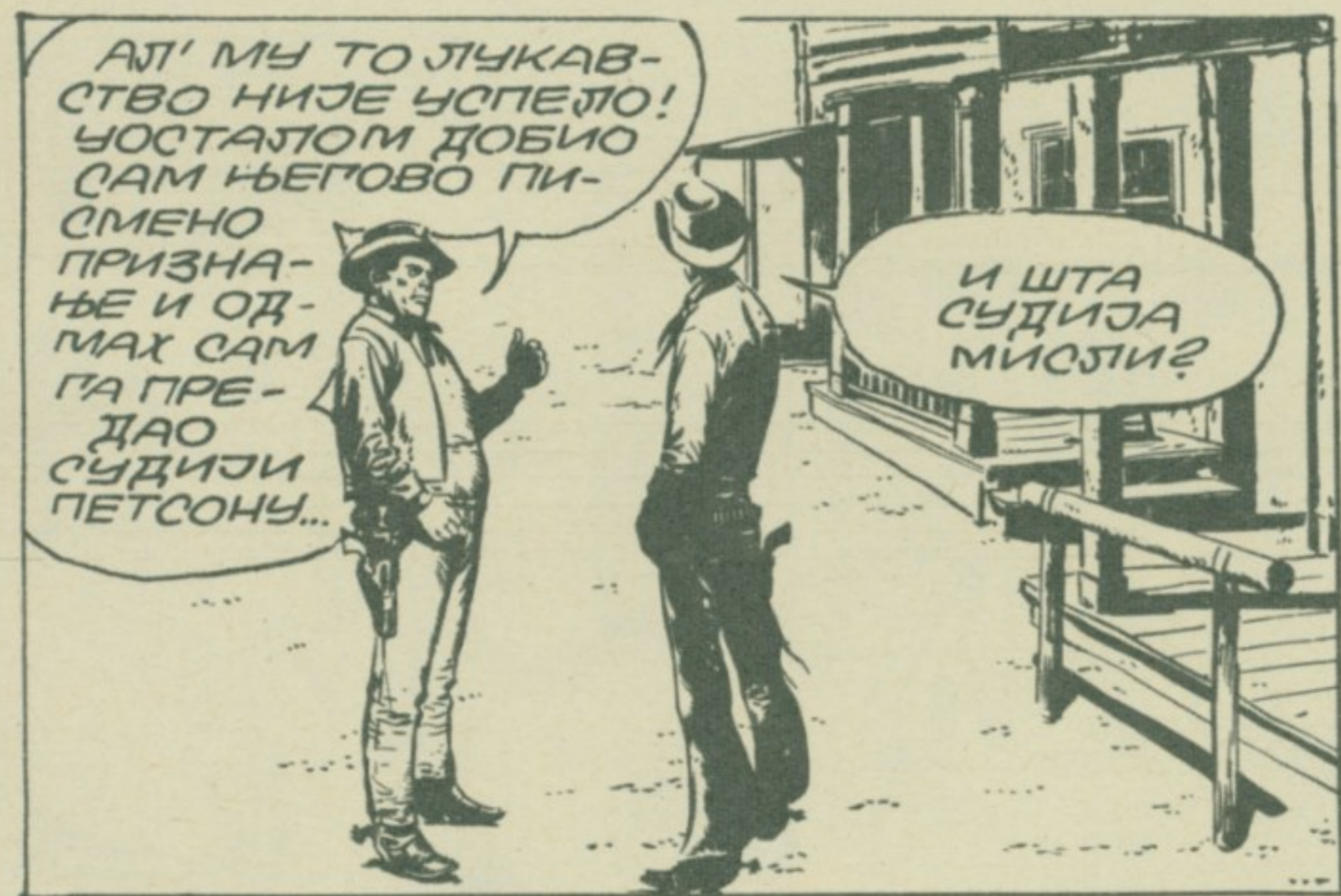
ЗАТВОРЕНИК
ЈЕ ПОТВРДИО ГЛА-
ВОМ А ЊЕГОВ
ПОГЛЕД КАО ДА
ЈЕ МОЉИО ЗА
ПОМОК.
ИЗНЕНАДА У ДА-
ЉИНИ СЕ ПОЈАВИО
ШЕРИФ...

ИМАМ
УТИСАК ДА
ШЕРИФ НЕ
БИ ВОЛЕО ДА
МЕ ОВДЕ
НАЂЕ...

ТЕДИ ЈЕ ПОКУШАО
ДА СЕ СКЛОНИ...

ХМ... БРЕДИ СЕ НЕШТО МНОГО ЖУРИ СА ОВИМ СЛУЧАЈЕМ!

ТЕДИ ЈЕ ИМАО ОСЕЌАЊЕ ДА ШЕРИФ ТАЖЕ...

НЕМИ" ЈЕ ЗНАО ДА ЋУ ГА ПРЕДАТИ ШЕРИФУ И ДА ЋЕ МУ СЕ СУДИТИ... ЗАШТО ЈЕ ОНДА ПУСТИО ДА ГА ЗАРОБИМ? ЗАШТО НИЈЕ ПУЦАО КАД ЈЕ МОГАО?

ТЕДИ ЈЕ ОТИШАО ДО СУДИЈЕ...

ШТА ХОКЕШ? ЗАШТО МЕ БУДИШ У ОВО ДОБА НОЋИ?

БРЕДИ ВАМ ЈЕ ПРЕДАО ЗАТВОРЕНИКО-ВО ПРИЗНАЊЕ... ВОЛЕО БИХ ДА ГА ВИДИМ!

С КОЈИМ ПРАВОМ, КАЊБОЈУ?

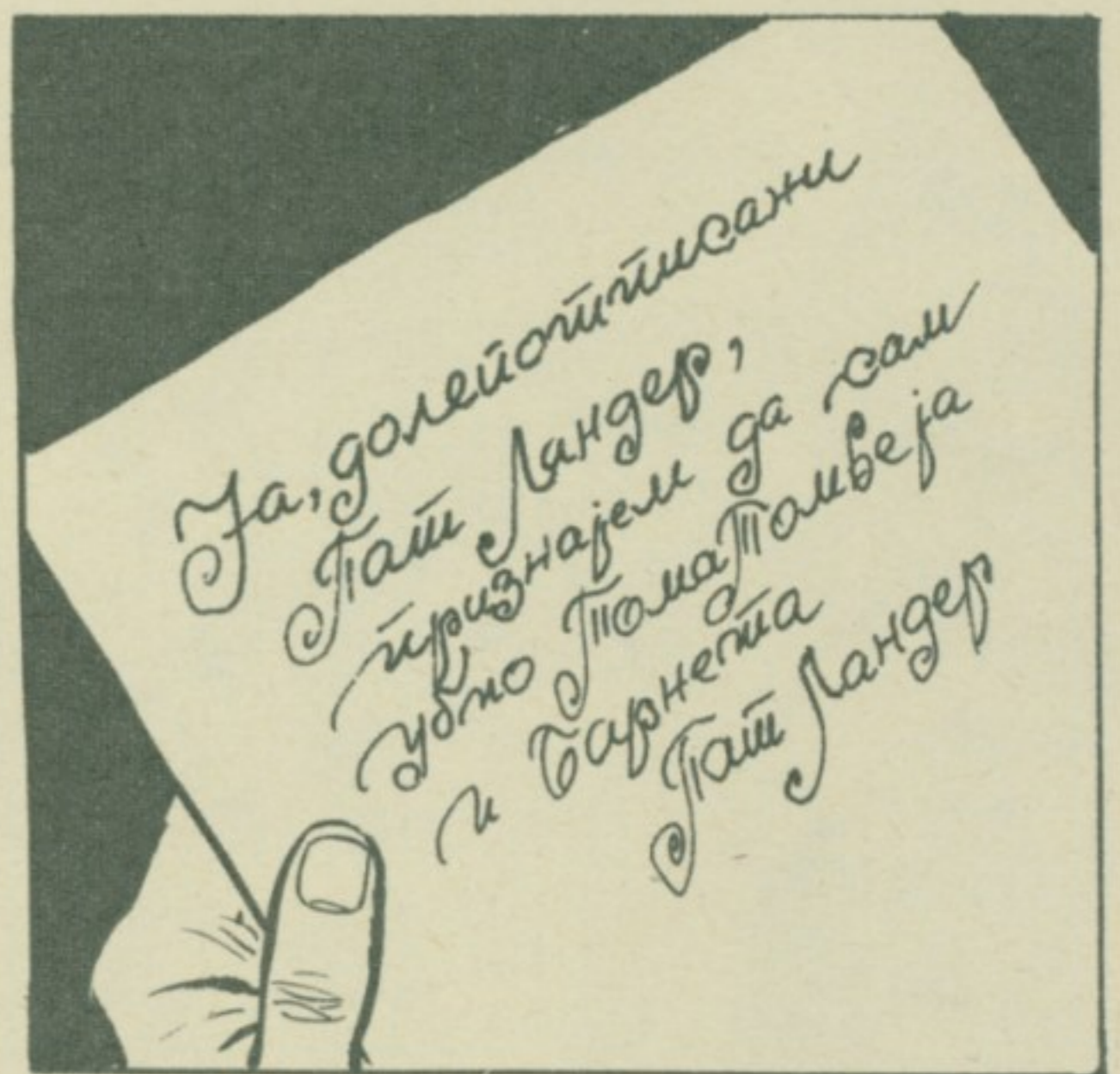
ЈА САМ ТОГ ЧОВЕКА ИЗРУЧИО ПРАВДИ! ИМАМ ПРАВО ДА ЗНАМ...

ХММ... У ТОМ СЛУЧАЈУ...

СУДИЈА ЈЕ ИЗВУКАО ДОКУМЕНТ ИЗ ЈЕДНЕ ФИОКЕ...

ПРИЗНАЊЕ ЈЕ КРАТКО... АЈ! ДОВОЉНО ДА ГА ОБЕСИМО!

Ја, долейоулисани
Таш Ландер,
признајем да сам
убио Тома Памбеја
и Барнета
Таш Ландер

ЈАСНО, ЗАР НЕ? ТРАЖИО САМ ОД ШЕРИФА ДА ГА ПРЕБАЦИМО У КЛАСВУД... ДА ГА ГРАЂАНИ НЕ БИ ЛИЧНОВАТИ!

ДА... ТО ЈЕ ЈАСНО МОЖДА ЧАК МАСТО ПРЕВИШЕ ЈАСНО!

ПРИЗНАЊЕ ПАТА ЛАНДЕРА НИЈЕ ОТКЛОНИЛО ТЕДИЈЕВЕ СУМЊЕ...

ТЕДИ СЕ ВРАТИО ДО ШЕРИФОВЕ КАНЦЕЛАРИЈЕ... КРОЗ ПРОЗОР ЈЕ ВИДЕО ДА ШЕРИФ ДА СПАВА...

... ТИХО ЈЕ ПРИШЉАО ПРОЗОРУ ЂЕЛИЈЕ...

ЛАНДЕРУ?

ЗАТВОРЕНИК ЈЕ ПРИШАО РЕШЕТКИ. ПОГЛЕД МУ ЈЕ СИНЧО КАД ЈЕ ПРЕПОЗНАО ТЕДИЈА...

ОДГОВАРАЈ НА МОЈА ПИТАЊА ГЛАВОМ!

ЗОВЕШ ЛИ СЕ СТВАРНО ПАТ ЛАНДЕР?

ЗАТВОРЕНИК ЈЕ ДАО ЗНАК „НЕ“...

ЈЕСИ ЛИ ДОБРОВОЉНО ПОТПИСАО ПРИЗНАЊЕ? ЈЕ ЛИ ТИ ГА ШЕРИФ ИЗМУДИО ПРЕТЊОМ?

НА ПОСЛЕДЊЕ ПИТАЊЕ ЧОВЕК ЈЕ ПОТВРДНО КЛИМНУО ГЛАВОМ...

ВИДЕО САМ КАД СИ УБИО БАРНЕТА... ТАЈ ЗЛОЧИН НЕ МОЖЕШ ПОРИЦАТИ... АЛИ, ЈЕСИ ЛИ ЗАИСТА УБИО И ТОМА?

НЕ... БИО ЈЕ ОДГОВОР...

... И ТЕДИ ЈЕ ПРИМЕТИО ДА СУ МУ ОЧИ ЗАСУЗИЛЕ! А ТАДА...

ШТА СЕ ТАМО ДОГАЂА? РАЗМИШЉАШ О ВЕШАЈИМА? ХА! ХА! ХА!

ЧУВШИ ШЕРИФОВ ГЛАС ТЕДИ СЕ БРЗО ПОВУКАО У СЕНКУ...

АКО ЈЕ ВЕРОВАТИ ОВОМ ЧОВЕКУ... 1. ОН СЕ НЕ ЗОВЕ ПАТ ЛАНДЕР... 2. ШЕРИФ ЈЕ СИЛОМ ИЗМУДИО ПРИЗНАЊЕ... 3. ОН НИЈЕ УБИО ТОМА... И 4. ЗАИСТА ЈЕ НЕМ...

ТЕДИ СЕ ВРАТИО У САЛУН. НА САМОМ ПРАГУ ОУДАРИО СЕ С ЈЕДНИМ КАСНИМ ПИЈАНИМ ГОСТОМ...

'БРО ВЕЧЕ, КАУБОЈУ... ТИ СИ ЗНАЧИ...

УХВАТИО УБИЦУ ТОМА ТОМВЕЈА? ЧЕСТИТАМ ТИ, МЛАДИЉУ! ТОМ МИ ЈЕ БИО ПРИЈАТЕЉ... НАЈАМ СЕ ДА ЋЕ БИТИ ОСВЕЂЕН...

... СИРОТИ ТОМ... БИО ЈЕ ТАКО ДОБАРИ НИКАД СЕ НИСМО СПОРЕЧКАЛИ... А И КАКО ДА СЕ СВАЂАШ СА НЕМИМ ЧОВЕКОМ?

ШТА?

ШТА СИ РЕКАО? НЕМИМ...

НИСИ ЗНАО? ШЕРИФ ТИ НИЈЕ РЕК'О ДА ЈЕ ТОМ БИО НЕМ ОД РОЂЕЊА?!!

САЗНАЊЕ ДА ЈЕ УБИЈЕНИ ТОМ БИО НЕМ КАО И ЗАТВОРЕНИК УЗБУДИЛО ЈЕ ТЕДИЈА...

ТО НЕ МОЖЕ БИТИ СЛУЧАЈНО... ДВА НЕМА ЧОВЕКА У ЈЕДНОМ СЕТУ УПЛЕТЕНА У ИСТИ СЛУЧАЈ...

КАЖИ, ПРИЈАТЕЉУ... ДА НИЈЕ ТОМ ИМАО БРАТА?

ЧИНИ МИ СЕ ДА ЈЕСТЕ... ЏЕФА КОЈИ ЖИВИ НЕГДЕ НА ОБАЈИ... АЈИ, КУДА ЋЕШ?

ТОМ ЈЕ РАДИО НА РАНЧУ "2 ЗВЕЗДЕ"... ЗАР НЕ?

АХА... ТРИ КИЛОМЕТРА ОДАВДЕ... ИЗА ОНОГ БРДА!

КАКО ЈЕ ЈОШ БИЛА НОЋ ТЕДИ ЈЕ КРЕНУО НА РАНЧ...

ТОМ СЕ СИГУРНО ДОПИСИВАО С БРАТОМ... КАД БИХ МОГАО ДА НАЂЕМ ТА ПИСМА...

... МОЖДА БИХ УСПЕО ДА ДОКАЖЕМ ДА ЈЕ ТО БОЖЊИ ПАТ ЛАНДЕР У СТВАРИ ТОМОВ БРАТ ЏЕФ!

СВИТАЛО ЈЕ КАД ЈЕ ТЕДИ СТИГАО НА РАНЧ...

ЗДРАВО, МОМЦИ! ОВДЕ ЈЕ РАДИО ТОМ, ЗАР НЕ? ШТА СТЕ УРАДИЛИ С ЊЕГОВИМ ЛИЧНИМ СТВАРИМА... С ПИСМИМА КОЈА ЈЕ ПРИМАО?

ЗАР ТИ ТО КАО ШЕРИФОВ ПОМОГНИК НЕ ЗНАШ? ШЕРИФ И СУДИЈА ОДНЕЛИ СУ СВЕ СТВАРИ...

ТЕДИ ЈЕ ОСЕТИО КАКО ГА ОБУЗИМАЈУ ОГОРЧЕЊЕ И БЕС.

... РЕКЛИ СУ ДА СУ ИМ ПОТРЕБНЕ ЗБОГ ИСТРАГЕ...

ЗНАЧИ, БРЕДИ И ПЕТСОН ЗНАЈУ ДА ЈЕ ТОМ ИМАО БРАТА! ЗАШТО МИ ТО НИСУ КАЗАЛИ?

ДОК СЕ ВРАЌАО У СЕЛО, ЊЕГОВЕ СУМЊЕ СУ РАСТЕ...

ШЕРИФ И СУДИЈА ЗНАЈУ ДА ЈЕ ЗАТВОРЕНИК ТОМОВ БРАТ... МОГЛИ СУ ДА УПОРЕДЕ РУКОПИС...

... СА ПИСМАМА И СА ПРИЗНАЊА! АЛ! ОНИ КУТЕ ЈЕР ЖЕЛЕ ДА ИМАЈУ „КРИВЦА“! А ТОП „КРИВЦА“ ЈА САМ УХВАТИО...

ЗАР ЈЕ МОГУЌЕ ДА ИМ ЈЕ У РУКЕ ПРЕДАО НЕВИНОГ ЧОВЕКА?

АЛИ ВИДЕО САМ КАД ЈЕ ЏЕФ УБИО БАРНЕТА ИПАК ЈЕ ОН ЗЛОЧИНАЦ...

СЕМ АКО ЏЕФ НИЈЕ УБИЈАЈУЌИ БАРНЕТА ХТЕО ДА ОСВЕТИ СВОГ БРАТА ТОМА... ОХ... ШТА СЕ ТАМО ДОПАЂА?

ЗАТВОРЕНИК И ЈОШ ДВА КОЊАНИКА БИЛИ СУ СПРЕМНИ ЗА ПОЛАЗАК...

ЖУРЕ ДА ОДВЕДУ ЏЕФА!

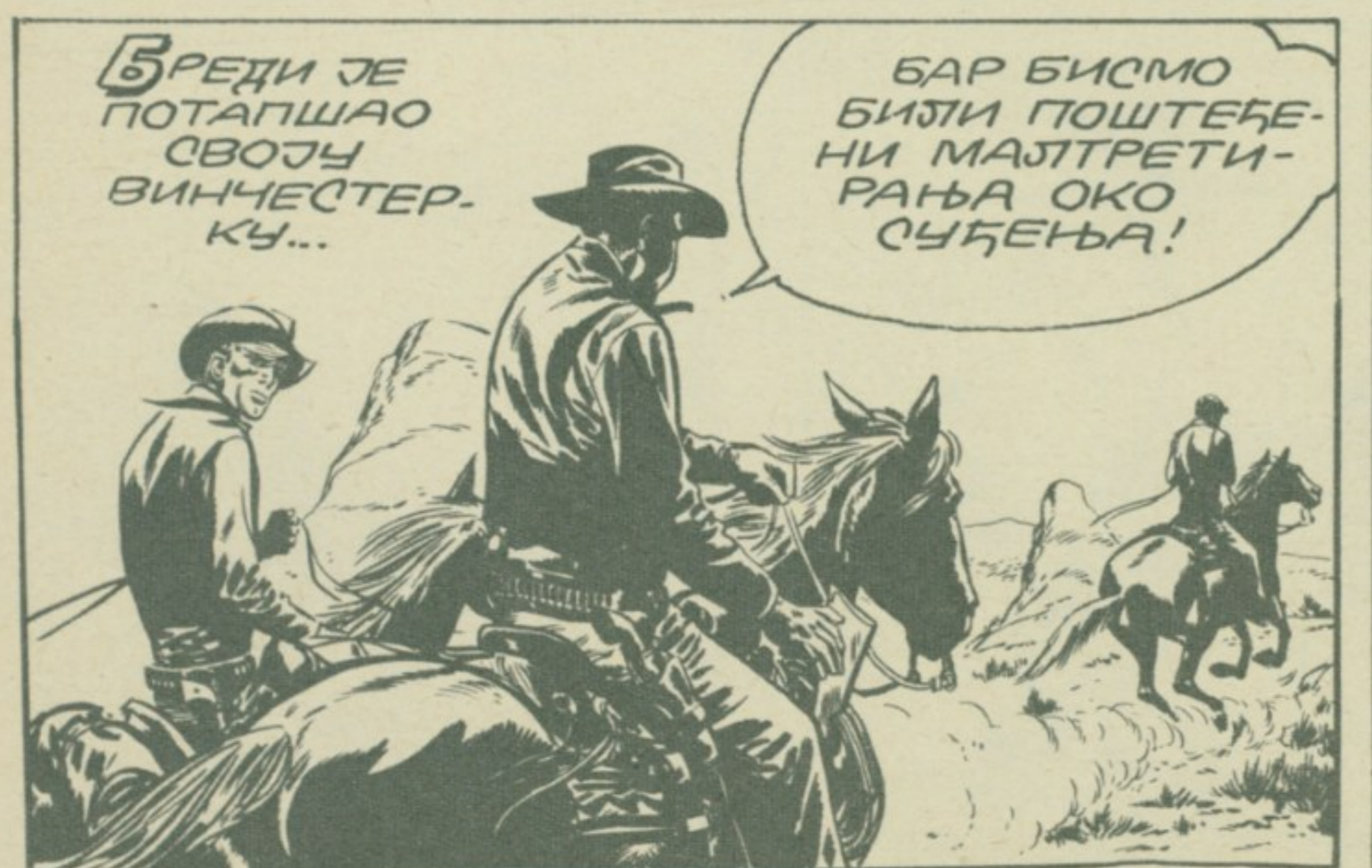
САМО БИ МУ СЕ ТЕДИ ПОНЕКАД
ПРИБЛИЖИО ДА БИ МУ ШАПЊО
НЕКУ РЕЧ...

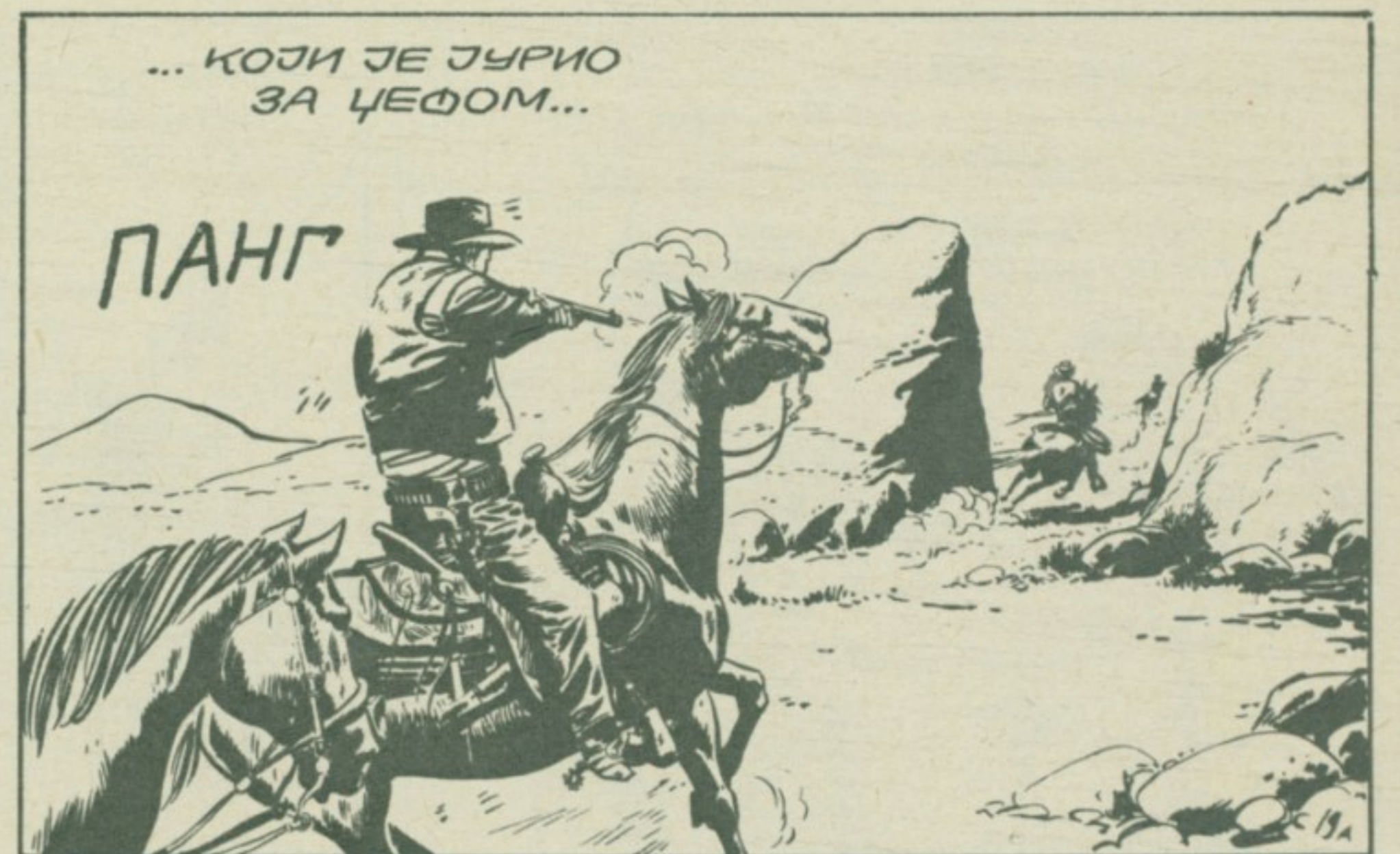

ЖЕТЕ ДА ПОКУШАШ ДА
ПОБЕГНЕШ... НЕ ПОКУШАВАЈ
ТО, ЏЕФЕ! ОНИ
САМО ТО
ЧЕКАЈУ...

ПА ДА ТЕ НАПУНЕ МЕЦИМА!
Ч ОВОЈ АФЕРИ МНОГЕ СТВА-
РИ НИСУ ЈАСНЕ И ЈА КУ ТО
РЕКИ Ч КЛАСВИДЧ! САМО,
ПАЗИ ДА НЕ НАПРАВИШ
НЕКУ НЕ-
СМОТРЕНОСТ...

ХЕЈ, КАУБОЈУ!
ЧУЈЕШ ЛИ МЕ? НЕ МЕ-
ШАЈ СЕ У ОВУ ОТВАР,
МЛАДИКУ! НЕЋЕШ
ВАЈДА ДА ПОМАЖЕШ
ЈЕДНОМ
ЗЛОЧИНЦУ...

ПАНГ

ЈЕДАН МЕТАК
ЈЕ ОКИНУО
БРЕДИЈУ
ШЕШИР...

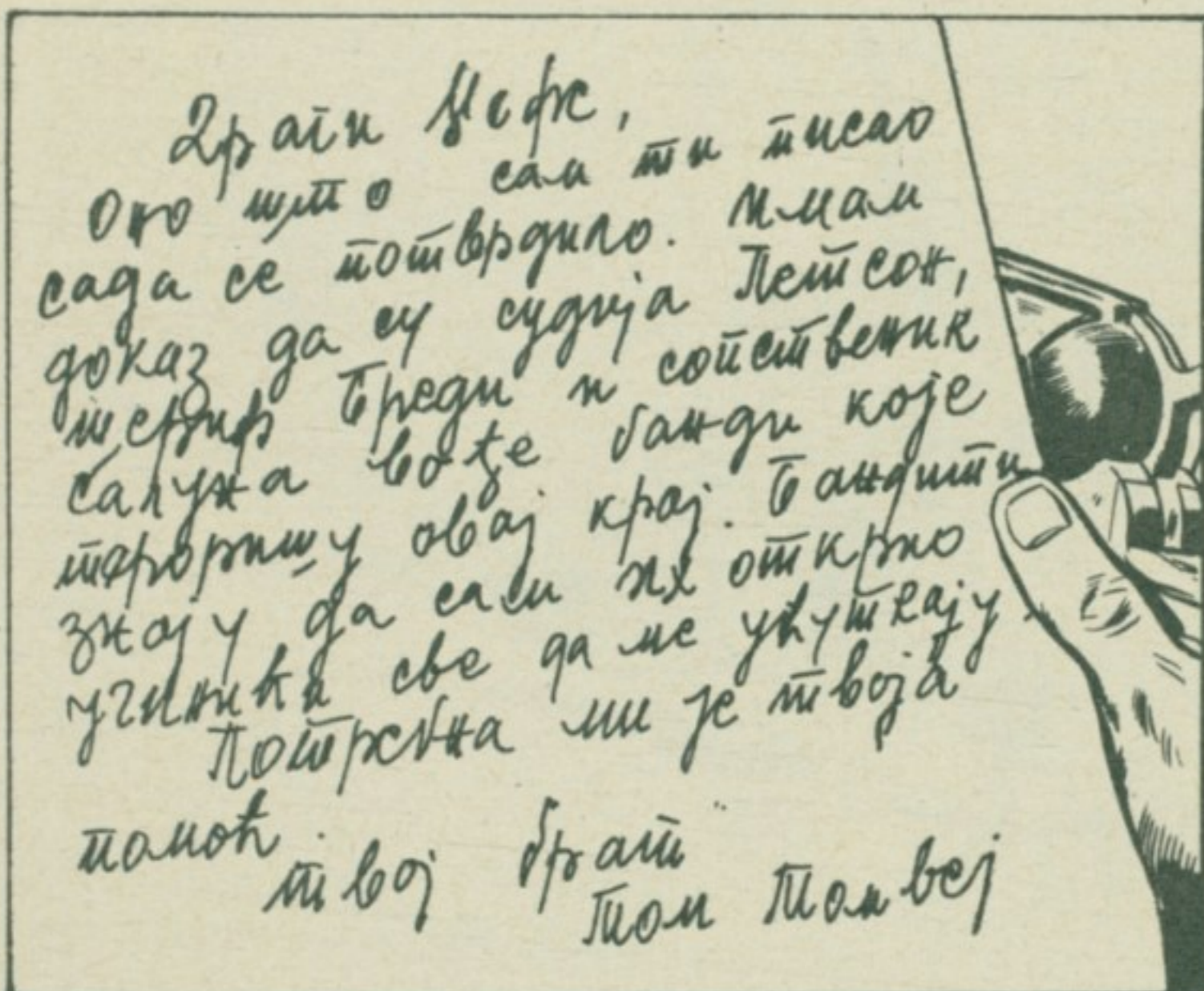

ГЕДИЈЕВ ГЛАС ОДЈЕКНУО ЈЕ СА ЧДА-
ЉЕНОСТИ ОД 30 КОРАКА...

САД ЗНАМ
КО СУ ЗЛОЧИНЦИ,
БРЕДИ!

ГЕДИ ЈЕ ДРЖАО
У РУЦИ ПИСМО
КОЈЕ ЈЕ ЧЕФ
ИЗВАДИО ИЗ
БИСАГА...
ПИСМО КОЈЕ
ЈЕ ДОБИО ОД
СВОГ БРАТА
ТОМА...

Здраве Шефе,
Ово што сам ти писао
сада се потврдило. Млади
доказ да су судија Лейсон,
шеф бреди и соеиетник
салуха вође банде које
интерну овај крај. Бандаши
знају да сам их открио
уз помоћ све да не упуштају
поштомка ми је твоја
панот твој драги
Том Томбей

ЗНАМ ШЕРИФЕ
ДА СТЕ ВИ НА ЧЕЛУ
БАНДИТА КОЈЕ КОБА-
ЈАМИ ГОНИТЕ А СУДИ-
ЈА ВАМ ЈЕ ОАЧЕ-
СНИК! ТРЕКИ
КОМПАЊОН
БИО ВАМ ЈЕ
БАРНЕТ!

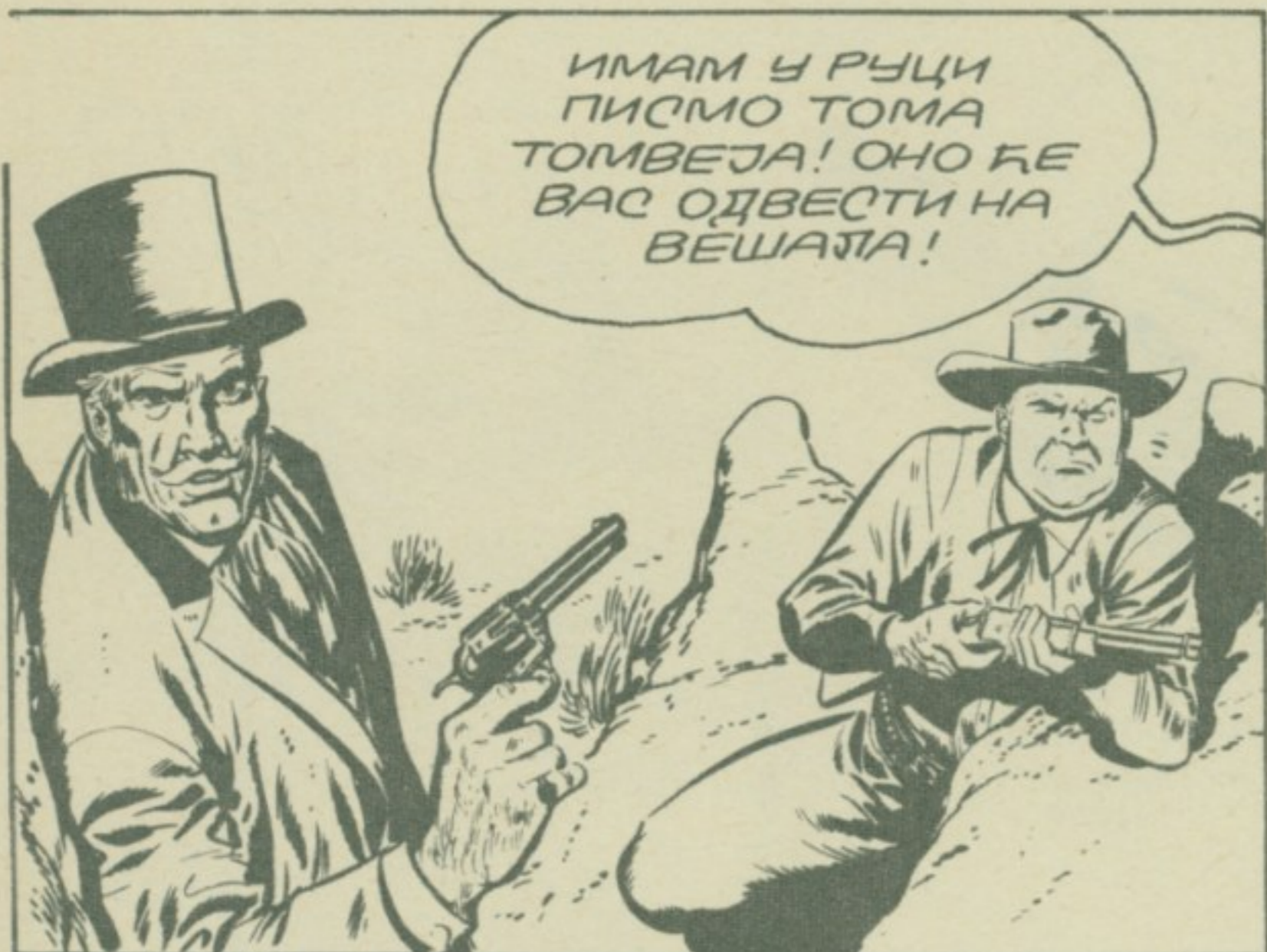

... АЈИ ТОМ
ТОМБЕЈ ВАО ЈЕ
РАСКРИНКАО И
ВИ СТЕ ГА УБИ-
ЛИ! ЧЕФ ЈЕ
ПРЕКАСНО ДО-
ШАО ДА ПО-
МОГНЕ СВОМ
НЕСРЕЉНОМ
БРАТУ!

... НИЈЕ МУ НИШТА
ПРЕОСТАЈО ДО ДА
ГА ОСВЕТИ! ЗАТО
ЈЕ УБИО
БАРНЕТА!

ОВЕ
СИ ТО
ИЗМИСЛИО,
КАУБОЈУ!

ИМАМ У РУЦИ ПИСМО ТОМА ТОМВЕЈА! ОНО ЋЕ ВАС ОДВЕСТИ НА ВЕШАЈА!

ЏЕФ ТОМВЕЈ ЈЕ САКРИО ТО ПИСМО ОВДЕ, У СТЕЊУ!..

ЛАЖЕШ, КАЊБОЈУ!

ЕВО ПИСМА!

ЏЕДИ СЕ ПОДИГАО МАШУКИ ПИСМОМ...

... У ТОМ ТРЕНУТКУ ОДЈЕКНУО ЈЕ ПУЦАЊ...

КРАК

ЦАНГР

ПАНГ

АКО ЈЕ МЕТАК ВАШ ОДГОВОР... ЕВО И МОЈ, СУДИЈО!

СУДИЈА СЕ СРУШИО КРАЈ СВОЈИХ САУЧЕСНИКА...

ШЕРИФ И ЊЕГОВИ МОМЦИ КРЕНУЛИ СУ ДА ОПКОЈЕ ТЕДИЈА И ЏЕФА...

ЏЕДИ И ЏЕФ МОРАЈИ СУ ДА ПРИХВАТЕ БОРБУ КОЈА СЕ МОГЛА ЗАВРШИТИ...

... САМО УНИШТЕЊЕМ ЈЕДНЕ ИЗИ ДРУГЕ ГРУПЕ...

ШУМТАЊЕ НЕМОГ УПОЗОРИЛО ЈЕ ТЕДИЈА НА ОПАСНОСТ. БРЗО СЕ ОКРЕНУО И ОПАТИО...

УГЛЕДАВШИ ИЗНЕНАДА ДРУГОГ ШЕРИФОВОГ ПОМОКНИКА, ТЕДИ СЕ УПУТИО ЈЕДНОЈ СТЕНИ. А ТАДА ЈЕ ШЕРИФ КРЕНУО ЗА ЊИМ...

ТЕДИ НИЈЕ ВИДЕО ОПАСНОСТ А ЧЕФ НЕ НАОРУЖАН, НИЈЕ МОГАО ДА МУ ПОМОГНЕ...

АЛИ ПРЕ НО ШТО ЈЕ ШЕРИФ ПРИТИСНУО ОБАРАЧ ПОЛЕТЕТЕ СУ БИСАГЕ...

ИЗНЕНАДЕН УДАРЦЕМ ШЕРИФ НИЈЕ МОГАО ДА ЗАДРЖИ УЗВИК... НА КОЈИ СЕ ТЕДИ ОКРЕНУО И...

ХВАЈА, ЧЕФ! БРЕДИ БИ МЕ УБИО С ЈЕЋА... КАО ШТО ЈЕ УБИО ТОМА!

ЧЕФ ЈЕ ПОКАЗАО НА ПОСЛЕДЊЕГ ЧОВЕКА ИЗ ШЕРИФОВЕ ГРУПЕ...

ЧЕМИ ЈЕ ДОПРАБИО ТЕДИЈЕВ РЕВОЛВЕР...

... И ОПАТИО!

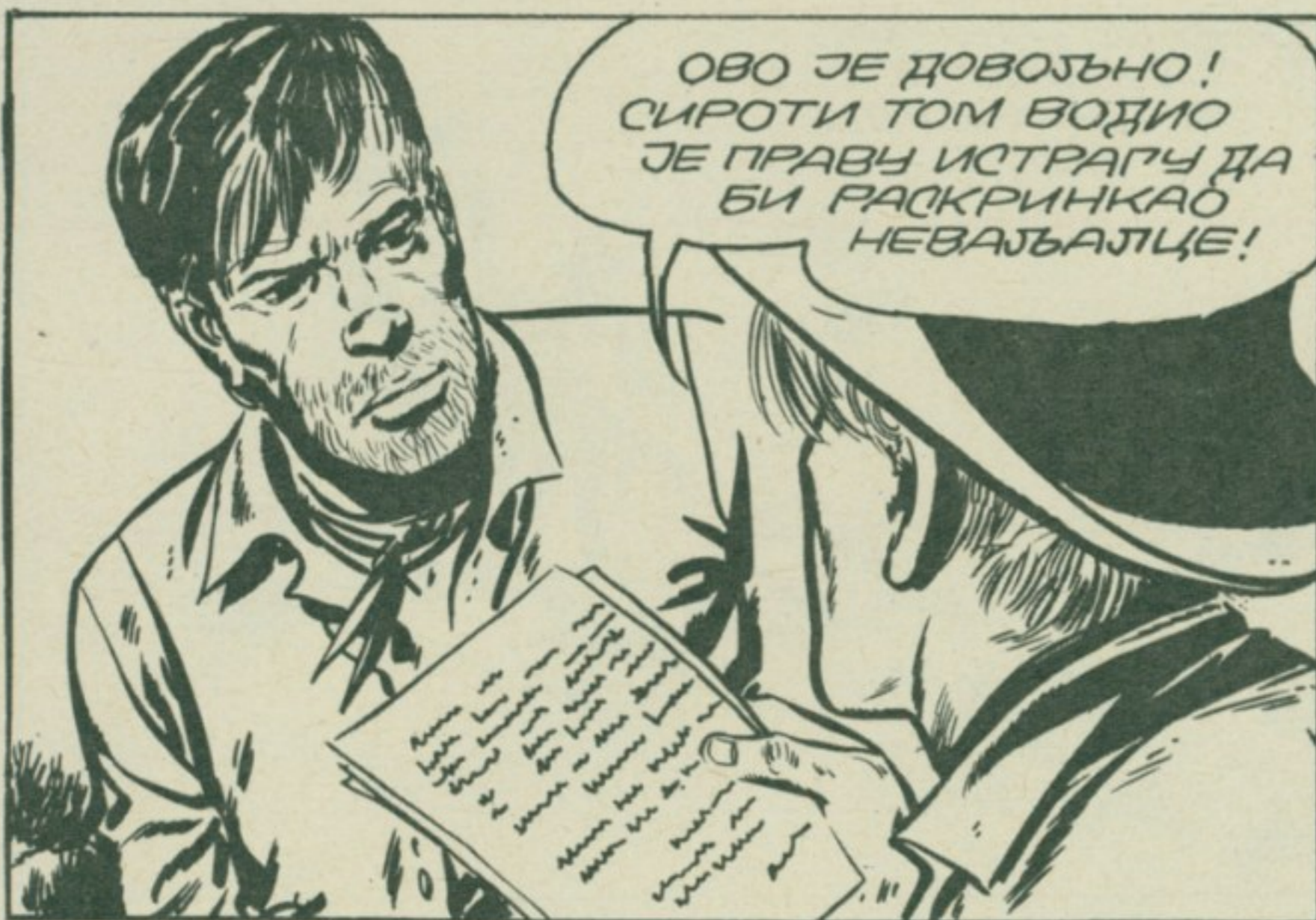

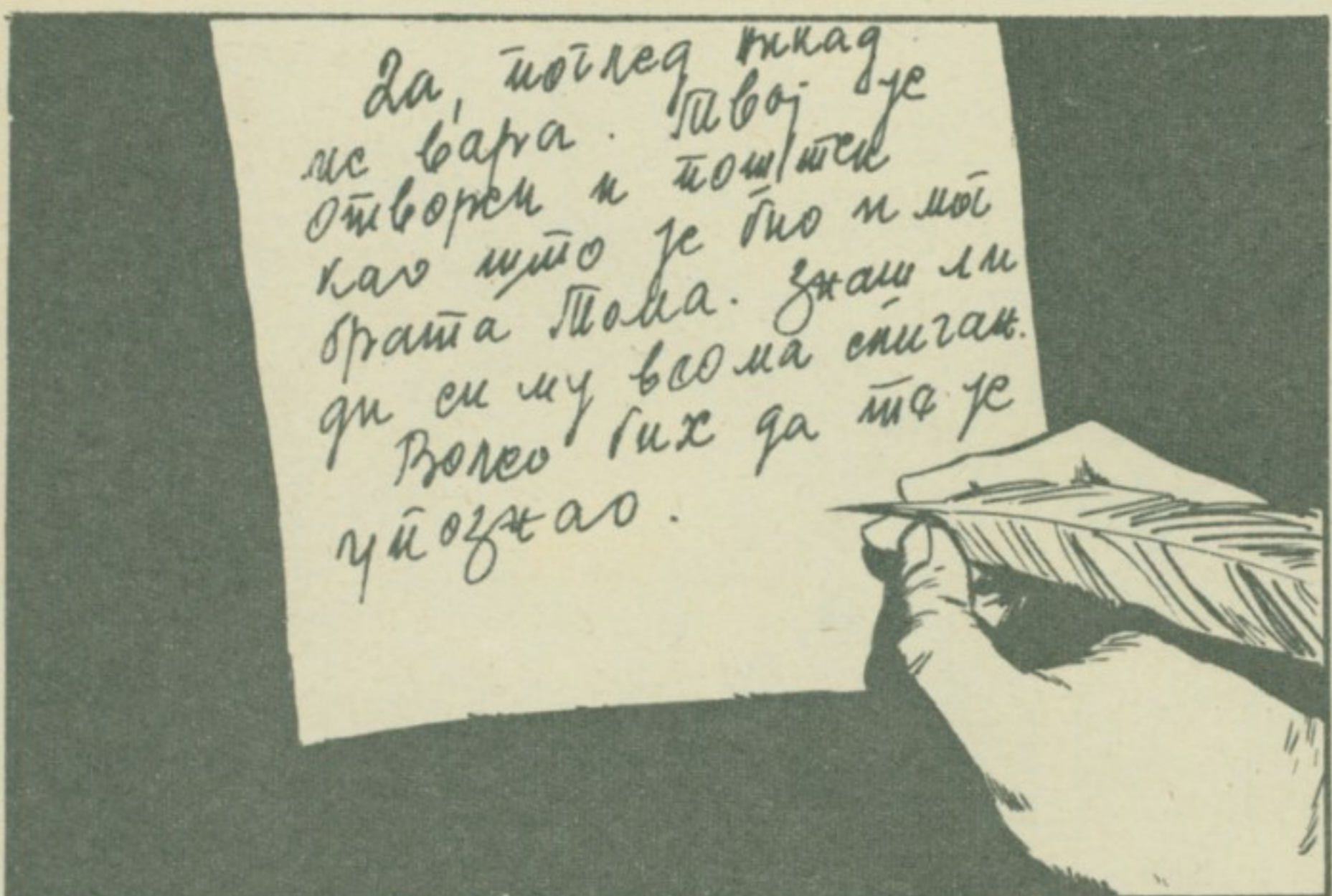
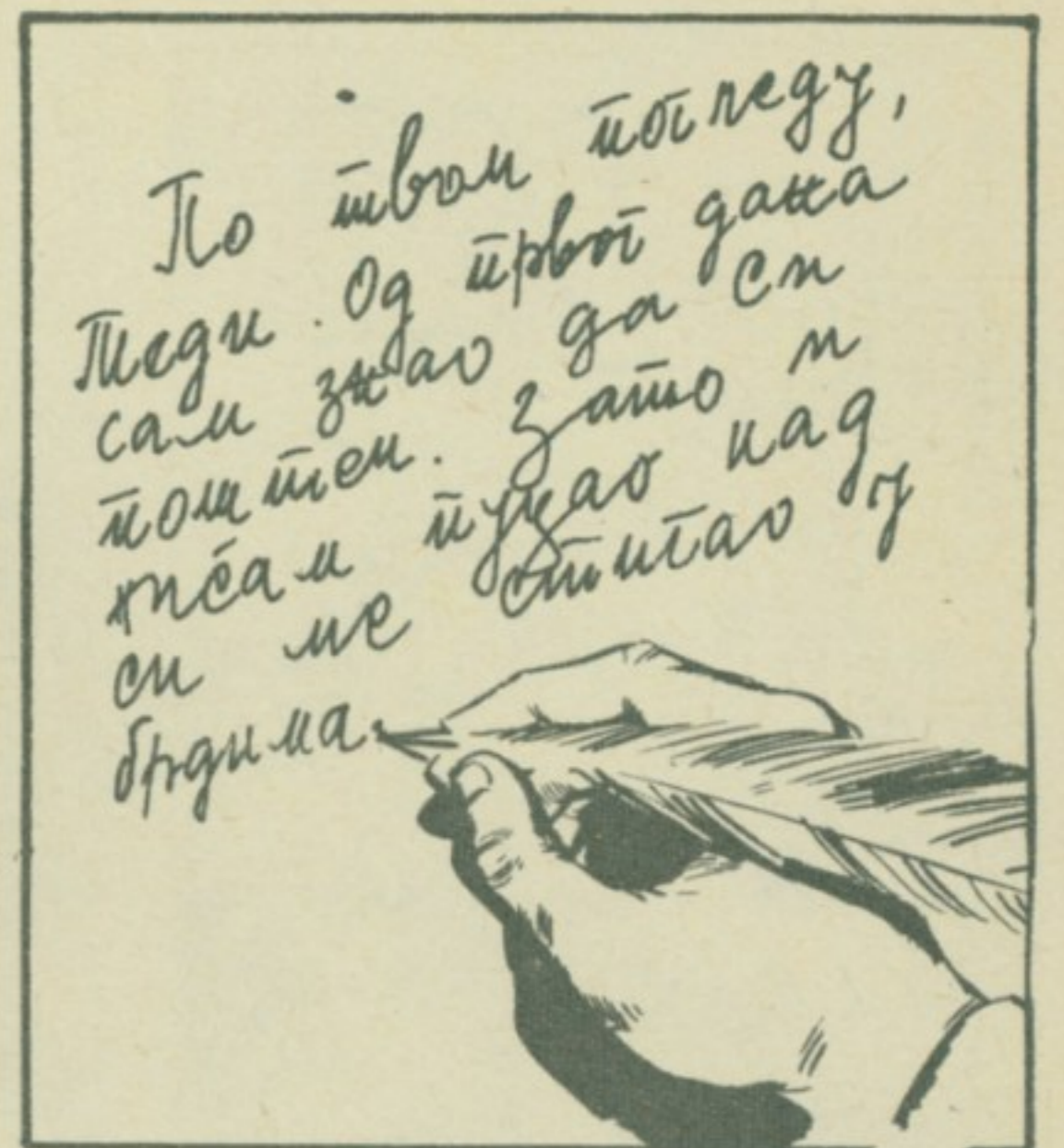

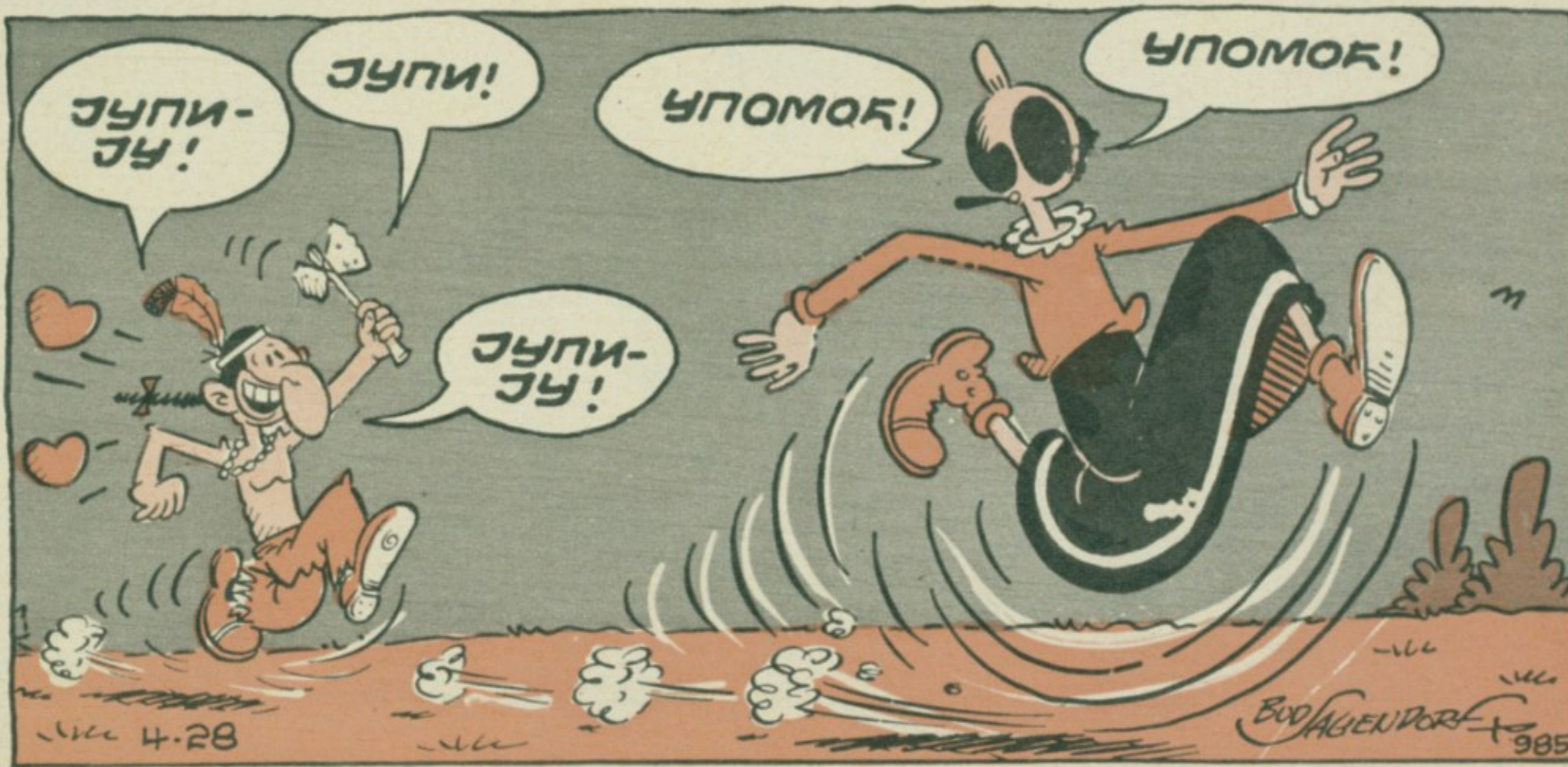
ЧЕФ ЈЕ ПРЕТУРАО ПО БИСАГАМА
ОДАКЛЕ ЈЕ ИЗВУКАО ЈОШ НЕКЕ ПАПИРЕ...

БИЛА СУ ТО ОСТАЈА
ПИСМА ТОМА ТОМВЕЈА
С ПОТПУНИМ ПОДАЦИ-
МА И ДОКАЗИМА О
ШЕРИФОВИМ
НЕДЕЛИМА...

НУЛА Ж

ТАЈАНСТВЕНО ОКО

МАТИЧНИ БРОД ЈЕ НЕОБЈАШЊИВО НЕСТАО ЗАЈЕДНО С љУДИМА...

ОДГОВОР НА ОВУ МИСТЕРИЈУ МОЖЕМО НАћи САМО НА ПОВРШИНИ ТИХ ЧУДНИХ ПЛАНЕТА!

ОНДА ЂЕМО МОРАТИ ДА РИЗИКУЈЕМО И ДА СЕ СПУСТИМО!

КУРС ЈЕ УСМЕРЕН ПРЕМА ПРЕТЕНАСТИМ ПЛАНЕТАМА...

© 1969 Century 21 Productions

УСКОРОВА...

СТИЖЕМО У РЕЈОН ГДЕ СЕ ПРЕТЕНОВИ ПРИБЛИЖАВАЈУ! НА КОЈИ ЂЕМО ОД њИХ?

НА ЛЕВИ! И ПАЗИ ДА НЕ СЛЕТИМО НА ЗЕЛЕНУ ПОВРШИНУ!

ВИСИНА 150 МЕТРА! СПРЕМИТЕ СЕ ЗА СЛЕТАЊЕ!

СПРЕМИ СМО... СПУШТАЈ СЕ!

КАД СУ ПРИСТАЛИ...

НИ ТРАГА ОД НАШЕГ БРОДА! СВЕ ИЗГЛЕДА ПУСТО И МРТВО!

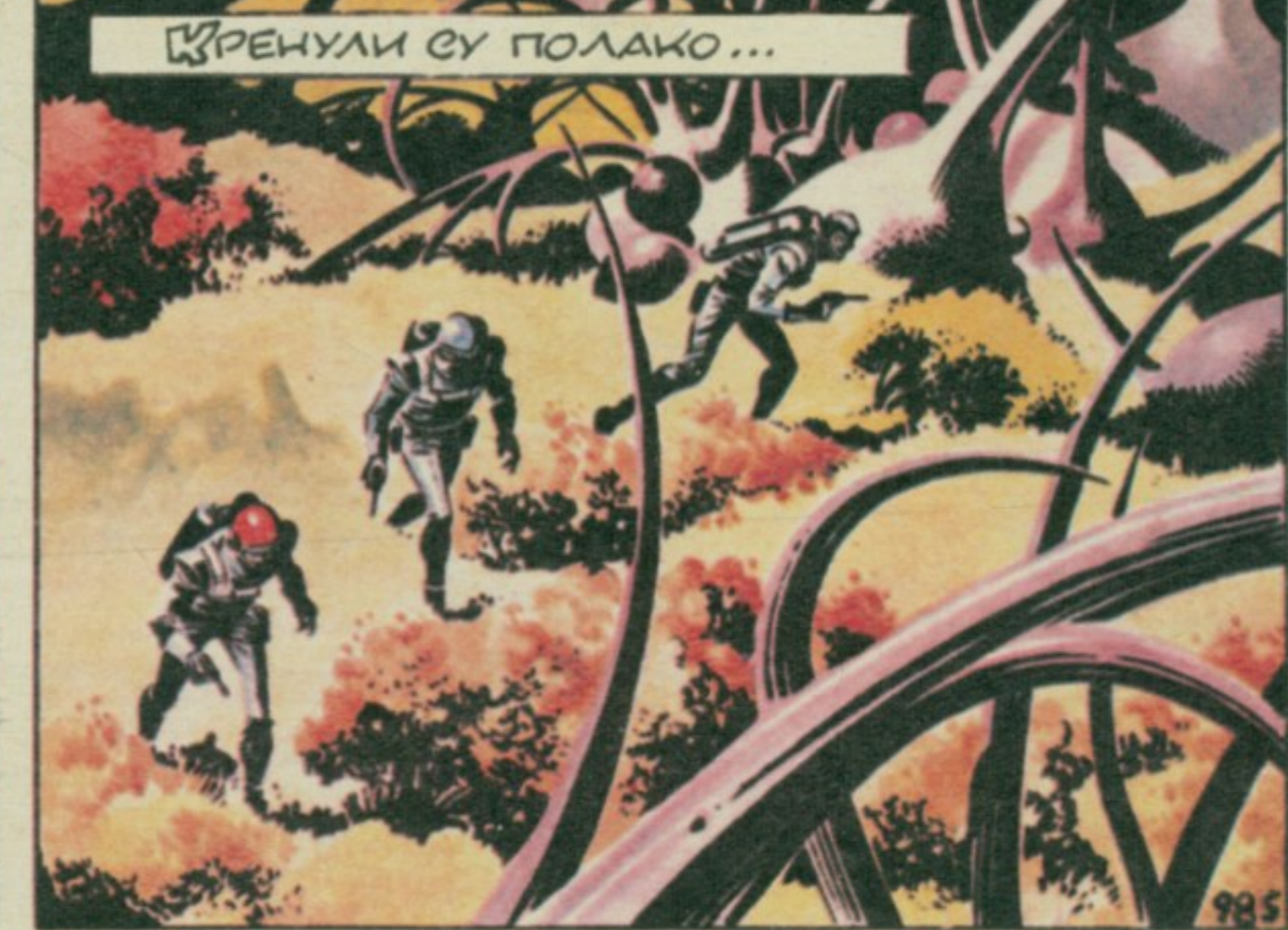
ОБУЦИТЕ СКАФАНДЕРЕ И КРЕНИТЕ У ИЗВИЂАЊЕ! ПОНЕСИТЕ ОРУЖЈЕ!

КАПОЛУ... У

ОВАЕ ПОЧИЊЕ ПОЈАС ВЕГЕТАЦИЈЕ! ШТА ЂЕМО САД?

КРЕНУЂЕМО У ПОТРАГУ ЗА ЛИШЂЕМ СА ОКОМ! БУДИТЕ ОПРЕЗНИ!

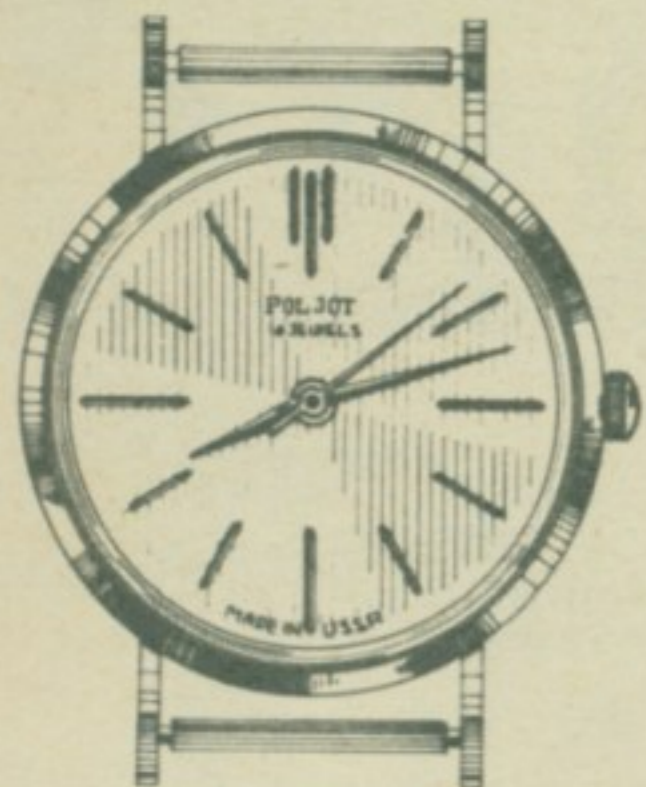
КРЕНУЛИ СУ ПОЛАКО...

985

ОДАБЕРИТЕ САТ

ПАЖЊА!
САТОВИ СУ ОВДЕ ЈЕВТИ-
НИЈИ НЕГО У ТРГОВИНИ!

И УЧЕСТВУЈТЕ У ВЕЛИКОЈ НАГРАДНОЈ ИГРИ ●●●●

КУПИ САТ ПО НИЖОЈ ЦЕНИ ЗА ГОТОВО!

1. Изрежи са ове стране САТ који купујеш и залепи га на наруџбеницу (види десно доле).
2. Читко попуњену наруџбеницу залепи на дописницу и пошаљи на адресу: „РАПИД“ Београд, Поштански фах 710.
3. Целу суму за сат платићеш поштару када ти га донесе (поузећем).

КУПИ САТ ПО НИЖОЈ ЦЕНИ НА ОТПЛАТУ ПРЕКО ШКОЛЕ!

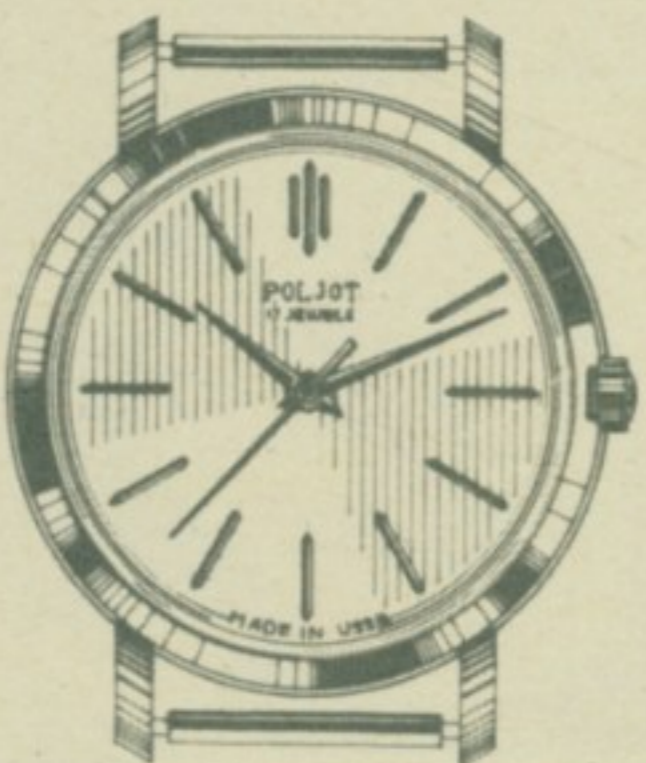
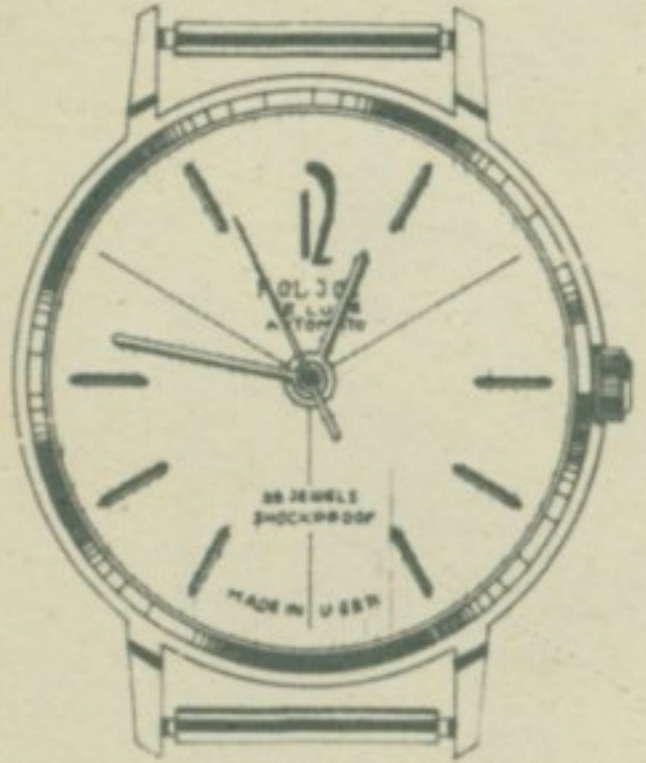
1. Саставите у разреду или школи списак бака који желе да купе сат у три месечне рате. Списак треба овако саставити:
а) РЕДНИ БРОЈ, б) ИМЕ И ПРЕЗИМЕ УЧЕНИКА И РАЗРЕД, в) поред имена и презимена упиши НАЗИВ САТА који купујеш и БРОЈ САТА под којим је уписан на овој страни ЗАБАВНИКА. (Пример: 1. Марко Марковић, VIII разред, Пољот 4.).

2. Овако састављен списак оверава се школским печатом и потписује га овлашћено лице из школе (наставник, секретар, управитељ итд.). Стави на списак адресу школе на коју треба послати сатове.
3. Списак стави у коверат и пошаљи на адресу: „РАПИД“, Београд, Поштански фах 710.

НАГРАДА САСТАВЉАЧУ СПИСКА ЗА КУПОВИНУ САТА НА ОТПЛАТУ ПРЕКО ШКОЛЕ!

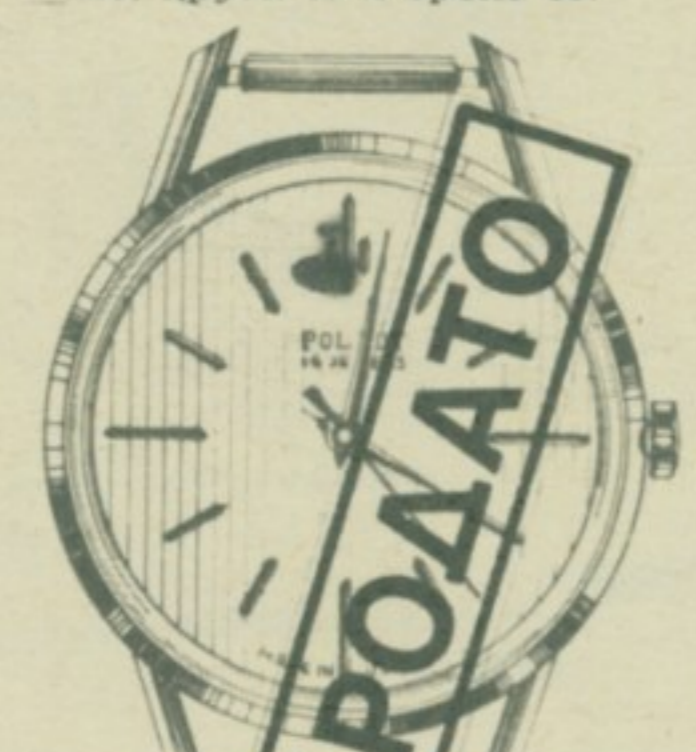
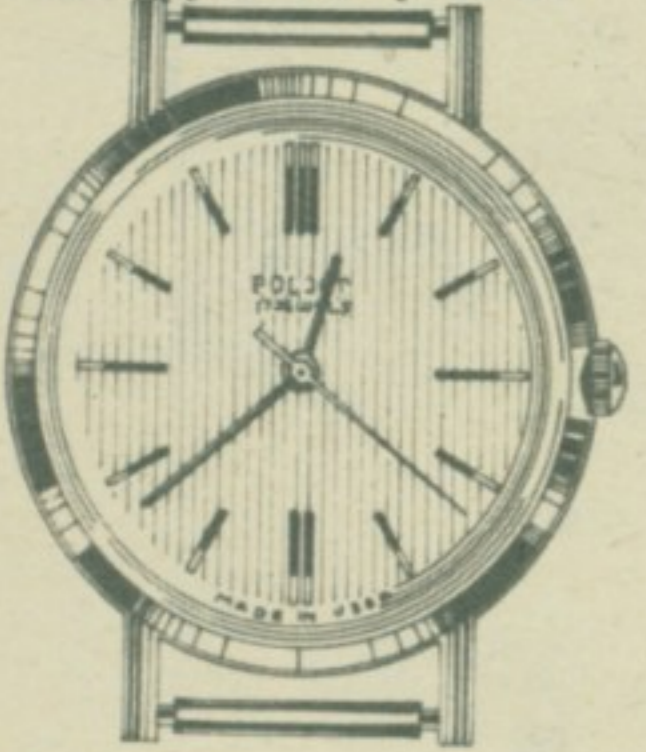
1. Састављачу списка за куповину сата на отплату преко школе припада награда за сваки наручени сат: 5% ОД ЦЕНЕ УПИСАНЕ ИСПОД САТА.
2. Списак за куповину сата на отплату преко школе могу састављати: а) (БАЧКЕ ЗАДРУГЕ, б) НАСТАВНИЦИ и в) СЕКРЕТАРИ ШКОЛА.

1. **ПОЉОТ** — позлаћен мушки ручни сат са централном секундаром и 16 рубина. Отпоран на удар, влагу и прашину. ЗА ГОТОВО НД. 165. НА ОТПЛАТУ: прва рата НД 99, друга 33 и трећа 33.

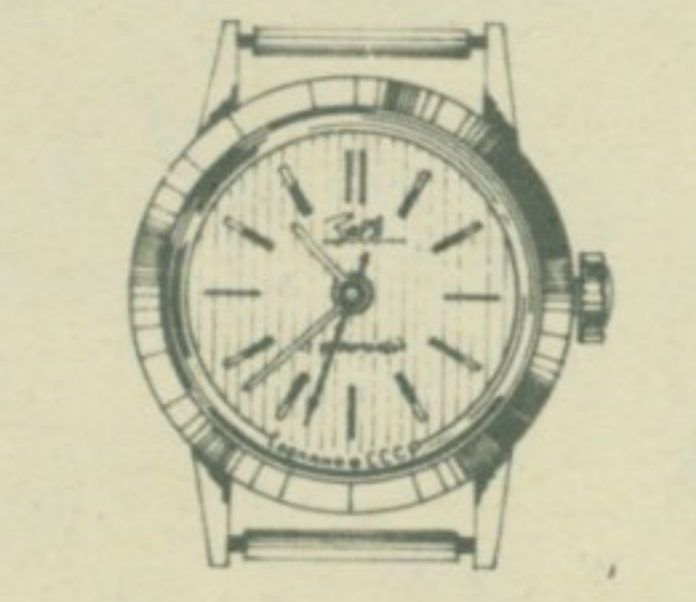
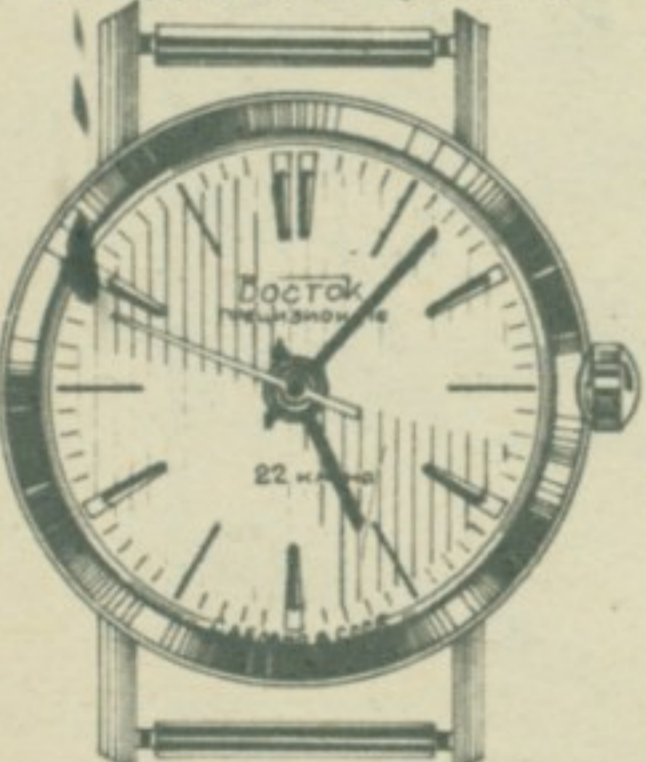
2. **ПОЉОТ АУТОМАТИК** — позлаћен мушки ручни сат са 29 рубина. Најтачнији сат међу аутоматима на свету. Отпоран на удар, влагу и прашину. ЗА ГОТОВО НД 475. НА ОТПЛАТУ: прва рата НД 285, друга 95 и трећа 95.

3. **ПОЉОТ** — позлаћен мушки ручни сат са 17 рубина. Отпоран на удар, влагу и прашину. ЗА ГОТОВО НД. 180. НА ОТПЛАТУ: прва рата НД 108, друга 36 и трећа 36.

4. **ПОЉОТ** — хромирани мушки ручни сат са 17 рубина. Отпоран на удар, влагу и прашину. ЗА ГОТОВО НД 165. НА ОТПЛАТУ: прва рата НД 99, друга 33 и трећа 33.

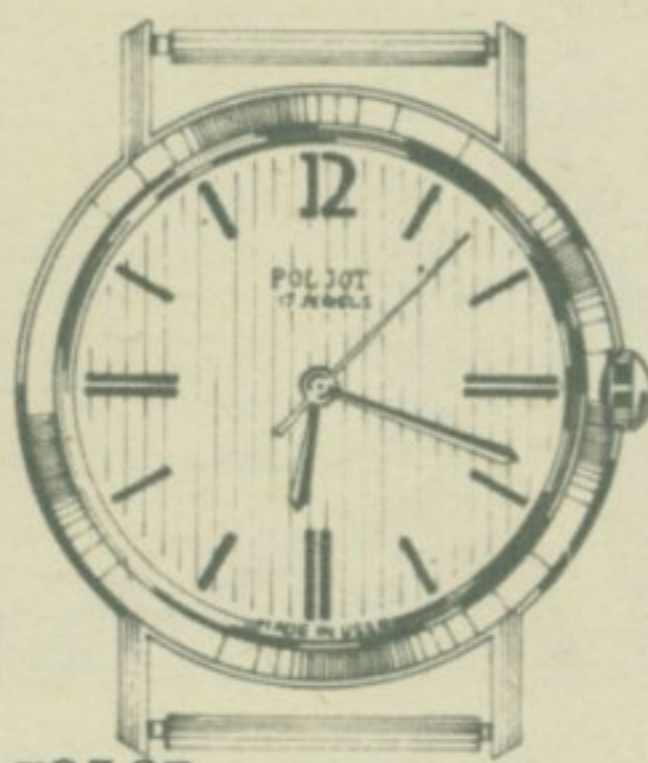
5. **ПОЉОТ** — хромирани мушки ручни сат са централном секундаром и 17 рубина. Отпоран на удар, влагу и прашину. ЗА ГОТОВО НД 153. НА ОТПЛАТУ: прва рата НД 93, друга 31 и трећа 31.

7. **ВОСТОК** — позлаћен мушки ручни сат са 22 рубина. Испитиван у климатским условима АФРИКЕ и СЕВЕРНОГ ПОЛА о чему поседује СЕРТИФИКАТ. ЗА ГОТОВО НД 325. НА ОТПЛАТУ: прва рата НД 195, друга 65 и трећа 65.

8. **ЗАРЈА** — хромиран женски ручни сат са централном секундаром и 17 рубина. Отпоран на удар, влагу и прашину. ЗА ГОТОВО НД 155. НА ОТПЛАТУ: прва рата НД 93, друга 31 и трећа 31.

ЗАГОНЕТНИ ЦРТЕЖ ЗА ВЕЛИКИ НАГРАДНИ КОНКУРС

6. **ПОЉОТ** — мушки ручни сат од специјалног челика, масиван и издржљив са 17 рубина. ЗА ГОТОВО НД 180. НА ОТПЛАТУ: прва рата НД 108, друга 36 и трећа 36.

ЈА БУ МАЛО ДА ОДРЕМАМ ДОК НАМ НЕ ОТКРИЈУ ТАЈНУ!

Сви који наруче сат учествују у великом наградном конкурс. Тајну конкурса сазнаћете ускоро!

ИЗРЕЖИ, И ОВДЕ ЗАЛЕПИ САТ КОЈИ НАРУЧУЈЕШ!

НАРУЏБЕНИЦА

Овим неопозиво наручујем

Назив и број сата _____

Име и презиме наручноца _____

Адреса _____

(место, улица и број, задња пошта)

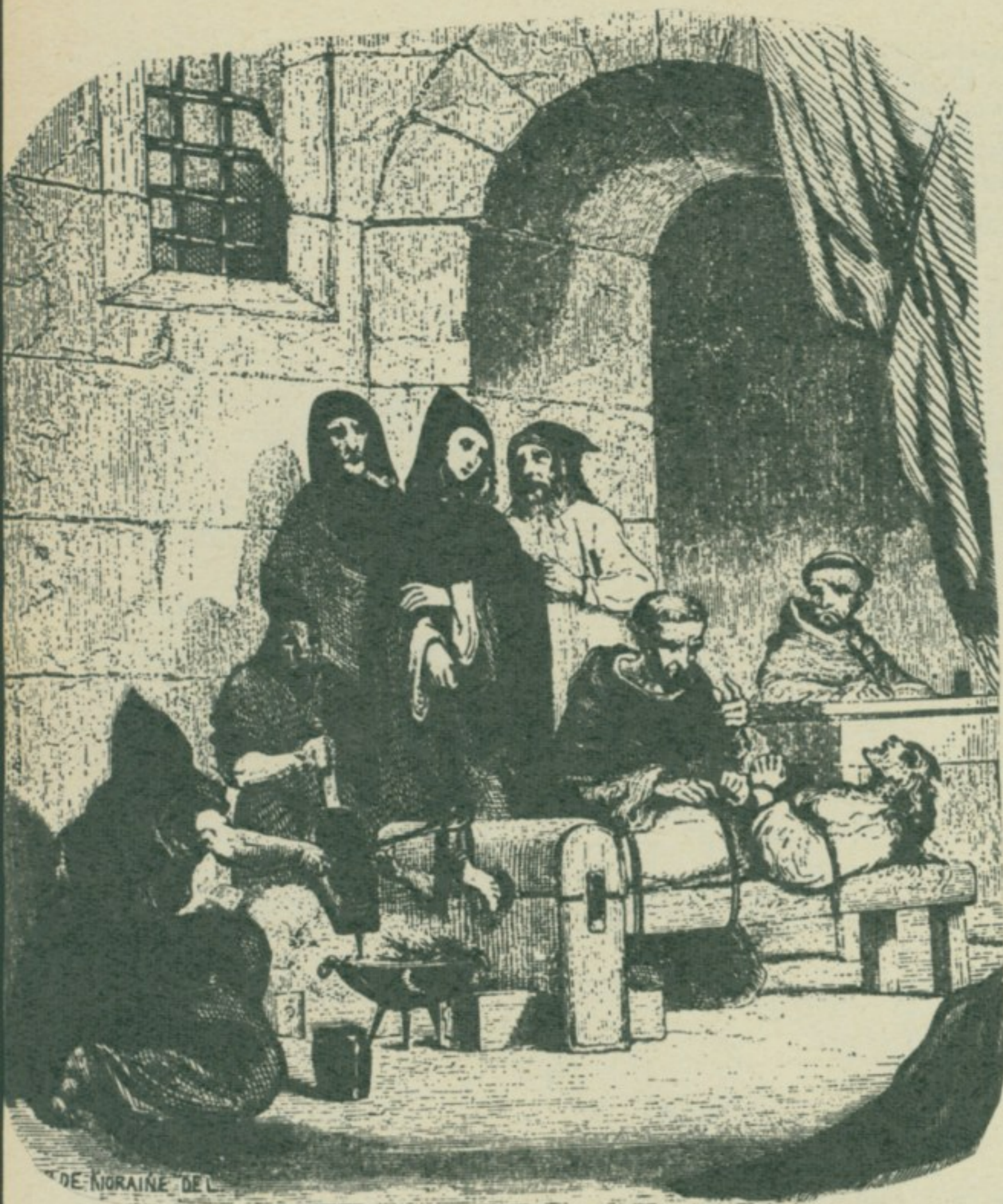
САТ БУ ПЛАТИТИ ПОШТАРУ КАДА МИ ГА ДОНЕСЕ (поузећем)

МАЈКЕ СЕДМИЦЕ! НЕПРИЈАТЕЉИ У ЗАЈЕДНИЧКОЈ АКЦИЈИ!

3. ШПАНИЈА ПОД ЗЕЛЕНИМ КРСТОМ

КРАЈ ИНКВИЗИЦИЈЕ

ДОК ЦЕЛАТ СИПА КЉУЧАЛО УЉЕ НА НОГЕ ОПТУЖЕНОГ, ФРАТРИ ИНКВИЗИТОРИ ГА НАГОВАРАЈУ ДА ПРИЗНА ДА ЈЕ ГОВОРИО ПРОТИВ БОГА, КАТОЛИЧКЕ ЦРКВЕ ИТД.

А ГДЕ СУ ЗАТВОР И МУЧИЛИШТЕ?

Ту смо имали прилике да се уверимо колики може бити безобразлук језуита-фратара. Главни инквизитор и свештеници — исповедници у свештеничким одорама изишли су из својих ћелија док смо ми себи отварали пут у унутрашњост зграде и озбиљна лица, руку прекрштених на грудима, као да ништа нису чули од заглушне буке напада и одбране, дошли да питају шта се дешава. Обраћајући се прекорно својим војницима рекли су: — Зашто се тучете с Французима, нашим пријатељима?

Изгледало је да је њихова намера била да нас увере да они ни на који начин нису одобрили одбрану, у нади да ће, ако нас убеди да су наши пријатељи, лакше моћи да искористе зорку и харање по инквизицији и да побегну.

Њихова тактика, међутим, била је превише лоше смишљена и није могла успети. Наредио сам да мотре на њих, а сви војници инквизиције су заробљени.

Почели смо тада да испитујемо тај паклени затвор. Пошли смо кроз редове соба, нашли олтар, распећа и свеће, али нисмо могли открити ни трага од оних мучења која су се морала одвијати на

том месту, ниједну од оних страшних ствари које смо очекивали да ћемо наћи у кући инквизиције. Ту је владала лепота, сјај, најсавршенији мир. Архитектура, димензије, све је било задивљујуће. Таванице и подови били су сјајни и чисти. Украси од мермера одавали су префињен укус. Ту се могло наћи све оно што се допада култивисаном оку и духу, али где су биле те справе за мучење о којима су нам говорили? Где су били ти затвори у којима су, причало се, људи живи сахрањивани? Ми смо их узалуд градили. Свештеници су нас уверили да су то биле клевете и да смо ми видели све што се може видети.

Немогуће је установити број оних који су у Шпанији били спаљени по наређењу инквизиције. Говорило се о цифри од око 32.000 људи, али је она свакако претерана. Дел Пулгар, секретар краљице Изабеле, процењује број јеретика спаљених до 1490. године на 2000, а хроничар Зурита сматра да је до 1.520 само у Севиљи бар 4000 особа спаљено.

Инквизиција је у Шпанији судила вековима а доживела је крај тек кад је Наполеон упао у Шпанију. Ево како описује крај инквизиције у Мадриду један Наполеонов пуковник.

НАПАД НА ЗГРАДУ ИНКВИЗИЦИЈЕ

„Када сам се 1809. године нашао у Мадриду, моју пажњу је привукла Палата Светог Официјума. Наполеон је већ био објавио наредбу за укидање ове установе свугде где доспе његово победничко оружје. Поменуо сам овај декрет маршалу Су, тада гувернеру Мадрида. Он ми је онда наредио да уништим инквизицију. Приметио сам да је моја Девета регимента пољских стрелаца довољна за такав посао, али сам му рекао да ћу га, ако дода још две регименте, извршити. Он је услишао мој захтев.

Једна од ових регименти била је под командом пуковника Лила. С тим групама кренуо сам према згради инквизиције. Зграда је била окружена веома јаким зидом

и чувало ју је четири стотине војника.

Пошто сам стигао под зидине, обратио сам се једном од стражара и тражио од свештеника да се предају царској војсци и отворе врата инквизиције. Стражар који је стајао на зиду као да се неколико минута договарао с неким унутра, а онда је почео да пуца на нас и убио једног од мојих људи. То је био знак за напад и ја сам наредио својим трупама да пуцају на првог који се појави на зиду.

За кратко време постало је очигледно да је борба неједнака. Зидови инквизиције били су препуни војника Свете Службе, на зиду је такође био и грудобран иза којег су се склањали, излазили су из тог склоништа само делимично се откривајући док су пунили пушке. Наше трупе биле су на отвореном простору и изложене погубљеној ватри, нису имале ни једно артиљеријско оруђе, нису могле чак ни да се успну уза зидове, а збога су успешно одолевала свим нашим напорима да их пробијемо.

Видео сам да је неопходно променити начин напада и наредио сам да посеку дрвеће, које ће, донесено овомо, послужити као „ован“.

Две такве „машине“ узеле су у руке групе војника и по челе снажно да ударају у зид не обзирајући се на кишу метака која је пљуштала по њима. Ускоро су зидови почели да дрхте и упорни напори „овна“ направили су пу котину. Трупе су појуриле у зграду инквизиције.

ЦЕЛАТ ЛОМИ РУКЕ И НОГЕ ОСУЂЕНОМ КОЈИ ЈЕ ОБУЧЕН У ОДЕЛО „ГРЕШНИКА“. РУКА КОЈА ЈЕ ПРЕМА ЦРКВЕНИМ ПРАВИЛИМА КРИВА — ОТКИНУТА ЈЕ.

ИНКВИЗИЦИЈЕ

НАПОЛЕОНОВИ ВОЈНИЦИ МУЧИЛИ СУ ДО СМРТИ ИНКВИЗИТОРЕ У МАДРИДУ ИСТИМ ОНИМ СПРАВАМА КОЈИМА СУ ОВИ ИЗВЛАЧИЛИ ПРИЗНАЊЕ ОД СВОЈИХ ЗАТВОРЕНИКА.

ТАЈНА МРАМОРНЕ ПЛОЧЕ

Ја сам се већ спремио да напустим трагање, допуштајући да ме увере да је ова инквизиција друкчија од оних о којима сам слушао, али пуковник Де Лил који није хтео тако лако да одустане рекао ми је:

— Пуковниче, ви данас командујете и све оно што ви наредите мора да се изврши; али ако хоћете да послушате мој савет, наредите да се добро испитају ови мраморни украси; нека их полију водом, па ћемо видети да ли има неко место где вода лакше утиче.

Одговорио сам му:

— Пуковниче, учините како ви желите.

Наредио сам да се донесе вода. Мраморне плоче биле су велике и савршено чисте. Пошто смо их полили водом, на велико незадовољство инквизитора, пажљиво смо пре гледали све пукотине да видимо да ли вода продире у њих. После кратког времена пуковник Де Лил је узвикнуо да је нашао оно што је тражио. Поред једне од мраморних плоча вода је отицала веома брзо као да је испод ње празнина. Све руке су се бациле на посао: официри сабљама и војници бајонетима настојали су да подигну плочу, други су је по макли, снажним ударцима кундака и успели да је разбију док су се свештеници бунили против профанисања њихове лепе и свете куће.

Изненада је један војник тако ударно кундаком да се плоча подигла. Лица инквизитора су побледела.

Испод плоче видело се степениште. Приближио сам се столу, узео једну дугачку свећу да бих истражио то што смо открили. Док сам ја узимао свећу, зауставио ме један од инквизитора који је

благо положивши своју руку на моју надлактицу, побожно рекао:

— Синко мој, то је свегиња, не можете је дотакнути крвавим рукама.

— Добро, — одговорио сам — потребна ми је света светлост да осветлим неправду. Преузимам одговорност на себе.

КОСТУР У ЛАНЦИМА

Узео сам свећу, сашао низа степениште и тад открио зашто је вода ту себи наша пролаз. Испод мермера била је веома чврста таваница сву

МУЧЕЊЕ НА ТОЧКУ. ИНКВИЗИЦИЈА ЈЕ МУЧИЛА И ДЕЦУ ИЗНАД 10 ГОДИНА.

да сем на месту где се налазио отвор, отуда успех идеје пуковника Де Лила.

Кад смо стигли у подножје степеништа, ушли смо у велику четвртасту собу која се звала соба за суђење. У средини је био велики пањ за који је била причвршћена столица; ту су држали оптуженог везаног за столицу. С једне стране собе била је још једна столица, уздигнута, која се звала престоље суда. На њој је седео главни инквизитор. Свуда околу би-

У ЗАТВОРУ ИНКВИЗИЦИЈЕ. ЦРКВЕНИ СУД ЈЕ ДРЖАО У ЗАТВОРУ ОСУЂЕНЕ СВЕ ДОК НЕ УМРУ. КАД ЈЕ ЗАТВОР БИО ПРЕПУН, СЛАО ИХ ЈЕ НА ГАЛИЈЕ.

ле су мање уздигнуте столице намештене за свештенике када се говорило о пословима инквизиције. Из ове историје прешли смо десно и нашли мале ћелије које су се пружале целом дужином зграде. Какав се ту приказ пружио нашим очима!

Те ћелије служиле су као самице у којима су жртве инквизиторске мржње остајале затворене док смрт не би дошла да их ослободи њихових целата. Ту су лешевии остављани док се не би распаали и тада су у ћелије долазили други. Да смрад не би сметао инквизиторима, ту су биле широке цеви којима је одлазио страхан задах лешева.

У тим ћелијама нашли смо остатке неколико људи умрлих пре кратког времена, док смо у неким другим нашли само костуре ланцима приковане за под. У неким ћелијама нашли смо живе жртве свих узраста и оба пола, од дечака и девојчица, до старца од осамдесет година. Сви су били наги.

Наши војници одмах су те заробљенике ослободили од ланаца и скинули један део своје одеће да покрију њоме несрећна створења. Они су живо желели да изиђу на светлост дана али, видећи опасност која се у томе крије,

ја сам се супротставио и наредио да им се прво да што им је потребно и да се на светлост изводе само постепено.

ТВРЂАВА ЛЕТИ У ВАЗДУХ

Пошто смо обишли све ћелије и отворили врата затвора онима који су још били живи, посетили смо још једну собу с леве стране и у њој нашли све справе за мучење!

Тада бес наших војника више није могао да се суздржи, викали су да сви инквизитори, свештеници и војници из зграде заслужују да буду мучени. Ми нисмо ни покушали да задржимо војнике. Одмах су почели да муче свештенике. Видео сам како функционишу четири различите врсте мучења, а онда сам се удаљио од тога ужасног призора који је трајао све док је у том предсобљу пакла било и једно живо биће на коме су војници могли да се свете.

Чим су јадне жртве из ћелија инквизиције могле без опасности бити изведене на светлост дана (била се проширила вест да је велики број несрећних спасен), дошли су сви они којима је Света Служба отргнула рођаке или пријатеље да виде

имали наде да их нађу у животу.

Око стотину људи који су годинама били живи сахрањени враћено је у друштво својих ближњих, многи су нашли овде сина, кћерку, сестру брата. Неки нису нашли своје драге. Немогуће је описати те сцене! С намером да завршим започети посао отишао сам у Мадрид и набавио велику количину барута коју сам сместио испод грађевине и у њене подруме. Хиљаде људи је то гледало. Зидине и масивне тврђаве грађевине полетале су у ваздух у комадићима. Мадридска инквизиција више није постојала.

Извештај пољског пуковника Лумануског

Наполеонова наредба није значила крај шпанске инквизиције. Судови инквизиције наставили су свој посао свуда где Французи нису држали власт.

Последње погубљење због јереси за које постоје документи у Шпанији одиграло се 26. јула 1826. када је обешен један несрећни учитељ, извесни Каetano Рипол.

Шестог јуна 1869. први пут је у шпански устав уведен принцип верске терпелности.

ОПАСНА ИГРА

До Ериха су доишли иласови браћа и сестре који су га дозивали. — Нека ме само шраже — мислио је — сам нећу изићи ни по коју цену!

Господин Хенкел, трговац намирницама на велико из немачког града Хамбурга, повео је своју децу Илзу, Хелмута и Ериха да се диве огромном складишту које је управо купио.

— Овде ће бити места за тоне и тоне робе! Имамо и 20 фрижидера остава за смрзнуте намирнице, сопствену електричну централу... уосталом, видећете и сами. Направио сам одличан посао и желео бих да ви, децо...

Али, деца га нису слушала већ су радознато посматрала околину и једва чекала да отац застави аутомобил и пусти их да слободно трче и играју се док он не обави посао. Господин Хенкел им је пребадио непажњу, уморним гласом изјавио да се то он само за њихово добро мучи и грбачи, уздахнуо и оставио их на миру. У дубини душе није им замерао јер је добро знао да деца 6 дана у недељу проводе у шкољској клупи.

КАО У ФИЛМУ

Стигли су и отац је отишао у своју канцеларију док су Илза, Хелмут и Ерих журнули као пуштени с ланца. Све им је било ново и занимљиво: мноштво ходника, врата, подрума, кутија, сандука, празних просторија, јер се предузеће још није сасвим преселило. А нигде живе душе да их грди и брањим да се играју како им се допада. Одмах су разбили једно стакло, Ерих умало није Илзи ишчупао плетеницу, а видели су и миша. До ушију господина Хенкела по времену је допирала бука од трескања врата и раздрагана дечја цика.

Најстарији дванаестогодишњи Ерих успео је да побегне брату и сестри, упадне у једно непознато двориште и уђе у зграду кроз нека врата која дотад није приметио. Брат и сестра су после неколико тренутака пројурили кроз двориште али нису видели врата и наставили су даље кроз други ходник. Остао је сам. У дугачком ходнику чуло се тихо равномерно зујање. На летео је на стрме влажне степенице, попео се уз неколико степеника и брзо сишао. Слаба светлост допирала је кроз мали четвртаст прозор на самом плафону. Погледао је око себе и видео да се налази у великој просторији, дугачкој најмање петнаестак метара. Са стране, на зидовима, низ ме-

талних врата. Ерих се сетио да је сличну просторију видео у неком ратном филму. Па, наравно, место је личило на прави завидани бункер. Најежио се.

ФРИЖИДЕР ЗА ЦЕЛО СТАДО

Пажњу му је поново привукло зујање које се јасно чуло у мртој тишини просторије. Пришао је једним металним вратима и одмах се сетио да су то вероватно фрижидери-остава о којима је говорио отац. Зажеleo је да види један од тих цинковских фрижидера и ударио ногом у врата. Одговорио му је туп одјек. У том тренутку приметно је поред врата два дугмета. Без оклевања је притиснуо горње. Није се догодило ништа. Притиснуо је доње и... тешка метална врата су се уз тихо зујање одшкринула. Ерих је схватио да је притиснувши горње дугме само упалио светлост у фрижидеру, док је доње дугме активирало механизам за отварање врата.

Радознато је провирио у фрижидер а затим се увукао унутра не отварајући врата више него што су се сама аутоматски одшкрину-

ла. Заборавио је на време, на оца, брата и сестру и разрогачених очију посматрао сплет цеви по зидовима, плафону и поду. Просторија је била велика, око 6 са 7 м, и Ерих је помислио да у њу може да се смести читаво стадо. У фрижидеру је било хладно и кад је пипнуо зид тргао је руку као да се опекао. Питао је зашто ли већ хладе кад роба још није донета...

ГРОЗНО МЕСТО

— Хеј, Ерих, да ли си ту? Изиђи, зове те тата!

Био је то Хелмутов глас. Ерих је знао да га отац не зове и да је то само Хелмутово лукавство. Тек сад га је обузела страст за игром. Нека га само траже, неће изићи ни по коју цену! Тихо се привукао вратима и мало их повукао. Само мало, колико да их притвори. И тада се догодило! Лагано, сигурно и неумитно врата су се без шума затворила. Ерих је то видео и схватио, али није могао ништа да учини.

На самим вратима која су водила у ходник с фрижидерима стајала је Илза и говорила Хелмуту:

— Овде га нема. Какво

грозно место! Уосталом, сва врата су затворена. Хајдемо одавде!

Ерих је ударао у врата из све снаге али му то ништа није вредело. Покушао је да нађе неки унутрашњи механизам за отварање, али узалуд. Врата остаје отворена су се само опоља. Одустао је...

Илза и Хелмут су претражили зграду од подрума до тавана. Били су у сваком дворишту, завирили у сваки ходник. Ериха, разуме се, ни су нашли. Звали су га, викали, ништа.

Ерих се лагано спустио у један угао свог затвора. Хладноћа му се увлачила у плућа, кости, удове. Чинило му се као да удише лед. Дрхтао је, јецао... Већ одавно је престао да лупа и виче.

ДУГМЕ БРОЈ 6

Господин Хенкел је нешто писао у својој канцеларији препуној табли с дугмадима, ручица, полуца. Ту је био мозак читавог предузећа, центар одакле се управљало. Једва је чекао да се сасвим пресели у нове просторије и почне да ради пуном паром. Тада су упали Илза и Хелмут.

— Ерих се сакрио! — рекли су у један глас.

— Како сакрио? Одмах да сте га нашли! Време је да идемо кући!

Хелмут и Илза су се поново дали у потрагу. Још једном су обишли читаву зграду, завирили у сваки у-

гао, викали и најзад им је досадило Ериха нигде ни од корова. Вратили су се оцу.

Ерих није ни могао да чује њихово дозивање. Престао је да плаче а није му чак било ни хладно. Одједном му је дошло да се смеје мада је био свестан да је то глупо. И страшно му се спавало. Склупчао се уз врата и утонуо у пријатно сањарење. Ерих је био сувише мали и није знао да је то последња фаза смрзавања.

— Да ли сте претражили подрум? — Господин Хенкел је био узнемирен и љут на сина. Тај мангуп, он њега да задржава и баца у бригу! Можда је чак на своју руку отишао кући и сад ужива у њиховој забуди. Телефонирао је жени и код куће изазвао узбуну. Не, Ерих није долазио, господин Хенкел је изгубио сина, он само мисли на послове, с оне стране слушалице чуо се плач и пребацивање. Хенкела је ухватила паника.

— Тата, зашто оно дугме светли? — по трећи пут је питао Хелмут.

— Како сад па дугме... — Наједном је господину Хенкелу синило:

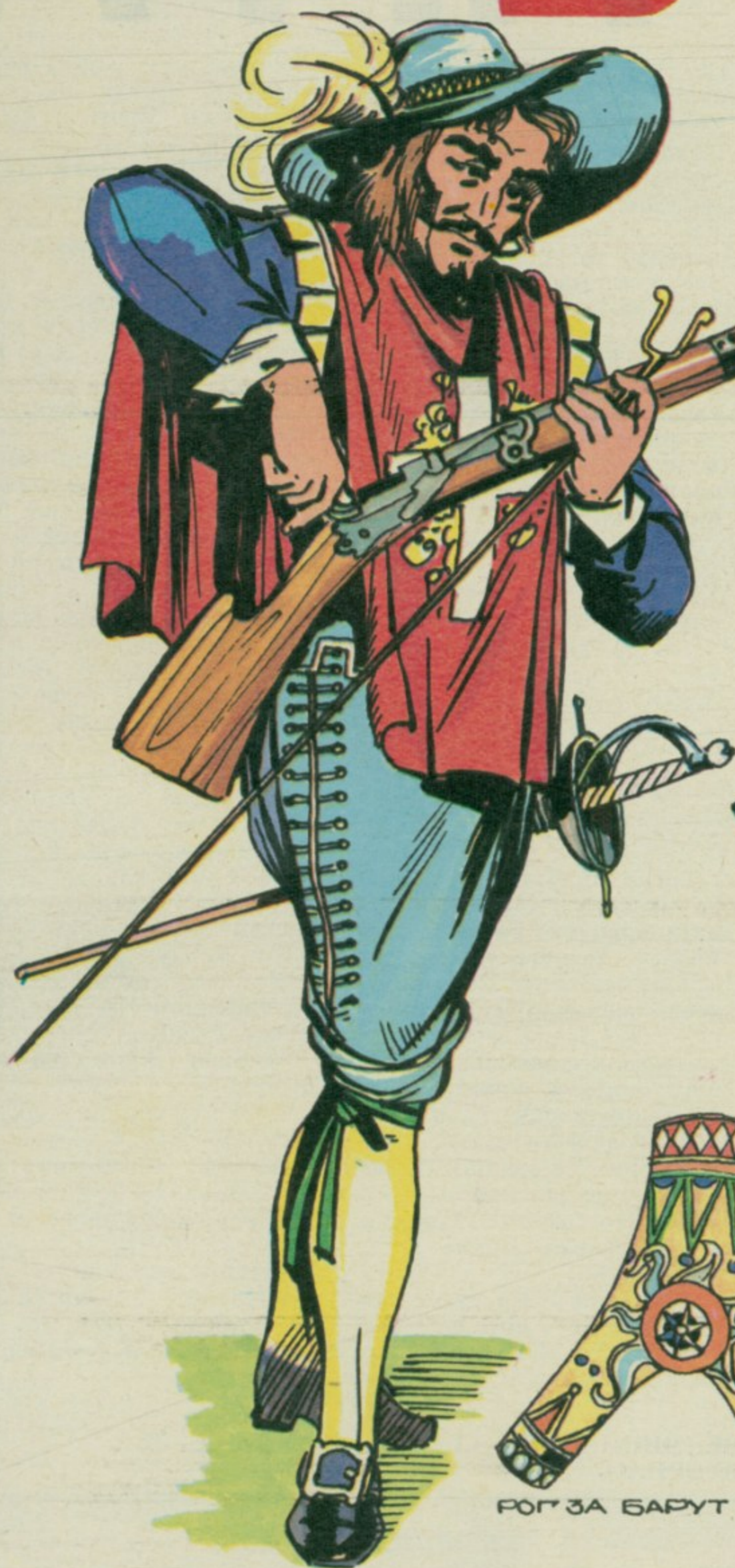
— Брзо, фрижидер број 6! Брзо!

Ериха су спасли у последњем тренутку и то само захваљујући контролном дугмету. Кад год је светлост у неком од фрижидера била у паљена, палило се и одговарајуће дугме на табли у канцеларији његовог оца. Да су закаснили само десетак минута све би било заувек готово. Б. Д.

ХЛАДНОЋА МУ СЕ УВЛАЧИЛА У ПЛУЋА, КОСТИ, УДОВЕ. ЧИНИЛО МУ СЕ КАО ДА УДИШЕ ЛЕД, ДРХТАО ЈЕ, ЈЕЦАО.

ВАТРЕНО

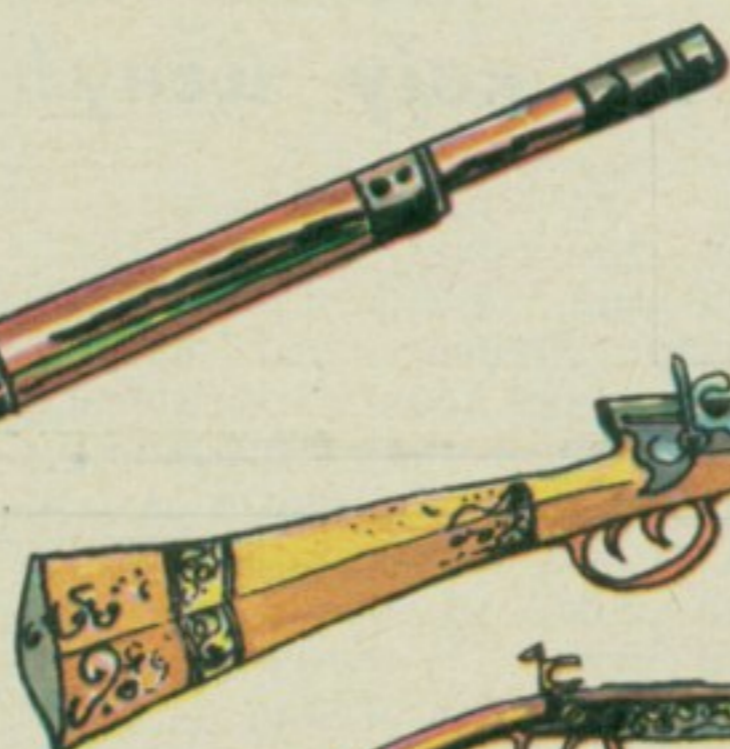

ФРАНЦУЗКИ КРАЉЕВСКИ МУСКЕТАР ИЗ XVII ВЕКА

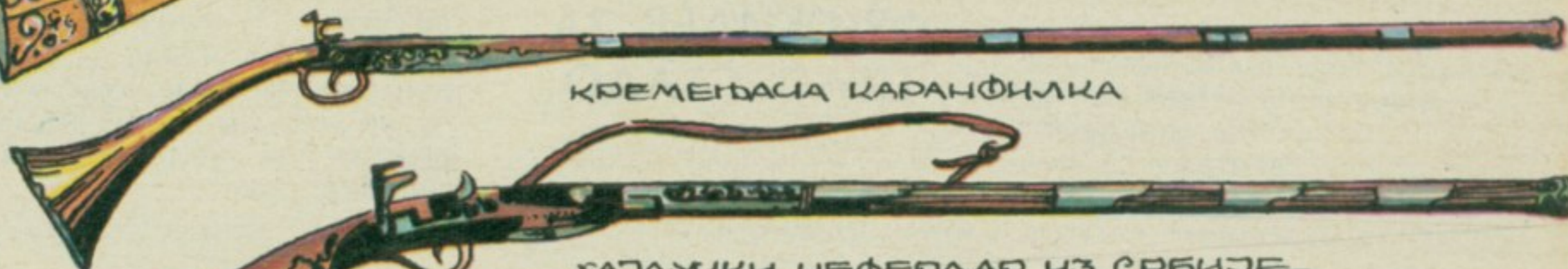
РОГ ЗА БАРУТ

Прве спорометне пушке јављају се у XV веку. До XIX века биле су то глатке цеви и пуниле су се с предње стране. Домет и тачност гађања били су мали. У нашој земљи назив пушка се први пут помиње 1445. године у војсци Ђурђа Бранковића. То су биле фитиљаче разног облика и тежине, а затим се употребљавају пушке кременјаче (шишане, каранфилке и џефердари).

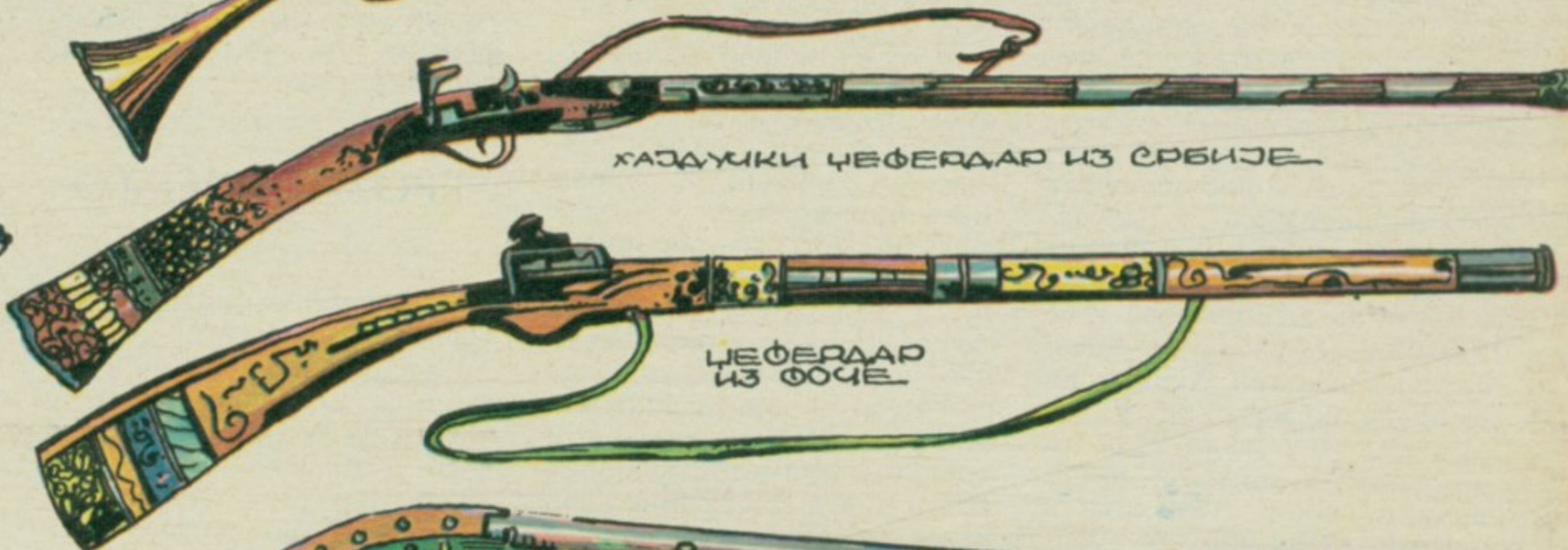
У Европу су барут пренели Арабљани који су од Кинеза научили да га праве. Немачки калуђер Шварц открио је у XIV веку основне састојке црног барута и у Венецији почео да производи металне пројектиле и најјаче експлозиве. Оптужен је за кривично дело и Млетачка Република га кажњава смрћу. Уместо да му према тадашњим законима одрубе главу, привезују га за буре барута и заједно с њим дижу у ваздух. Тек у XIX веку пронађен је малодимни барут.

ШИШАНА - БОСАНСКА ПУШКА КРЕМЕНЈАЧА

КРЕМЕНЈАЧА КАРАНФИЛКА

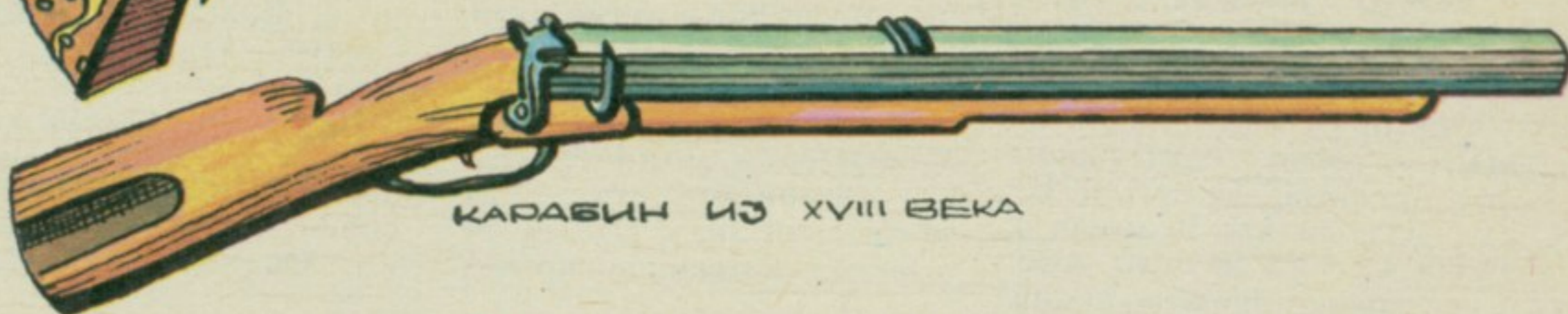
КАЏАУЧКИ ЏЕФЕРДАР ИЗ СРБИЈЕ

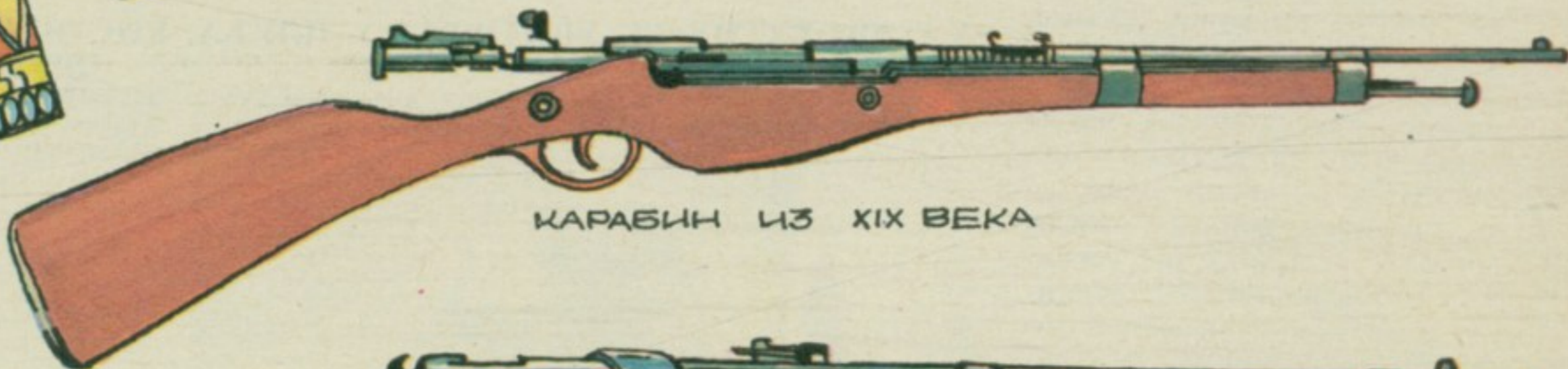
ЏЕФЕРДАР ИЗ БОЧЕ

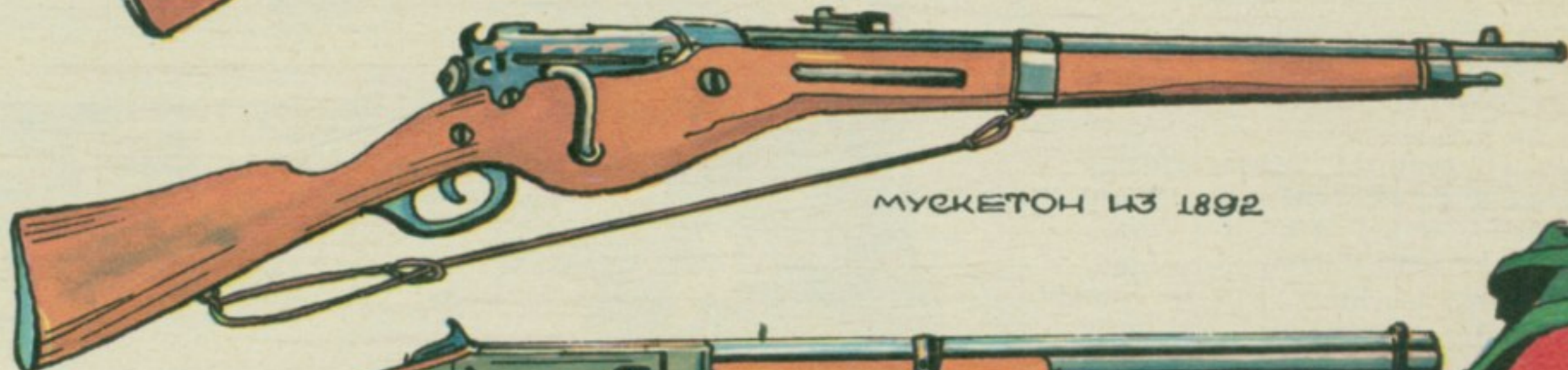
КАРАВИН ИЗ XVI ВЕКА

КАРАВИН ИЗ XVIII ВЕКА

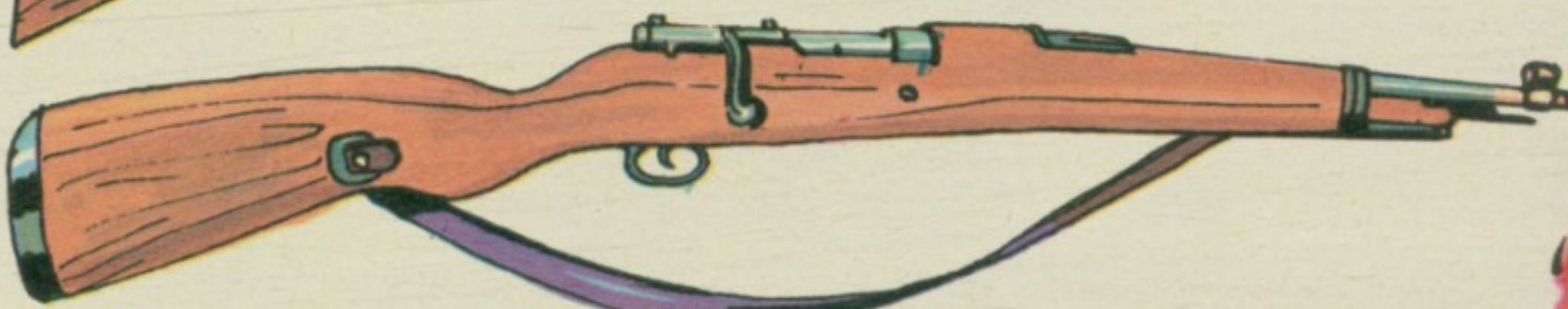
КАРАВИН ИЗ XIX ВЕКА

МУСКЕТОН ИЗ 1892

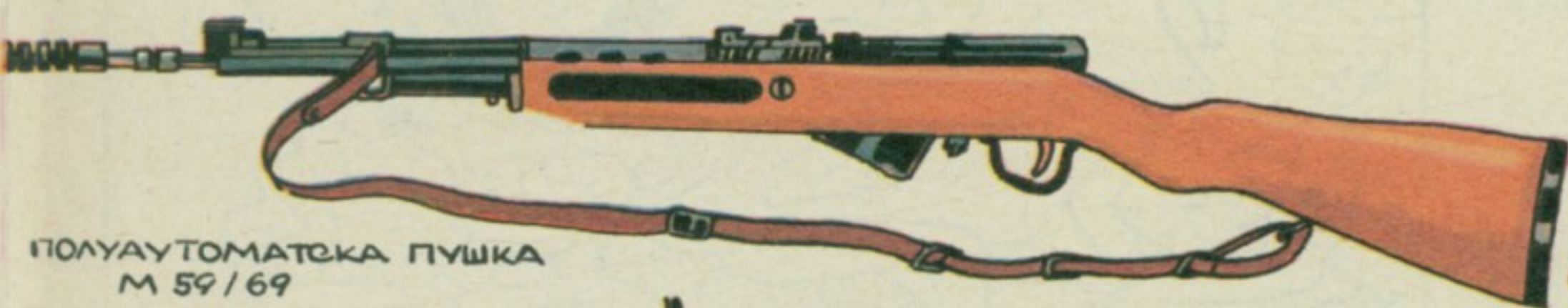

АМЕРИЧКА БРЗОМЕТНА ПУШКА "ВИНЧЕСТЕР" ИЗ XIX ВЕКА

БРЗОМЕТНА ПУШКА М.48, КАЛ. 7,62 ММ (СФРЈ)

О Р У Ж Ј Е

ПОЛУАУТОМАТСКА ПУШКА
М 59/69

НЕМАЧКИ ПУШКОМИТРАЉЕЗ
MG 34, КАЛ. 7,92 ММ

ПУШКОМИТРАЉЕЗ
М 53, КАЛ. 7,9 ММ
(СФРЈ)

ПИШТОЉ ХАЈДУК-ВЕЉКА
ПЕТРОВИЋА

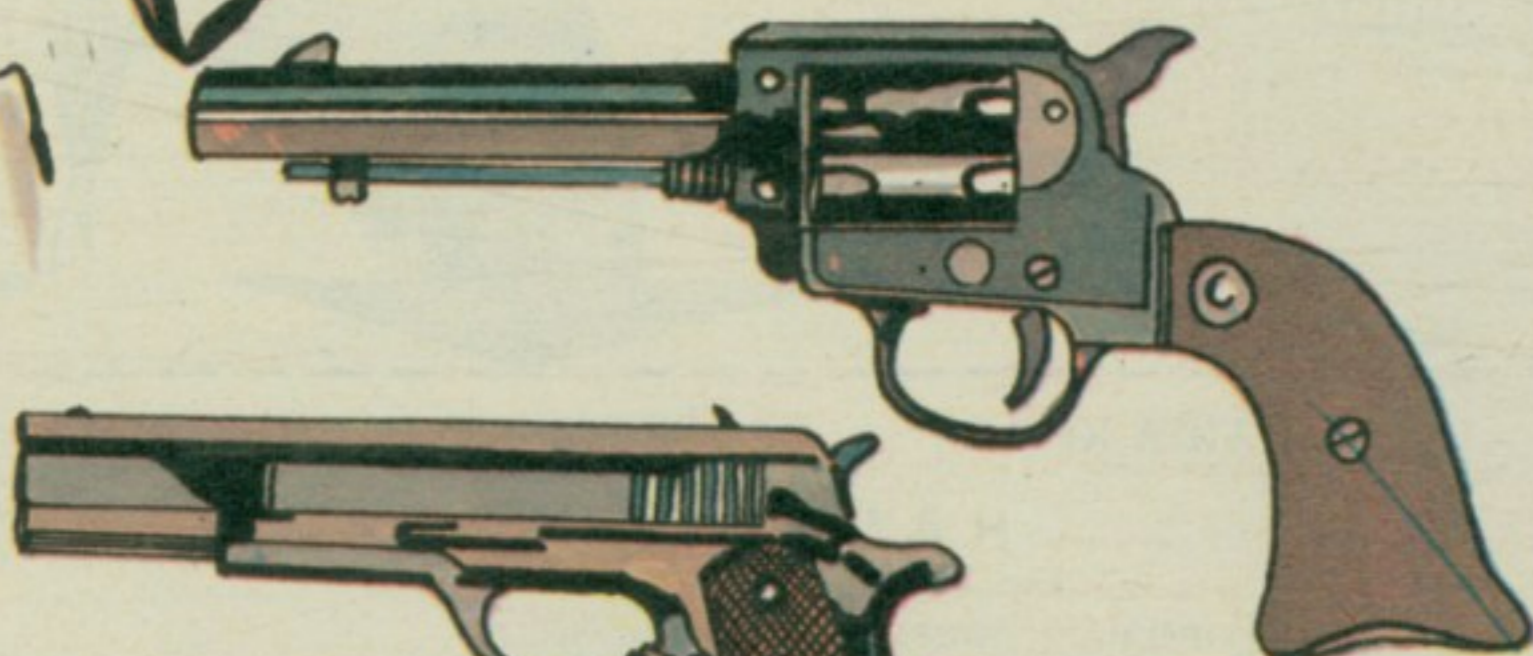

ЦРНОГОРСКИ СЕРДАР И
СРПСКИ ХАЈДУК ИЗ XIX ВЕКА

M. Miletić 70/6.

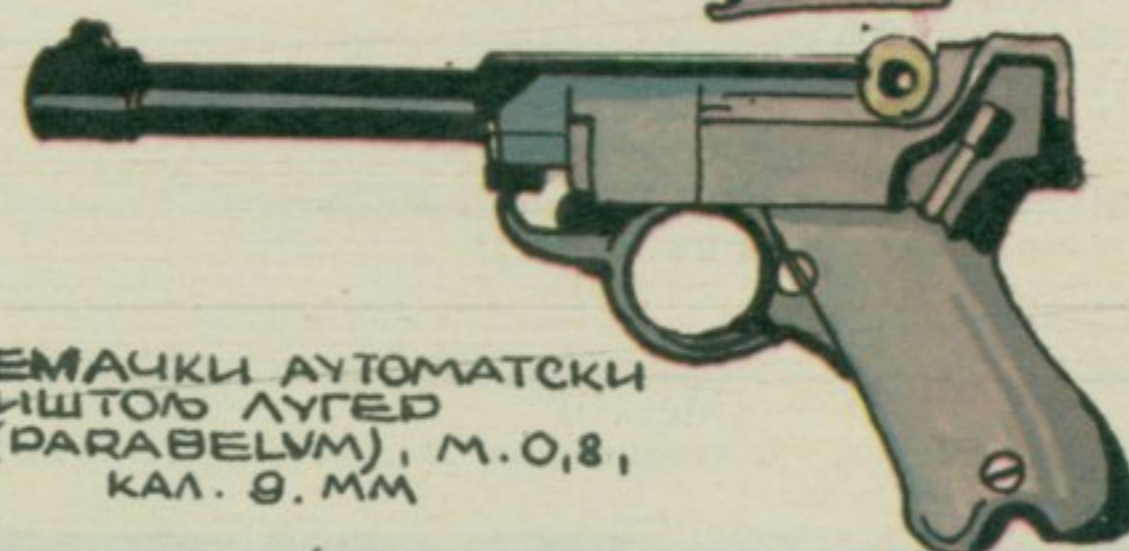

ХРВАТСКИ
КРАЈИШНИЦИ
ИЗ XVIII ВЕКА

АМЕРИЧКИ КОЛТ
45. ИЗ ВРЕМЕ-
НА ГРАЂАНСКОГ
РАТА

АУТОМАТСКИ
ПИШТОЉ ИЗ 1911.
(САА)

НЕМАЧКИ АУТОМАТСКИ
ПИШТОЉ ЛУГЕР
(PARABELUM), М. 0,8,
КАЛ. 9. ММ

ЗАДАТАК НИЈЕ БИО ТЕЖАК

РЕЗУЛТАТИ КОНКУРСА »ЧИЈА ЈЕ КОЈА КАПА«?

У броју 981 од 16. октобра ове године у конкурсу »ЧИЈА ЈЕ КОЈА КАПА?» позвали смо наше читаоце да помогну људима на цртежу и врате им капе и шешире које им је ветар однео. Судећи по броју приспелих купона (8000) конкурс је био интересантан, а према броју тачних одговора (6550) и не много тежак.

Мада број нетачних одговора није био велики (1450) доносимо решење конкурса:

Цокеју (1) припада цокејска капица (Ж); француском племићу из времена Наполеона (2) двороги шешир (Г); Шумадинцу (3) шајкача (А); мускетару (4) шешир с перјем (В); каубоју (5) шешир са широким ободом зване »стетсон« (З); турском великодостојнику паши (6) тур бан (И); човеку с Далеког истока (7) кули шешир (Д); савременом човеку (8) шешир (Е); енглеском гардисти (9) висока капа од крзна (Ђ) и кувару (10) куварска капа (Б).

Међу онима који су тачно одговорили чланови комисије ЗАБАВНИКА извукли су на срећу имена добитника следећих награда:

I НАГРАДА — ком плетан курс енглеског језика (плоче и књиге) — добила је **ВЕСНА ИЛИЋ**, ЈНА 1, Каћ (код Новог Сада);

II НАГРАДУ — транзистор — добио је **ДРАГОЉУБ МИТРОВИЋ**, Петра Добровића 14 а, Београд и

III НАГРАДУ — фото-апарат »Сликмат« — добио је **ПРЕДРАГ СТОЈАКОВИЋ**, Стаке Скердреве 7/1, Сарајево;

Чланови комисије ЗАБАВНИКА одлучили су да награде још 20 учесника овог конкурса чији су одговори били тачни.

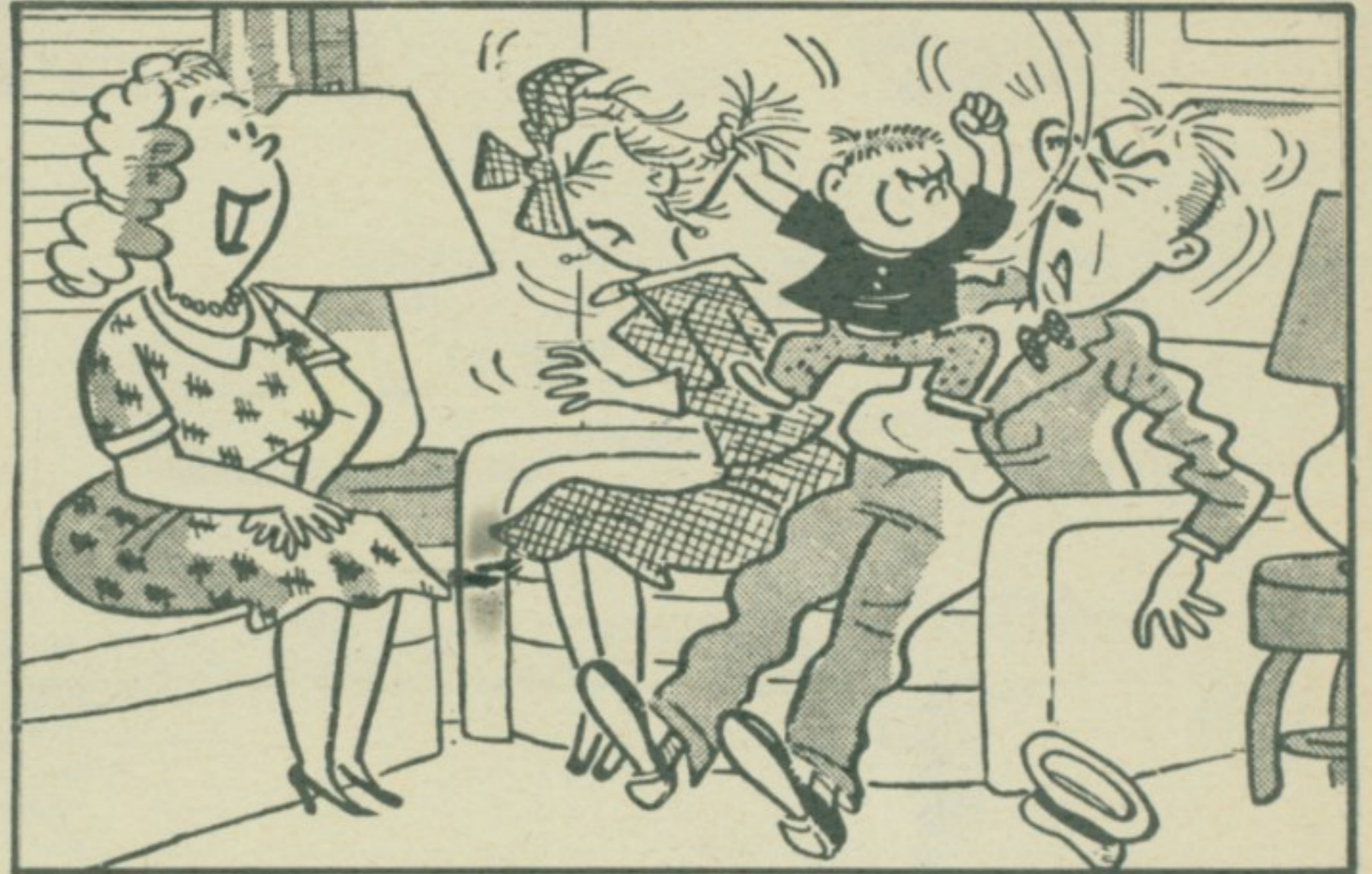

10 СЛАТКИХ ПАКЕТА поклон ТВОРНИЦЕ КЕКСА »СЛОБОДА« ОСИЈЕК добили су 1. **ДУШКО**

БОРОЈЕВИЋ, Карпош III, кула III спрат 8, стан бр. 34, Скопље; 2. **БУРИМ КАРАХОДА**, Дубровачка 11, Приштина; 3. **СОЊА МИШКОВСКА**, Ул. 11. новембар 27, Куманово; 4. **ЗЛАТИЦА ДРАГИЧЕВИЋ**, Рудничка 25, Деспотовац; 5. **ДРАГУТИН ШРЕПФЛЕР**, Радничка 8, Белишће; 6. **ТАТЈАНА МИЛУНОВИЋ**, Народних хероја 11, Никшић; 7. **НАРЦИСА КОЗЛИЧИЋ**, Маршала Тита А 2/3, стан 10, Кос. Митровица; 8. **ДРАГИЦА МИЛОВАНОВИЋ**, Буре Даничића 165, Смедерево; 9. **ЉИЉАНА ВИЈЕЉАНИН**, 1. мај 7, Горажде; 10. **ЗЛАТКО КУЉИШ**, Хасана Бркића 31, Горажде.

10 СЛАТКИХ ПАКЕТА ПОКЛОН ФАБРИКЕ ЧОКОЛАДЕ И БОМБОНА »ПИОНИР« СУВОТИЦА добили су: 1. **ЂУРО МРКЕЛА**, Партизанска бр. 2, Беоцин; 2. **ИЛИЈА КРЊАЈИЋ**, Пушкинова бр. 3, улаз 5, стан 7, Нови Сад; 3. **ГОРДАНА ЈОВАНОВИЋ**, Војводе Мишића 41, Нова Пазова; 4. **МАРЈАН МАРЈАНОВИЋ**, Ж. Зрењанина 55/8, Панчево; 5. **МАРЈАН БУРАСОВИЋ**, Стјепана Радића 60 а/19, Мостар; 6. **ИВИЦА ЛОВРИЋ**, 66, Пелине, Чапљина; 7. **ДУШАН ФИЛИПОВИЋ**, Драгољуба Поповића 4, Лозница; 8. **САВКА СТОЈИСАВЉЕВИЋ**, Косовска 14, Младеново (Бачка); 9. **МОМЧИЛО КОЈИЋ**, Емилије Јакшић 13, Земун и 10. **МИШКО КОВАЧЕВИЋ**, Маршала Тита 18, Шабац.

*** ХУМОР ***

— Много се радујем што сте ми симпатични; он је обично неверљив према страним особама.

БЕЗ РЕЧИ

БЕЗ РЕЧИ

НАША КРИЛА

СВАКОГ МЕСЕЦА ПОКЛАЊАЈУ СВОЈИМ ЧИТАОЦИМА ДЕСЕТ МАЛИХ И ЈЕДНУ ВЕЛИКУ РАКЕТУ

НАША КРИЛА ПО ЦЕНИ ОД 1 ДИНАР МОЖЕТЕ КУПИТИ У СВАКОЈ ПРОДАВНИЦИ НОВИНА ШИРОМ ЗЕМЉЕ

„НАША КРИЛА“ — БЕОГРАД, УЗУН МИРКОВА 4/1

НАРУЏБЕНИЦА

Овим се неопозиво претплаћујем на лист „НАША КРИЛА“

Годишњу — полугодишњу*) претплату послаћу по пријему ваше уплатнице.

(Име и презиме)

(Улица и број)

(Место)

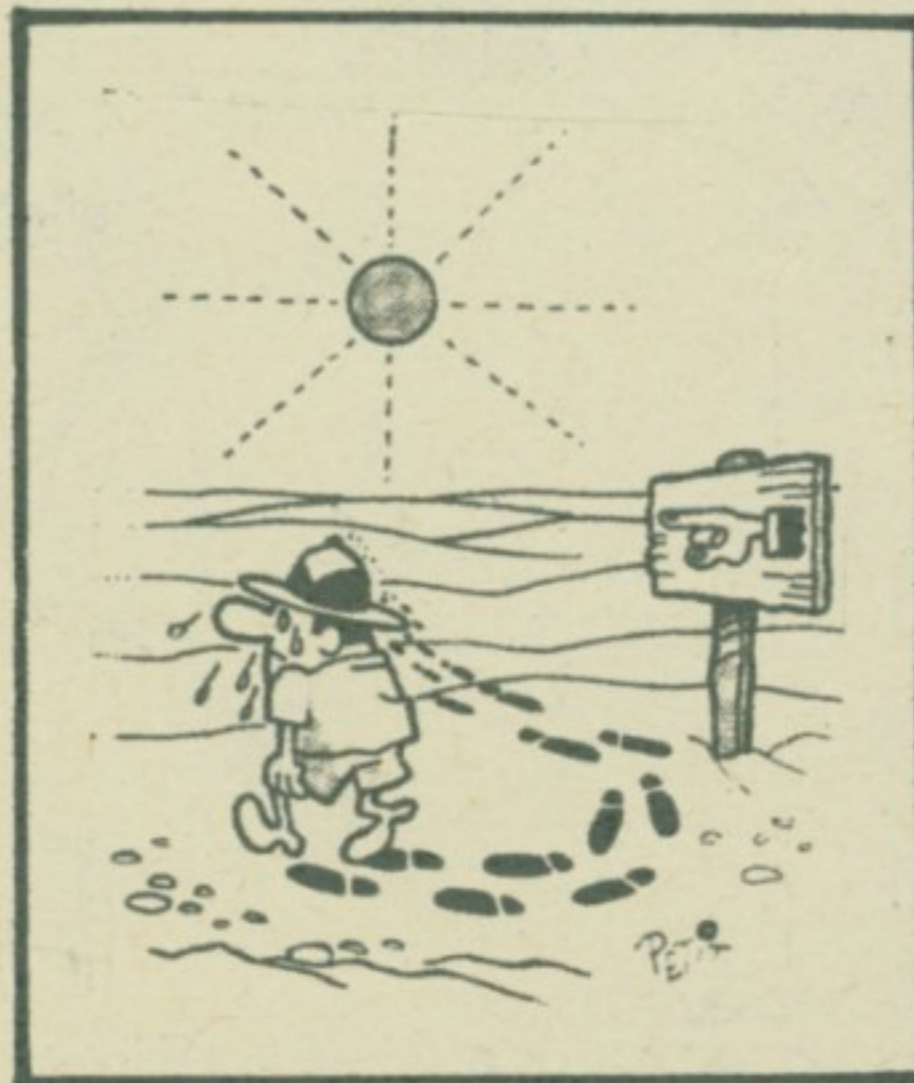
*) Годишња претплата је 42, полугодишња 22 динара. Непотребно претплати.

БЕЗ РЕЧИ

БЕЗ РЕЧИ

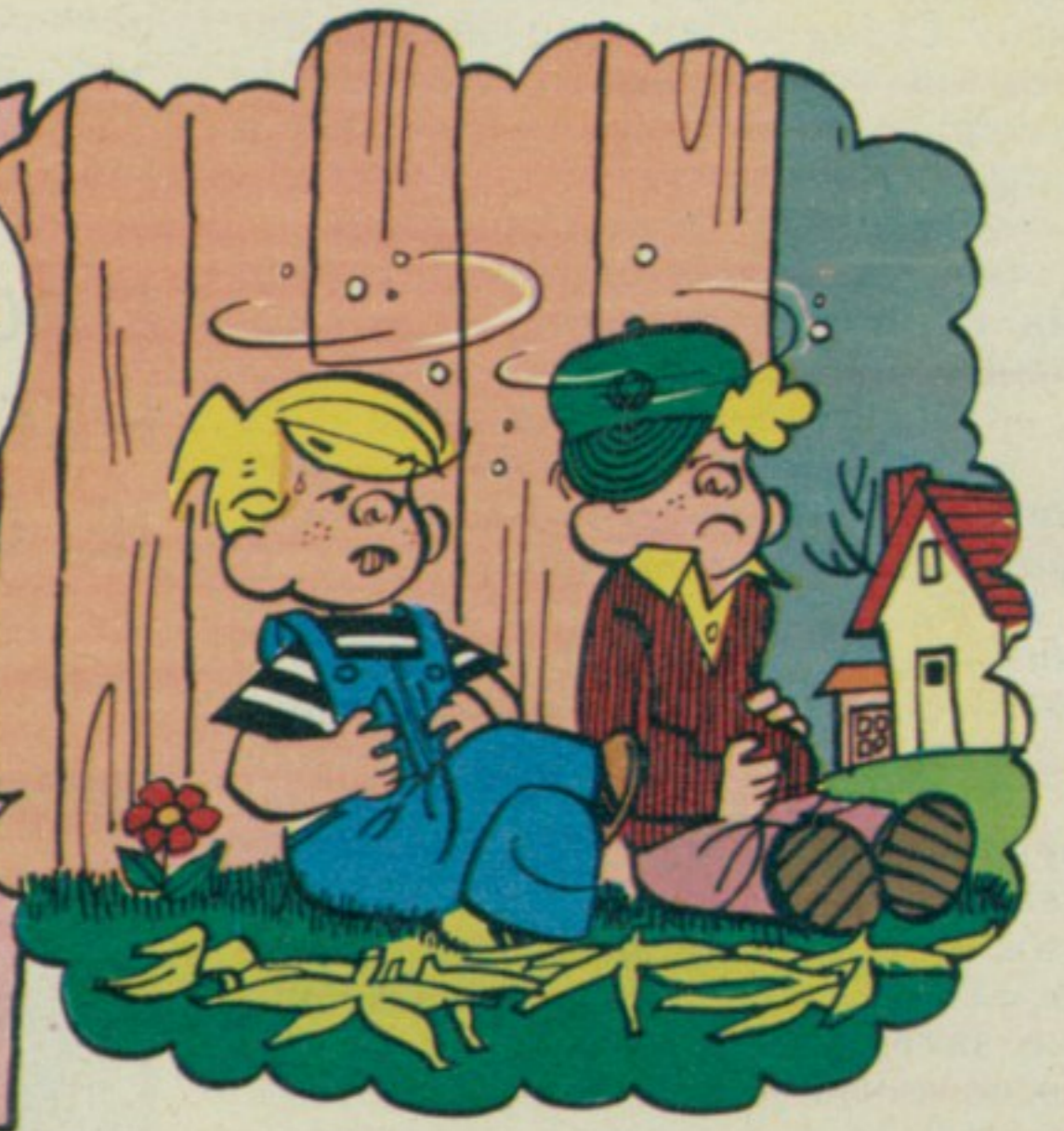
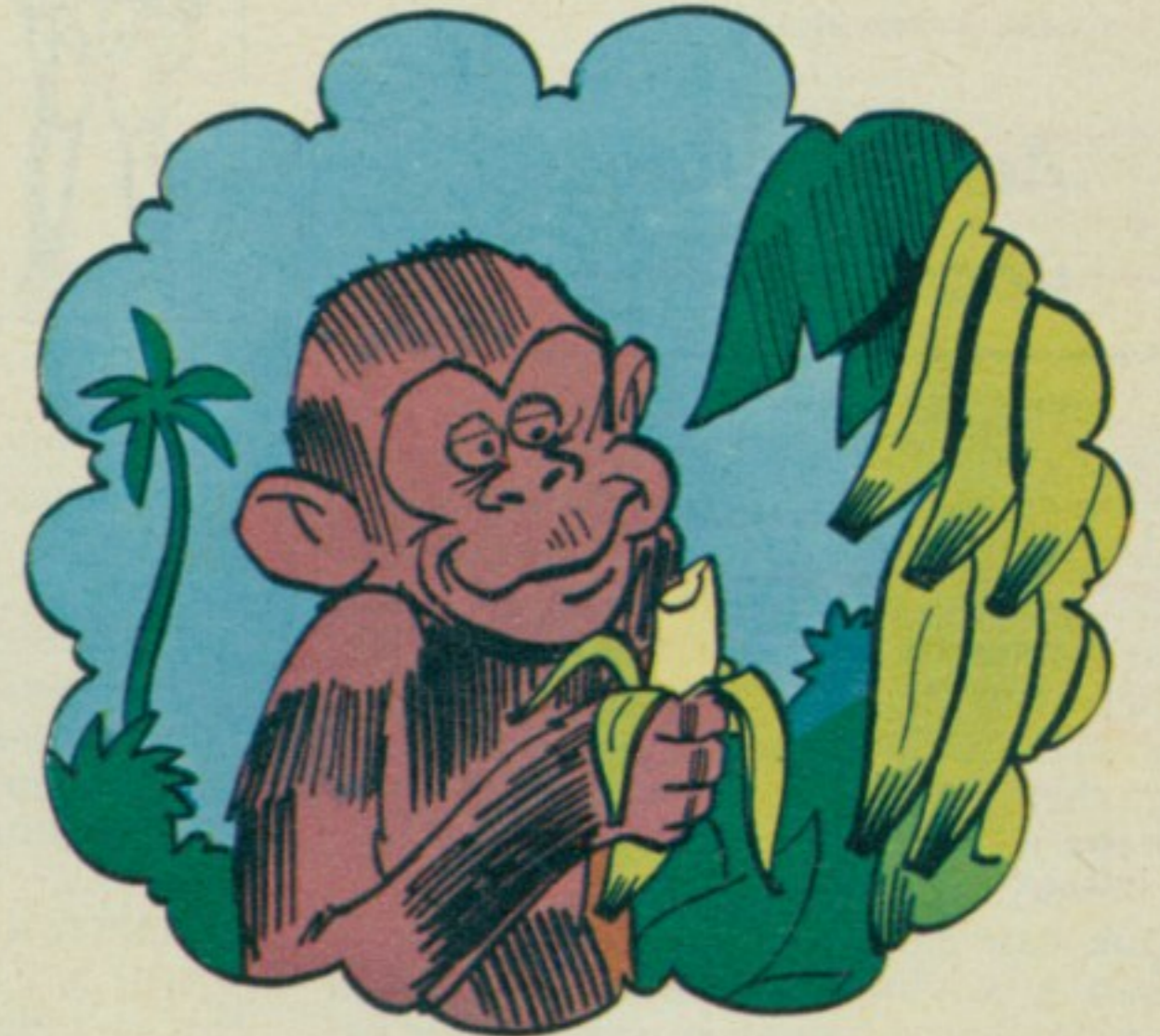

БЕЗ РЕЧИ

ЈЕДНА АЛИ ВРЕДНА

Ако ти је непријатељ као мрав, чувај га се као лава
(Афричка пословица)

Земисове ЖЕЉЕ

Једноставно морам неке да испричам све о професору Фаценди. То је једини разлог што сам одлучио да ово напишем, а затим ћу послати писмо влади у Вашингтону па нека они тамо лупају главу како знају...

Летећи тањир иосиоје!

Зовем се Кени Оукли и идем у гимназију у Хопкинсвилу. Професор Фаценда предаје ми природне науке. Нисам обраћао никакву пажњу на њега све до дана када је почео да прича о летећим тањирима. Видео сам пред собом само једног мршаваг, ћелавог чикицу који је плаћен за то да ме гњави формулама из физике и хемије.

Међутим, једног петка поподне, док сам за време часа физике дремао у клупи чуо сам као кроз сан да професор прича о раздаљини између Сунца и Земље, а онда је почео да говори нешто што ме је натерало да широм отворим очи и поскочим на клупи.

— Идеја да су летећи тањир у ствари свемирски бродови не чини ми се нимало смешном... — рече професор Фаценда.

— Хоћете ли тиме да кажете да у тим летећим тањирима има људи? — упале му у реч Бен Волтерс, разредни паметњаковић.

— Не мислим на људе какви смо ми — одговори професор док су његове иначе беживотне очи засветлуцале неким чудним сјајем. — Али у њима сигурно има некаквих разумних бића која се у својим летилицама приближавају Земљи а затим брзо нестају зато што се боје Земљана. То им заиста нико не може замерити. Вероватно им је већ јасно каква је била наша историја: хиљаде година сталног ратовања су нешто чега свако мора да се уплаши! Али ако им појемо у сусрет и убедимо их да смо у ствари мирољубива бића — можда не би били тако плашљиви...

Професор застале кад је приметио да га цео разред запањено слуша. Звоно за крај часа спасло је професора Фаценду од наших незгодних питања и он брзо покупи своје белешке и изјури из разреда.

— До ђавола! — узвикну Бад Смитерс који је са мном седео у клупи. — „Профа“ је сасвим „позицио“! Видећеш шта ће се догодити кад за ово сазна школски одбор. Кад не би стално спавао на часовима физике и хемије и ти би знао да је професор Фаценда постао врло чудан.

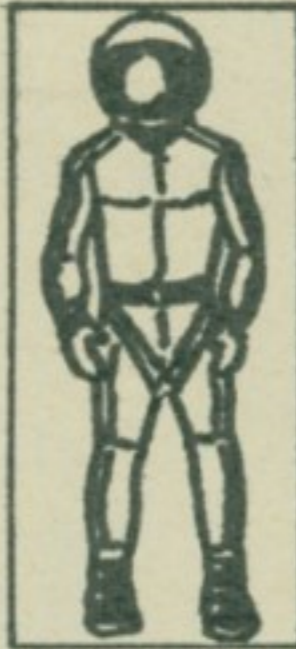
— Прошлог месеца — продужи Бад — школски одбор је добро „изрибао“ професора зато што је пред ученицима причао да ће човек за неколико година летети на Марс и остале планете! Чланови одбора су већ неколико пута расправљали о „профиним“ чудним идејама и кад буду чули за ово.

Чинило ми се да није фер што школски одбор толико гњави Фаценду па сам то и рекао Баду. Међутим, школски одбор није тако мислио. Недељу дана касније на школској огласној табли појавило се обавештење да је професор Фаценда разрешен дужности наставника природних наука.

Расејани професор и радознали ученик

Мислио сам да више никад нећу имати везе с професором Фацендом али сам се страшно преварио.

Два месеца касније седели смо

ФРЕД ГОМАН ЛЕТЕЋА ШОЉА ФАНТАСТИЧНА ПРИЧА

едан преко пута другог у аутобусу. Иако сам му се јавио није ме познао, а убрзо је сишао. Тада сам видео да је на седишту заборавио акти-ташну.

Зграбио сам ташну и потрчао за професором. Видео сам да улази у једну стару, трошну кућу у којој је живео момачким животом, сасвим сам.

Дошао сам до улаза и закуцао на врата али ми нико није одговорио. После два минута осећао сам се прилично глупо... Све ми је изгледало некако чудно и тајанствено...

По природи сам врло радознао па сам полако отшкринуо врата и по-

чео опрезно да се пењем стрмим степеништем. Звао сам професора али без успеха. Нисам га нашао ни на спрату па сам пажљиво почео да се пењем узаним дрвеним степеницама које сам видео на крају мрачног ходника.

Срећом, стигао сам до крова жив и здрав, задовољно се смећећи што својим падом са степеница нисам пружио прилику родитељима да уновче полису животног осигурања која је гласила на моје име!

Храбро сам подигао поклопац на отвору кроз који се излазило на раван кров. Оно што сам тренутак касније угледао било је тако не-

ПРОФЕСОРИ ПОНЕКАД НЕСТАЈУ НА НЕОБЈАШЊИВ НАЧИН—СТВАР ПОСТА- ЈЕ ОЗБИЉНА КАД ОДЛЕТЕ У СВЕМИР!

ФАНТАСТИЧНА МАШИНА У ОБЛИКУ ЦИНОВСКЕ ШОЉЕ ЛЕБДЕЛА ЈЕ ИЗНАД КРОВА

роватно да сам готово пао назад кроз отвор!

Неверовајна летилица

Најпре сам видео блиставу ћелу професора Фаценде од које су се одбијали сунчеви зраци. Међутим, „профина“ ћела није била једини блистави предмет на крову! Кад сам угледао други, одједном сам пожелео да се нађем бар сто километара даље од тог проклетог крова!

Био је то предмет који је невероватно личио на огромну, металну шољу за чај. „Шоља“ је имала пречник око четири метра а њен горњи део био је око пола метра шири од доњег.

Већ вас видим како се мрштите и кажете да то није нимало узбудљиво. Али не само што је професор седео у тој циновској шољи него је фантастична машина лебдела најмање метар изнад крова! Шта кажете на то?

Кад сам то видео помислио сам да сањам или да ми се привиђају немогуће ствари. Залупивши отвор изнад себе нагло сам склизнуо низ степенице али ми се у брзини нога заглавила између два степеника. Нисам могао ни да се макнем...

У том тренутку изнад мене се отворио поклопац и ја видех професора.

— А, то си ти, Оукли? — рече он мирно. — Шта могу да учиним за тебе?

Замислите! Уместо да ме изгрди што га узнемиравам он ми се обраћа као да смо у разреду.

— Ни... ни... ништа — промуцах ја. — Можда бисте само могли да ми помогнете да се извучем одавде.

Тако је и учинио и кад сам опет чврсто стао на ноге сетих се зашто сам дошао и промрљах:

— Изволите, донео сам вам ташну коју сте заборавили у аутобусу.

Таман сам се спремао да ухватим маглу, кад ми „профа“ препречи пут и рече:

— Хвала ти, Оукли, али молим те да ми учиниш још једну услугу.

Збунио сам се. Можда само покушава да ме задржи да би сазнао шта сам у стари видео на крову? Стресох се: па сви су мислили да је мало „ћакнут“. Али пошто сам га на брзину одмерио погледом оцених да има педест и нешто година и да је мршав као мотка, па закључих да не може да се мери са најбољим играчем рагбија у школи, то јест са мном!

Поред тога, није ми изгледало да заиста хоће нешто да покуша, а већ сам вам рекао да сам страшно радознао... Интересовало ме је чему до ђавола служи она циновска шоља на крову!

— Да вам учиним услугу? — понових ја његове речи. — Свакако. „Профа“ ме без речи поведе уз степенице и изведе на кров.

»Пођи са мном!«

Била је то права правцата лабораторија. Шоља више није лебдела у ваздуху већ је била усред стола претрпаних разном лабораторијском опремом, епруветама, теглама, апаратима, сложеним уређајима... Изнад свих тих ствари и саме шоље био је разапет огроман шатор који је лабораторију скривао од радозналих погледа из околних кућа или ваздуха.

На врху шоље било је једно велико испупчење, у ствари купола од провидног материјала који је лично на пластичну масу.

— Једноставна машина, зар не?

— упита ме професор док сам разгледао унутрашњост готово празне летелице.

— Има само два седишта у средини и командну таблу. Сви остали уређаји су у зидовима летелице — продужи професор.

— Али... али видео сам како лебди... — промуцах ја — Како лети?

— Е, то је моја тајна — рече професор шапатам. — Биће и твоја ако ми помогнеш.

— Ако вам помогнем? — упитах ја збуњено, осећајући како ми низ кичму силазе жмарци.

— Да — одговори професор грчевито ми стежући раме. — Мој проналазак лети на принципу нове теорије летења. Летећа шоља је прилагођена сили теже Месеца и осталих небеских тела, а не Земљиној тежи. Зато није потребна никаква ракета да избаци моју летелицу из атмосфере у свемир!

— Истраживање свемира сада је много лакше — продужи професор одушевљено. — Сад можемо да ступимо у везу са бићима из летећих тањира, да им полетимо у сусрет и објаснимо им да не треба да се боје Земљана. Оукли, кад будеш са мном сео у ову летелицу, ти ћеш бити један од двојице првих људи који ће се срести са непознатим бићима и који ће летети на Марс, Венеру и остале планете свемира!...

Прогутао сам велику „кнедлу“ и помислио да је сироти „профа“ заиста „пошизио“. Прва мисао ми није била како ћу да летим свемиром него како да што брже, па макар и стрмоглавце, слетим низ проклету степену и што пре нестанем из лабораторије „ћакнута“ професора!

— Брзо ћу се вратити — промрљах ја уместо одговора још увек занетом професору. — Ако идем на дуже путовање морам да понесем суву храну од куће.

И с тим речима појурих према отвору од крова и слетех низ степену. Тек на улици сам се мало смирио. Замислите! Професор је заиста од мене тражио „малу“ услугу! „Само“ је хтео да седнем с њим у шољу и одлетим у свемир на путовање дуго „свега“ неколико милиона километара!

Не, хвала, професоре Фаенда! Можда други пут!

Професор је несјао!

То је готово цела прича. Нисам је испричао још ником осим вама зато што не желим да ме пошлају у лудницу, а сигуран сам да ни професор Фаенда није тамо. А да ли знате зашто? Наравно да не знате.

Исте ноћи кад сам први пут видео професорову летећу шољу чуо сам преко радија нешто што ми је заувек запушило уста:

„Драги слушаоци, примили смо једну невероватну вест. Опет су се појавили летећи тањира. Неколико пилота су у ваздуху изнад Калифорније видели не само летеће тањире него и једну летећу шољу. Пилоти се куну да су видели како летелица у облику огромне шоље за чај великом брзином лети према групи летећих тањира који су јој се приближавали.“

Па ето, то доказује ствар, зар не? И не само то: професор Фаенда је **сасвим нестао!** Нико га више није видео од вечери кад је објављена ова вест преко радија. Попесам се на дрво испред професорове куће и рођеним очима видео да велика метална шоља за чај више није на крову!

Као и сам професор, летећа шоља се изгубила у ваздуху или боље да кажем у свемиру!

ТУНГА И ХОРДА С ДРВЕЋА

ЈУ-МА ПОЗНА - ЈЕ ОВАЈ КРАЈ... АКО ИМАШ СНАГЕ, ОН ЋЕ ТЕ ОДВЕСТИ ТАМО ГДЕ НАС ОАК-РОСИ НЕ МОГУ НАЋИ!

ПОБИМО! ОАК-РОСИ НЕ МОГУ БИТИ ДАЛЕКО!

ТУНГА СЕ НИЈЕ ВАРАО, НЕПРИЈАТЕЉ ЈЕ ВЕЋ БИО ТУ...

ОВУДА!

НА ОВОЈ СТРАНИ НИКОГ НЕМА!

НИ ОВДЕ!

ЗНАЧИ ДА ИХ ЈЕ РЕКА ПРОГУТАЛА!

НЕКА ИХ ДУХ ВОДЕ ОДНЕСЕ У ПРОВАЛИЈУ!

Онда... вратимо се у наш логор!

ЗА ТО ВРЕМЕ...

ОПРЕЗНО! САД ДОЛАЗИМО НА ТЕРИТОРИЈУ ОАК-РОСА!

ПУТ ОД ЛИЈАНА ИЗГЛЕДА НИЈЕ ЧУВАН! ЊИМЕ ЈЕ ОПАСНО ИЊИ... АЛИ ЋЕ ВОМА УШТЕДЕТИ ВРЕМЕ!

НА НЕСРЕЋУ, ДОК СУ ПРЕДЗИЛИ ПРЕКО МОСТА, НЕПРИЈАТЕЉ ИХ ЈЕ СПАЗИО...

ГЛЕДАЈТЕ!

ПОДСЕТНИК

ЛУТКА — НОВЧАНИК за ситан новац, практичан, леп и јевтин поклон за сваког ученика. Продаје се у књижари „ФРУШКА ГОРА“, Македонска 27, Београд. Цена 5 н. дин.

ЗА ПОКЛОН

ПЛОЧА ЗА ВАС

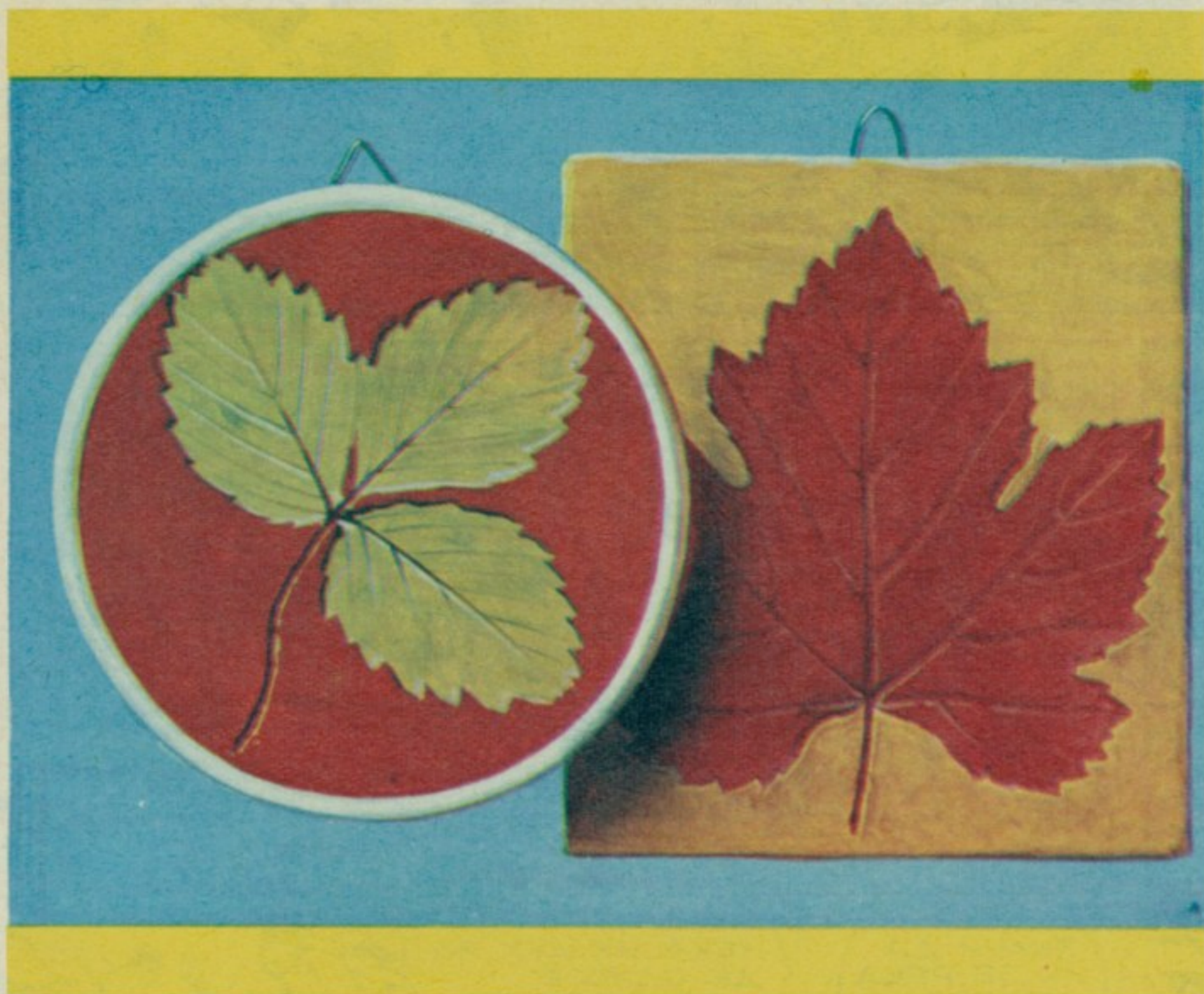
»ЈА КОЈИ НЕМАМ НИШТА«

Ако не можемо да га „наживо“ чујемо и видимо, имамо бар прилике да скоро сваку његову плочу набавимо код нас. Том Џонс се још налази на својој великој турнеји по САД где му се десило нешто што никад дотад није доживео: једна сала у Лас Вегасу била је полупразна док је певао. Разлог — прескупе улазнице! На његовој новој плочи композиције: „Ја који немам ништа (наравно Том не мисли на себе јер само за један концерт добије 100.000 долара) и „Престани да ломиш наше срце“. Цена 9,30 н. дин.

STOP BREAKING MY HEART

TOM JONES

НАПРАВИТЕ ОД ГИПСА

ОТИСАК ЛИСТА — Од гипса који се употребљава за малтерисање можете направити разне отиске и моделе. Продају га све фарбарске радње, није скуп а дивно ћете се забављати. Не заборавите да, пре свега, по поду прострете доста старих новина јер се гипс лако разноси по стану. Ако вам се свиђа отисак на нашој слици, направите округлу или четвртасту кутију од пластике или картона; она ће вам послужити као калуп. На њено дно ставите лист који је бар један дан пресован. Гипс замешан с водом у густу кашу сипајте преко листа у дебљини од неколико сантиметара и оставите да очврсне. Кад гипс извадите из калупа, пажљиво одвојте лист чији ће јасан отисак остати на његовој површини. Своје дело можете окачити на зид собе.

ИСПУПЧЕНИ ОТИСЦИ — Отисак ће испласти још лепше и рељефније ако лист окренете тако да му страна са жилицама дође према гипсу. Тада ће се свака жилица јасно оцртавати на отиску. И лист и позадину можете да обојите, најбоље темпером. Испупчен а не утиснут отисак добићете ако на дно кутије — калупа ставите равномеран слој пластелина, у њега утиснете лист а затим сипате гипс. Када се гипс стегне и осуши, као и у претходном случају, лист ћете извадити а отисак обојити. Уместо листа можете узети цвет, морску звезду, пужића, шкољку или неку другу лепу стварчицу. Важно је знати да се гипс необично брзо стеже у додиру с водом и зато треба радити хитро да смеша не би очврсла још пре него што је сипате у калуп.

МАЛО МАШТЕ — Пошто гипсани отисци нису тешки, можете их окачити на зид помоћу обичне закачаљке у облику троуглића какве се купују у књижарама. Најбоље је да се кукица стави на кутију — калуп кроз прорез тако да је гипс, кад се стегне, добро учврсти. Уколико волите да се забављате прављењем „апстрактних“ композиција, у слој пластелина утисните зрна пасуља, коцке и правоугаонике од пластичне масе, домине, неправилне комаде дебље тканине, гвоздене шрафове, опруге од старог сата и слично. Пустите машти на вољу и идеје ће вам доћи саме од себе. Кад се гипс стегне и извадите отисак, обојте га темпером али не чистим бојама већ покушајте да их мешате и комбинujete да би се добили занимљивији тонови.

РАЗЛИЧИТИ КАЛУПИ — Уместо округлих и четвртстих кутија, као калупи могу вам послужити и други предмети. Важно је да зидови калупа не заклапају са дном угао мањи од 90° јер гипс не би могао да се извади. Одличан калуп је и неки стари тањир а ако хоћете да имате украсни тањир од гипса врло лако ћете га направити. Стари мамин тањир окрените наопако и на њега залепите, помоћу селотејла или танких трачица од пластелина као на нашој слици, омотач округле картонске кутије. Добићете га кад пажљиво исечете дно кутије. Не заборавите да пре сипања гипса на омотач кутије ставите кукицу за вешање на зид! Затим сипајте гипс, наравно не до врха, и кад се стегне само извуците картон. Дно обојте или насликајте нешто лепо.

ТРАЖИМО ПРИЈАТЕЉЕ

Ученица сам VII разреда О. Ш. Имам 13 година. Желим да се дописујем са друговима и другарицама широм наше земље. Волим бит музику. Навијам за „Партизан“. Сакупљам фотографије глумаца и певача, разгледнице и салвете. Језик дописивања: српскохрватски, француски и руски. Весна Вукојевић, Трг Бориса Кидрича 1, Буприја.

Желела бих да се дописујем са друговима и другарицама из целе наше земље. Хоби ми је сакупљање значака и разгледница. Навијам за „Партизан“. Магдалена Стојменовска, Насеље „Чаир“, зграда 23/5, Скопље.

Имам 13 година. Навијам за „Партизан“. Желела бих да се дописујем са друговима и другарицама из целе Југославије. Сакупљам салвете и разгледнице. Љубица Чижов, Ситничка 11, Косовска Митровица.

Желимо да се дописујемо са друговима и другарицама широм земље. Хоби нам је филателија и сакупљање разгледница. Коста Радванов, Зоран Живковић и Скорић Драган, В. П. 5358/3, Рајловац — БиХ.

Имам 14 година. Желела бих да се дописујем са девојчицама и дечама широм наше земље. Сакупљам салвете и разгледнице. Желела бих да уз писмо добијем и фотографију што бих у првом писму узвратила. Братислава Јовић, ученица VII разреда О. Ш. „Браћа Недић“, Осечина код Ваљева.

Желим да се дописујем са друговима и другарицама из наше земље и СССР. 10. новембра ове године пуних 13 година. Навијам за „Првену звезду“ и волим забавну музику. Дубравка Јановић, О. Ш. „Радоица Перовић“, Титоград.

Имам 12 година. Желела бих да се дописујем са друговима и другарицама широм наше земље. Сакупљам салвете и маркице од чоколада. Душица Радотић, Љубица 5/3, Крагујевац.

Желим да се дописујем са друговима и другарицама широм Југославије. Сакупљам салвете и сличице глумаца. Навијам за „Првену звезду“. Оливера Ковачевић, Маршала Тита 127, Инђија.

Имам 12 година. Желим да се дописујем са друговима и другарицама из Југославије. Навијам за „Хајдука“. Милорад Вуцеља, Петра Кочића 6, Бихаћ.

Желела бих да се дописујем са друговима и другарицама из Југославије и иностранства. Језик дописивања српскохрватски и руски. Имам 14 година. Марија Манић, Нишавски одред 69, Пирот.

Желела бих да се дописујем са друговима и другарицама из наше земље. Сакупљам салвете. Имам 14 година. Елена Тодоровска, Насеље „Чаир“, зграда 23/14, Скопље.

* укршћене речи *

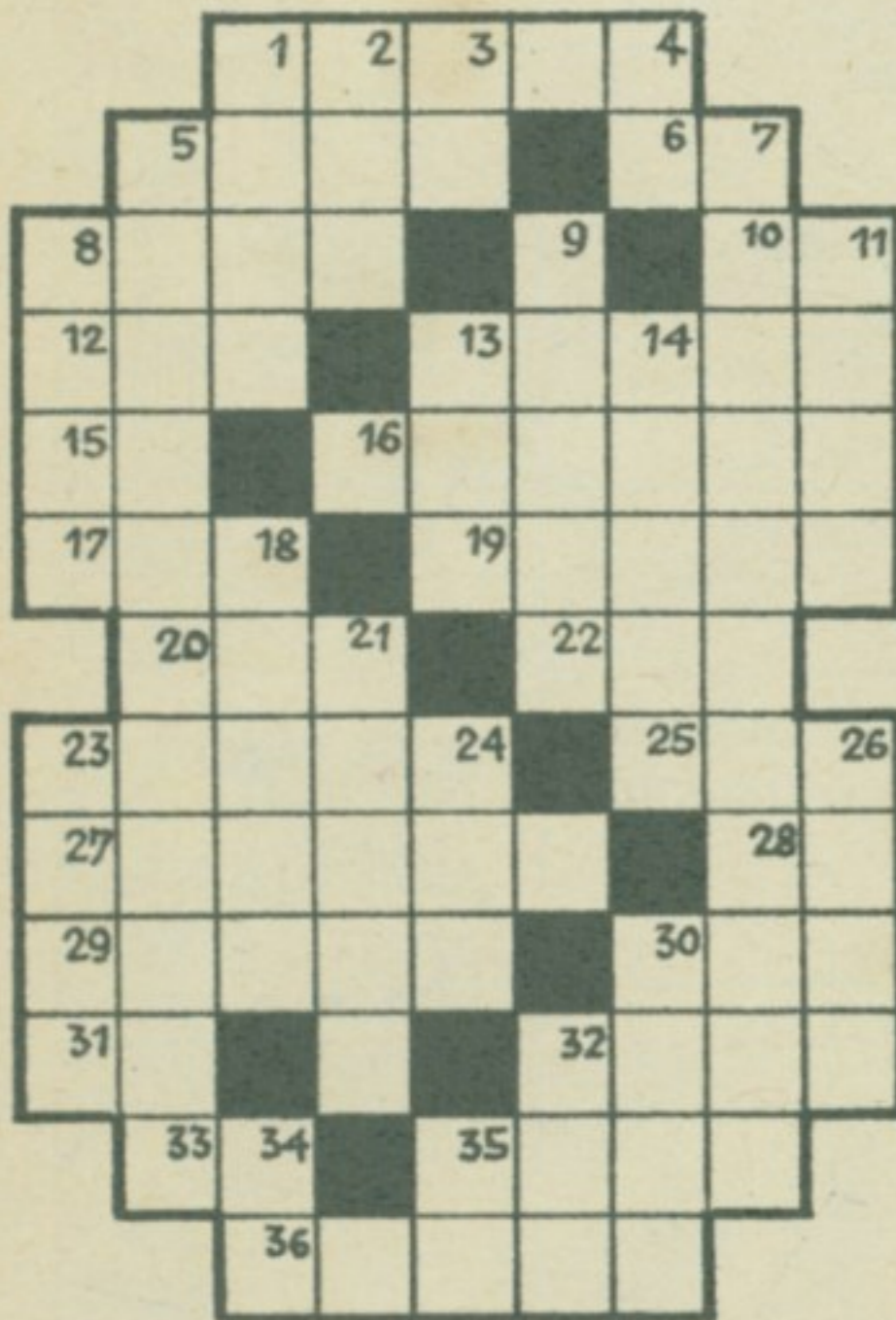
Водоравно: 1) ножић за бријање; 5) посуда за цвеће; 6) египатски бог Сунца; 8) главни град старог Египта; 10) иницијали нашег сликара („Косовка девојка“); 12) право време (лат.); 13) погрсе; 15) предлог; 16) скувано воће; 17) река у Аустрији; 19) котарица; 20) женско име; 22) попут; 23) белгијски

шаховски велемајстор; 25) слободан простор у граду; 27) мала кнежевина на обали Средоземног мора; 28) показна заменица; 29) врста атмосферског талога; 30) бодља; 31) дршка на виолини; 32) мање узвишење; 33) иницијали нашег књижевника („Бихорци“); 35) осећање за пристојност; 36) црноморско пристаниште у СССР.

Усправно: 1) животиња из класе водоземаца; 2) позади; 3) музичка нота; 4) скраћеница за музику ознаку „тремоло“; 5) име и презиме наше познате атлетичарке; 7) слика или биста којом је уметник представио сопствени лик; 8) украсна дугмад на народној ношњи; 9) река у Србији; 11) личност из Дизнијевих стрипова; 13) страна; 14) део вишеспратне зграде; 18) громада; 21) номадско племе које је припадало Сарматима; 23) град у западном Сибиру; 24) летовалиште у близини Опатије; 26) сигнални музички инструмент; 30) такмичење у брзини; 32) мушки певачки глас; 34) зачин јелу; 35) хемијски знак за телур.

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

ВОДОРРАВНО: 1) Сантос; 6) О'Тул; 7) так; 9) пол; 10) Јава; 11) ем; 12) дуван; 13) рат; 15) чаша; 16) атеље; 18) У(рош) П(редић); 19) они; 20) ум; 21) слога; 23) ај; 25) тор; 26) нана; 28) И(ван) Г(ундулић); 29) народ; 30) кип; 32) лава; 33) сјај; 35) пир; 36) Андрић.

Издаје и штампа НИП „ПОЛИТИКА“ Београд, Македонска 29. Директор Милојко Друловић. Главни и одговорни уредник Никола Лекић, технички уредник Владислав Горбунов. Претплата за нашу земљу: годишња 66,00 дин, полугодишња 33,00. Претплата за иностранство: годишња 132,00 дин, полугодишња 66,00 дин. Годишња претплата у иностранству: DM 40. — \$ 10.60 — FF 58.80 — Sfr 46. — Skr 56. Текући рачун број 608-1-82-1 за уплате из земље. Девизне уплате из иностранства преко Привредне банке — Београд на рачун 608-620-3-3-32009-10-54. Поштански фах 124. Телефони: 24-471, централа 24-191 и 25-761. Рукписи, фотографије и цртежи се не враћају. Огласна агенција: Македонска 31 [тел. 22-711.

КО ЈЕ БИЛА КОСОВКА ДЕВОЈКА?

Друже уреднице,

Молим вас одговорите ми што пре да ли је Косовка девојка позната личност тј. да ли се зна њено име? Ради се о опклади!

Надам се да ће ваш одговор заинтересовати многе читаоце „Забавника“.

ЗЛАТА МИШЧЕВИЋ,
Караџићева 53,
Стара Пазова

Косовка девојка помиње се у народним песмама Косовског циклуса које спадају међу најбоље епске песме српске народне поезије. Неке личности о којима се пева у овим песмама познате су историји, а неке је створила народна машта као што је случај са Косовком девојком.

Пре неколико дана чуо сам од једног старијег дечка реч полтрон а не знам шта она значи. Реци ми ако знаш.

ПОЛТРОН — ШТА ЈЕ ТО?

Драги Забавниче,

Пре неколико дана чуо сам од једног старијег дечка реч полтрон а не знам шта она значи. Реци ми ако знаш.

СРБА МИЛОЈЕВИЋ,
Крагујевац

Полтрон је пореклом француска реч (мада је има готово у свим језицима

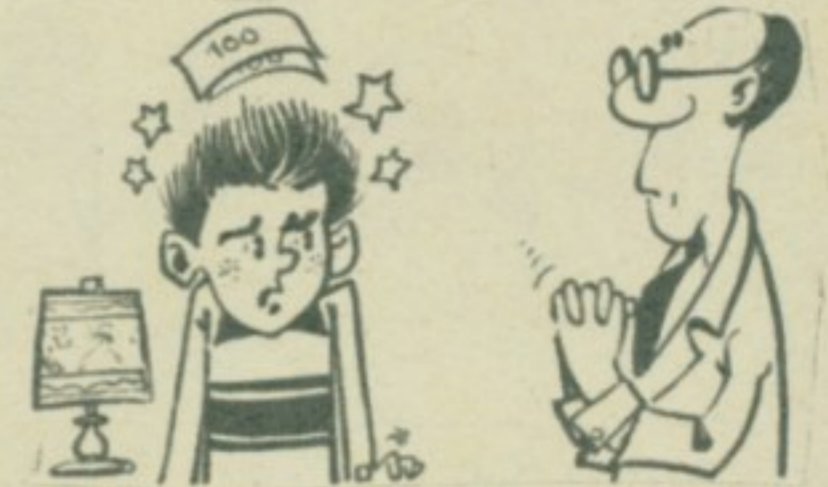

света) и значи = плашљивац, кукавица, јунак на речима, разметљивац. У нашем језику употребљава се и у значењу: улицица, бескичмењак, подрепаш.

БЕЗ ХОНОРАРА

У вашем листу бр. 976 на седмој страни штампали сте мој чланак са насловом „Слабијима ништа“ и поднасловом „Јунаци или кампањци“.

Колико ми је познато, ваш лист, као и сви остали листови са којима сарађујем, плаћају штампане чланке према величини и вредности ис-

тих, па ме баш чуди зашто ми до сада нисте послали хонорар?

Не сумњајући у исправност ваше експедитивности другарски вас поздрављам.

МАРТИНОВИЋ ДРАГОЉУБ-БАТА,
наставник, Технички
школски центар
„В. Кидрић“,
Кос. Митровица

Поштовани друже Мартиновићу, захваљујемо на писму које сте нам упутили поводом наше акције „Бачки рат 1969/70“ и које смо ми објавили као прилог разговору о једном питању обрађиваном у нашем листу, а не као чланак. Пошто писма читалаца не хонориремо, ми се извињавамо што ни овог пута тај принцип не можемо да кршимо иако би то ваше писме заслужило.

ЧУДЕСНИ СВЕТ МАШИНА

Драги „Забавниче“,

Пошто у рубрици „Мала пошта“ која је врло интересантна и шаролика свима помажеш, одлучио сам да ти се и ја обратим. Молио бих те да ми одговориш где бих могао да набавим књигу „Чудесни свет машина“.

ДУШАН НИКОЛИЋ,
Студентски трг 17,
Београд

Књигу „Чудесни свет машина“ можете купити у Издавачком предузећу

„Младо поколење“, Београд, Француска 24 по цени од 28. н. дин.

**У ИДУЋЕМ БРОЈУ
КОМПЛЕТАН СТРИП**

**ПИТОН
ПРОТИВ
ГАВРАНА**

WALT DISNEY
МИКИ

